

„GEKNEUSDE OLIJVEN”

Ik weet, Heere, dat Gij mij uit
getrouwheid verdrukt hebt,
Psalm 119 : 75

TWEEDE SERIE

„Sermoenen uit Niemandslant”

DOOR

D. D. RUSTIGE

Voorzang: Psalm 69 : 14

Lezen: Psalm 92

Votum:

Onze hulpe en onze verwachting sta in de Naam des Heeren Heeren,
Die hemel en aarde schiep door het Woord van Zijn kracht,
Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen de werken Zijner handen.
Genade, barmhartigheid en vrede worde u geschonken van God, de Vader,
en van Jezus Christus, Zijn eengeboren Zoon, onze Heere,
door de bediening van de Heilige Geest.
Amen.

Proberen wij nu te zingen uit Psalm 92 en daarvan het 1e vers:

*Laat ons den rustdag wijden
Met psalmen tot Gods eer.
't Is goed, o Opperheer,
Dat w' ons in U verblijden;
't Zij d' ochtendstond, vol zoetheid,
Ons stelt Uw gunst in 't licht,
't Zij ons de nacht bericht
Van Uwe trouw en goedheid.*

De laatste sabbat van het jaar.

Wat hebben wij met onze sabbatten gedaan?

Waar zijn we met onze zondagen en met onze rustdagen gebleven?

Eenmaal zullen wij rekenschap moeten geven, ook van onze sabbatten.

Eenmaal zullen wij staan voor Gods troon en dan zal er gevraagd worden:

En wat hebt gij met Mijn sabbat gedaan?

Het zou een grote vergissing van u en van mij zijn, wanneer ge denkt op Oudejaarsavond, dat de tijd voorbijgaat.

De tijd gaat niet voorbij. Wij gaan voorbij.

De tijd is als een stroom, zegt ge, en die gaat voorbij.

Neen, geliefden, wij zijn als een stroom en wij gaan voorbij.

Wanneer we dat nu gaan verstaan en wanneer wij dat nu mogen beleven, dan is er wat anders bij ons gebeurd.

Want we zitten hier en wij blijven hier zitten, en het zal wel van mij zijn, hoor, het zal best van mij zijn, dat ik u wel eens wakker zou willen schudden en zo'n beetje tegen elkaar zou willen kwakken. Dat zal wel van mij zijn. De Heere zegt: "Stamp met uw voet en klapt met uw hand".

Ik weet best, dat er niets te maken is.

Het zal een Godswerk zijn, gelijk het een Godswerk is, dat deze man bijna vijf-en-twintig jaar in Hierden staat.

Wij gaan voorbij en gij gaat ook voorbij. Maar wat zal het dan wezen?

Want het is niet 'door kracht of door geweld, dat het geschieden zal; ganselijk niet. Maar wanneer ge ooit tot God bekeerd wordt, dan geschiedt het niet in een hoek, want dat Godswerk kan niet bedekt blijven.

Ge moet maar niet denken, dat het zo jaar in jaar uit en tientallen jaren maar voorbijgaat en dat ge met de ene benauwdheid en met de andere bezorgdheid het leven door kunt komen, en misschien met een arme belijdenis en met een strompelende gang. Neen geliefden, dat kan niet bedekt blijven. Dat komt open. Dat is Gods eigen bedoening en dat is Gods eigen werk.

En ge hebt de oppervlakkigheid liever.

En wat is oppervlakkigheid?

Boosheid.

Gij zijt veel te beangst, dat het nog eens gebeuren zal, dat het open zal komen. Daar zijt ge veel te bang voor. Want dan zal uw baas het weten en uw vrouw zal het weten. Maar dan komt er wat open.

Denkt ge dat als ge als een ongelukkig mens over de aarde gaat, dat het niet opgemerkt wordt? Ge kunt wel doen alsof, ja. Maar God zal Zijn waarheid nimmer krenken.

En Die zal zeggen: Die ongelukkige hals, die tobberd, die verschovene, dat is er nu één van Mij.

Want Gods eigen werken zullen Hem prijzen.

Er komen geen bekeerde mensen in de hemel, maakt u er maar niet ongerust over.

Er komen alleen onbekeerde mensen, die hun onbekeerlijkheid als een dagelijks kruis krijgen te dragen.

Maar als we hier de rijen door zouden gaan en God zou vragen hoofd voor hoofd:

Wat is nu uw dagelijks kruis?

Ge moogt mij gerust een beetje lastig vinden en ge kunt mij verachten of verstoten, het kan mij glad niets schelen. Ge kunt uw toelagen en ge kunt uw giften inhouden, ook dat is mij onverschillig. Dat zeg ik niet uit stoutheid, maar dat zeg ik omdat we staan tussen God en uw ziel.

Want lief doen is nog geen liefhebben. En giften en gaven is nog geen getrouwheid aan de God des eeds en des verbonds.

En daarom op de laatste rustdag van het jaar nog eens zelfonderzoek, dat we ons voor de Heere open mogen leggen.

Ook dat is niet mogelijk zonder Gods Geest.

Valt het u tegen?

Zit ge te draaien op uw stoel? Ga dan heen.

Zit ge te slapen? Ga dan heen.

Het woord van onze tekst voor deze laatste zondagmorgen van dit jaar.

En nu hoop ik maar, dat de prediker eens finaal weg zal vallen, als dat gij voor mij wegvalt. Want wij zijn net als een hond van een smid; die valt in slaap onder de vonken, die zijn baas slaat uit het vuur vandaan. Zijn huid is verschroeid en zijn haren zijn verbrand.

En nu moeten er twee tussen uit: de spreker moet er tussen uit en de hoorder moet er tussen uit.

Wij kunnen elkander alleen maar in God liefhebben; alleen het Woord in God prijzen.

Wij hebben geen verbanden, dan alleen: "De snoeren zijn mij gevallen in liefelijke plaatsen".

En dat is uit God vandaan.

En over die bedoeling en bediening zouden we het in dit morgenuur kunnen hebben.

Uit Ezechiël en daarvan het 20e hoofdstuk, het 12e vers, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen:

"Daartoe ook gaf Ik hun Mijn sabbatten, om een teken te zijn tussen Mij en tussen hen, opdat zij zouden weten dat Ik de HEERE ben, Die hen heilig"

Daartoe gaf ik hun Mijn sabbatten

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur.

Hetgeen voorbijging.

Hetgeen ons aanging.

Hetgeen eeuwig zal zijn.

Proberen wij tot God te naderen.

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort door met elkander te zingen uit Psalm 84 en daarvan het 1e en het 5e vers:

*Hoe lieflijk, hoe vol heilgenot,
O HEER, der legerscharen God,
Zijn mij Uw huis en tempelzangen!
Hoe branden mijn genegenheên,
Om 's HEEREN voorhof in te treên!
Mijn ziel bezwijkt van sterk verlangen;
Mijn hart roept uit tot God, Die leeft,
En aan mijn ziel het leven geeft.*

*O God, die ons ten schilde zijt,
En ons voor alle ramp bevrijdt,
Aanschouw toch Uw gezalfde Koning.
Eén dag is in Uw huis mij meer
Dan duizend, waar ik U ontbeer;
'k Waar liever in mijns Bondsgods woning
Een dorpelwachter, dan gewend
Aan d' ijde vreugd' in 's bozen tent.*

De schepping zou aan ons verspild zijn, de verzoening zou aan ons verspild zijn, wanneer God ons harde hart niet kwam te verbreken.

De schepping is verspild en de verzoening is verspild en het kruis van Christus is verspild, wanneer God niet krachtdadig bij ons binnenkwam.

Nu behoeven wij God de schuld niet te geven als het niet gebeurt, neen geliefden, daar zijn we niet aan toe.

Maar daarom gaf God ook de sabbatdag.

Dan is Zijn schepping niet verspild en dan is het verzoeningswerk niet verspild, maar dan is het geheel vervat in de sabbat des Heeren, uws Gods.

Israël kende naast de sabbat der schepping ook de sabbat der verlossing. Zij zouden op die sabbat der verlossing gedenken hoe de Heere hen uit Egypteland uit het diensthuis uitgeleid had. Hoe Hij hen uitgeleid had in die stikdonkere nacht, in die nacht, dat de eerstelingen van Egypte zouden gedood worden. En omdat die eerstelingen van Egypte gedood zouden worden, zo zou de kerk uitgeleid worden.

En waarom en op grond van dat er wat was in die kerk? Neen.

Maar omdat het allemaal profetie was, dat die Eerstgeborene aller creaturen, die geheel enige oudste Broeder, zou geofferd en zou gedood worden, en dat reeds de uitgang zou zijn uit Egypte, de doorgang door de woestijn en de ingang zou zijn in het land der belofte.

En wanneer u het met mij voor kunt stellen en de historie aan uw oog voorbij laat gaan, dan zien we daar die schare uit Egypte gaan.

Het is nacht.

De deuren der tichelovens zijn gesloten. De vuren zijn gedoofd, uitgegaan.

Want het wordt hier een sabbatdag voor de kerk des Heeren.

Hun werken in Egypte blijven daar.

Alles blijft daar achter, want het is nu het uur, door God geschapen, dan wordt die kerk uitgeleid.

Bij de Egyptenaren was duisternis, maar bij de kinderen Israëls was licht.

En het lam hebben zij staande gegeten. Zij hebben het gegeten met bittere saus. Zij hebben mogen proeven en smaken. En nu, de staf in hun hand, het reiskleed omgord, zo gaat Israël het huis der dienstbaarheid uit. We zien ze daar. Ze dragen hun fakkels en ze dragen hun flambouwen. Het is een stikdonkere nacht inderdaad.

Maar wanneer ge ze dan zo ziet gaan - ze gaan daar in rijen, vijf aan vijf achter elkaar - ziet, dan komt daar de kerk des Heeren aan.

Ja, dat is de kerk des Heeren.

Daar komt de kerk des Heeren aan, Zij lopen met z'n vijven.

En het gaat recht op Kanaän aan. Maar waar zal ik nu blijven?

Waar zal ik nu blijven?

En er was zeer veel vreemd volk, dat met die kerk meeliep.
Zij waren ook uit Egypte meegelopen, maar zij waren niet uit Egypte uitgeleid.
Zij waren met die kerk meegegaan.
En zij waren met die kerk onder de wolkkolom des daags en onder de vuurkolom des nachts. Zij waren met die kerk meegegaan, droogvoets door de Schelfzee heen.
Zij hebben gehoord het lied van Mozes en zij hebben Mirjam zien dansen en ze hebben haar stem gehoord, wanneer zij zong hoe de ruiters met hun paarden verdronken zijn.
Wij hebben ze zien gaan.
En zij hebben gegeten, ook die meelopers, ook die bijlopers, ook zij hebben gegeten van het Manna en zij hebben gedronken van het water uit de rotssteen, die volgde.
En zo zijn ze doorgetrokken.
Tussen het diensthuis van Egypte en tussen het Kanaän der rust, daar ligt de woestijn tussen.
De woestijn met al haar verschrikking.
Maar ook de woestijn met al haar veiligheid; want Hij zou tot hun hart spreken in de woestijn.
En wanneer God ooit tot uw hart spreekt, dan spreekt Hij tot uw hart in de woestijn.
En nogmaals:
Daar komt de kerk des Heeren aan, Zij lopen met z'n vijven.
En het gaat recht op Kanaän aan. Maar waar zal ik nu blijven?
God had in het merendeel geen lust en ze zijn in de woestijn gestorven.
Weet ge wat Kanaän inging?
Alleen het wedergeboren deel, dat ging Kanaän in.
En al wat uit Egypte ging, is gestorven in de woestijn.
Nu gaat het er om, of gij kennis hebt niet alleen aan de sabbat der schepping, maar of ge kennis hebt aan de sabbat der verlossing. Dat ge gedenken zoudt hoe de hand des Heeren u uit Egypteland uit het diensthuis heeft uitgeleid.
Want dan krijgt ge een uitleiding en ge krijgt een doorleiding en ge krijgt een inleiding en ge krijgt een zodanige uitgang in het land der belofte, dat gij onder de belofte leeft: "En te dien dage zal een iegelijk zijn naaste nodigen tot onder zijn wijnstok en tot onder zijn vijgeboom".
En dat is Christus.
En zij, die geloven, zegt de apostel, gaan in de rust.
Neen, Mozes en Aäron, Gods getrouwe knechten, waren de leidlieden van die kerk en zij hebben die kerk geleid door woestijn en zand. En er is geen profeet geweest zo groot als Mozes. En de priesterlijke bediening van Aäron was schaduwdienst ook van Hem, Die te komen stond, al was de hogepriesterlijke bediening van Melchizédek uitnemender, waar hij stond voor Abraham zonder vader en zonder moeder en zonder geslachtsrekening; allemaal heenwijzing. Maar het komt er op aan, dat ge daar het onderwerp van wordt.
Niet dat ge daar beschouwende kennis van opdoet. En wanneer gij dan dat alles weet, dan is dat wel aangenaam en dan is dat ook wel voortreffelijk. Maar wanneer gij het leert:

Mijn God! Gij hebt mij, op mijn klacht,
Genezen, en mijn smart verzacht;
Gij hebt mijn ziel, door angst beroerd,
Als uit het graf weer opgevoerd;
Gij hebt het leven mij geschonken,

zie, dat is een bevindelijke kennis.
Dat is niet wanneer ge een versje krijgt, mensen.
Dat is niet als ge de waarheid leest.
Maar dat is als de waarheid u gaat lezen.. En wanneer de waarheid u gaat lezen en gaat leren, dan is het: "Gij hebt mij op mijn klacht", want dan ligt de zaligheid buiten u. En dan ligt de sabbatsrust buiten u. En dan ligt God buiten u. En dan ligt Christus buiten u. Dan ligt het alles buiten u.
Dan is het donker en dan is het nacht, en dan is het omkomen en dan is het niets anders dan: Dat ge met uw leven verlegen zijt op aarde. Dat ge zegt: God, waar leef ik voor? Want ge zijt met uw leven verlegen

op aarde. Ge zijt met uzelf verlegen op aarde. Ge zijt met uw doen en laten verlegen op aarde en ge weet niet hoe het wezen zal.

Weet ge hoe het bij mij wel eens is in mijn ziel?

Ik kan niet leven zonder God. Ik kan ook niet sterven zonder God.

Vanzelf niet, zegt ge.

Ja, dat kunnen jullie allemaal zo makkelijk zeggen: Vanzelf niet. Maar het wordt in de onmogelijkheid beleefd. Dan is het: Al Uw golven en al Uw baren zijn over mij heengegaan.

Het is niet omdat wij een zaak aansnijden, maar of God een zaak afsnijdt.

En wanneer God een zaak afsnijdt, dan snijdt Hij hem af boven de hel en die snijdt Hij af boven de verdoemenis; die snijdt Hij af boven de afgronden der aarde. Daar snijdt Hij die zaak af.

Dat is Zijn Zoon op de hoogte van het kruis. Dat is de Wet vervullen Dat is het einde der profetie. Die heeft Zich doodgeliefd voor een volk, dat God niet lief kon hebben.

En die geheel enige Wetvervuller, die geheel enige Sabbathouder, ja, die geheel enige Sabbat, Die is afgesneden boven de afgronden en boven de loeiende, poorten van de gloeiende hel. Het hing aan een zijden draad. En God sneed hem af. Waarom?

Omdat Hij die zielepijs zou brengen, Opdat Hij de Rustaanbrenger zou zijn.

En opdat wij het zouden verstaan in de beleving: "En Gij zult mijn ziel in de hel niet verlaten".

En als ge nu geen Ander hebt, Die voor u naar de hel gaat, dan moet ge er zelf naar toe.

Maar de Heere der heren doet ons triomferen; Hij, geducht in macht, slaat elks einde gade.

Ja, dan slaat Hij uw en mijn einde gade.

En omdat uw en mijn einde ligt in de verdoemenis en in de hel, daarom is Hij hun te sterk geworden, daarom is Hij hun tot een Heiland.

Ja, wanneer ge nu niet anders hebt dan de sabbat der schepping; als ge nu niet anders hebt dan die uitwendige sabbat, dat is kostelijk. Dat is ook een gave van God. God heeft dat zo ingesteld.

Ja geliefden, de sabbat is tot Gods eer gegeven.

Maar wanneer gij aan dat andere geen kennis hebt, dan is het allemaal niet anders dan een uitwendige godsdienst; dan is dat niet anders dan een vroom zijn. Het is allemaal kostelijk en ik wil het niet verachten, neen, helemaal niet. Maar geliefden, dan is het een arm portie, want dan hebt ge de sabbat buiten Christus.

Diá uitwendige sabbat doet niets. En al wilt ge nu beweren dat het wel zo is, dan is dat niet anders dan een drijven van u. Gij zult geen hout hakken op de sabbat.

En ge zult geen vuur dragen op de Sabbat.

Maar wanneer we niet aan die houthakker van binnen en wanneer we niet aan die vuurdrager van binnen ontdekt worden, nu, dan blijft die man maar aan de buitenkant. Want de wet doet nergens afstand van.

Neen, wie in één ding struikelt, is voor eeuwig verloren.

Die een werk doet op de sabbat, die is voor eeuwig verloren.

Nu stippel ik dat even aan, opdat gij u niet zoudt vastzetten op die dingen.

Want ach, we maken overal wat van.

Deze man is zo vroom geweest, dat zijn natuur stilstond vanwege de vromigheid.

Zo nauwkeurig op die wet te letten.

Was dat dan niet goed?

Ge krijgt de wet om u dood te werken. Daar krijgt ge de wet voor.

Ge krijgt die wet om u dood te werken, opdat zij zou zijn een tuchtmeester tot Christus.

De bediening der wet is een bediening des doods.

En als ge nu wilt weten of God u onder de bediening van de wet gezet heeft; dan wordt ge een vloeker tegen God. Dat werkt toorn. Dan slaan de vlammen er uit.

En als nu de bediening des doods al zo heerlijk is, wat zal dan de bediening des Geestes zijn?

Nu, zegt ge, de bediening des doods zo heerlijk?

Ja geliefden. Dat is genade, wanneer God u in de weg van doding en in de weg van sterving komt te leiden.

Dat wil wat zeggen, als ge als een hoer zalig moet worden. Ja, dat wil wat zeggen. Ik kan het heel niet platter uitdrukken. Ik kan het heel niet erger zeggen.

Of denkt ge dat ge als een emeritus-tollenaar zalig wordt? Dominees worden emeritus, hè?

Als ze geen dominee meer zijn, dan krijgen ze evengoed hun traktement.

En dan zingen ze bij het Leger des Heils, of bij welke godsdienst ge ook gaat vandaag: "En dan geen zondaar meer". Dus gelooft ge werkelijk, dat ge als een emeritus-tollenaar en als een emeritus-hoer zalig wordt?

We worden zalig in het bloed des Lams.

Daarom zingt de zondagspsalm: "Het is goed, dat men de Heere love". Dán worden we opgewekt door de Christus Gods. Dan worden we opgewekt door die geheel enige oudste Broeder, Die voor ons gestorven is, opdat die kerk uit Egypteland uitgeleid zou worden op grond van het sterven van die geheel enige en eeuwige Zoon Gods, de Eerstgeborene aller creaturen. En daaruit zijn de sabbatten geboren.

Niet Mozes of Aäron bracht die kerk in Kanaän, maar Jozua heeft die kerk in de rust gebracht. En zo hebben ze het daar ervaren.

Wat ervaren?

Dat er een rust overbleef voor het volk van God.

Ja, zegt ge, dat was uitwendig.

Goed. Laten we er dan eens over praten wat of het dan wel werkelijk is en eigenlijk is.

Zouden we dan hier in dit leven de eeuwige sabbat niet kunnen aanvangen?

Zouden we dan hier niet reeds in de rust kunnen ingaan? Wanneer we de verzoening in Christus Jezus deelachtig zijn, dan mogen wij er hier al wat van smaken.

Maar dan moeten wij het hier ook reeds verstaan, dat al dat uitwendige ons er niet brengt. Neen, dat brengt er ons niet. Het gaat er niet buiten om, maar het is vrucht.

Want als ge veel van iemand houdt, dan hoeft ge heus niet te vragen: Hoe moet ik dat nu eigenlijk doen? Dat hoeft ge toch niet te vragen? Als ge veel van iemand houdt, dan hoeft ge niet te vragen: Hoe moet ik dat nu eigenlijk aanleggen? Als ge daar nu mee loopt: Hoe moet ik het aanleggen vandaag? En hoe moet ik mij houden vandaag en hoe zal het gaan vandaag? Dan moet ik zeggen: Dat is het niet.

Maar wanneer we inderdaad veel van iemand houden, als de liefde er is, dan gaat alles vanzelf en dan mag alles vanzelf. Dan gaat het....

Hoe gaat het dan?

Ik ben krank van liefde.

Nu, de liefde maakt niet krank, hè? Neen, dat willen ze u wel wijs maken, maar de liefde maakt niet krank. Dat bestaat niet. De liefde maakt niet krank.

Ik ben krank in de liefde, en het was een zee, waarin men zwemmen moest. Eerst gaat ge dan tot aan de enkelen. Dan komt die stroom tot aan de knieën en dan komt die stroom tot aan de lendenen, en dan? Wanneer die liefdesstroom hoger komt, dan slaat het water over uw hart. En dan moet ge zwemmen, want dan hebt ge geen grond meer in uzelf.

Dan vergaan de dingen van beneden. En ge zoudt verdrinken in die stroom, als Hij het niet beloofd had: "Ik was als een Zwemmer, Die Mijn handen uitbreidde in een rivier".

En zo hebben ze elkaar ontmoet. Zo komt ge in de armen van de liefde Gods en dat is de sabbat des Heeren uws Gods. Dan wordt ge door die sabbat gediend.

En nu de praktijk.

Dat is dit: Dan wordt ge een gevangene van Jezus Christus. Dan wordt ge door de waarheid gevangen genomen.

En wat is de waarheid?

Dat ge een grote en een schandalige sabbatschender zijt. Dat is de waarheid.

En het is: "Och, dat wij Uw geboën volbrachten"? Dat is alleen wanneer we meegenomen worden.

Dan gaat het niet over een wettische bediening, maar dan gaat het over een evangelische bediening. Niet over een wettische sabbat, maar over een evangelische sabbat.

En die leidt ons naar de eeuwige sabbat.

Want die begint al hier.

Wat denkt ge dan? Dat uw geboortedag het voornaamste is? Of dat uw trouwdag het voornaamste is? Of dat uw sterfdag het voornaamste is?

Weet ge wat het voornaamste is?

"Indien gij dan heden Mijn stem hoort". Dat is het heden der genade. Dat is het voornaamste: Als we de stem Gods mogen horen.

En als we de stem Gods mogen horen, dan is dat in de wet van Mozes. In de wet van Mozes horen we de stem van God.

En in die wet van Mozes horen wij de stem van Jezus. Dan horen wij daar de genegenheid Gods tot ons en dan komt die genegenheid Gods zo tot ons, dat wanneer een kind aan ons vraagt, zoals een jongedochter één dezer dagen aan mij vroeg: Waarom moet ik toch al dat verdriet en waarom moet ik toch al die ellende en waarom moet ik toch al die beperking hebben van dat niet en dat niet? Waarom moet dat toch, dominee?

Ge kunt soms een bittere jeugd hebben. Waarom moet dat toch? En wat was het antwoord, dat ik mocht geven? Dat is daarom, omdat God door jou bemind wil worden. En omdat God bemind wil worden, daarom krijgt ge uw zin niet.

Omdat God Zijn zin wil hebben, omdat Hij bemind wil worden, daarom zult ge Zijn wet beminnen. En omdat Hij bemind wil worden, zult ge Zijn ordinantiën beminnen. En omdat Hij bemind wil worden, zult ge Zijn ceremoniën beminnen. En omdat Hij bemind wil worden, zult ge Zijn sabbatdag beminnen. Hij wil bemind worden en daar stuurt Hij het Zelf op aan. Ja, zegt ge, maar daar heb ik geen kennis aan. Ik sta tegenover die dingen als een sabbatschender. Ik sta tegenover die dingen als een wetsovertreder. Ik sta tegenover die dingen als een vijandige. Ik sta tegenover die dingen met zoveel weerstand.

Weet ge wat weerstand is?

Dat is oppervlakkigheid.

De meeste mensen zijn ontzettend oppervlakkig. Ze willen maar liefst oppervlakkig zijn. Ze willen liefst maar niet op de dingen ingaan. Ze zijn oppervlakkig.

En wat is oppervlakkigheid?

Dat is boosheid tegenover de Heere.

Dat is bangheid tegenover de Heere.

We zijn veel liever oppervlakkig. En dan zeggen ze bij zichzelf: Nu, laat ik het maar vergeten. Ze vergeten veel liever dan dat ze er op ingaan.

Dat is boosheid, dat ge bang zijt.

Waar zijt ge bang voor?

Ge kunt u niet verklaren, maar ge zijt er toch bang voor om een sabbatschender te zijn.

Ge zijt er toch bang voor om een zodanige verlorene in uzelf te zijn.

Ja, zegt ge, en dan die eenzaamheid en dan die verlatenheid. Nu, praat maar niet te druk over eenzaamheid en verlatenheid, want dan gaan we samen eens aan het tafeltje zitten en dan kom ik het u te vragen: Wat is nu eigenlijk eenzaamheid? Waar komt die eenzaamheid nu eigenlijk bij u vandaan? En waar komt die verlatenheid nu bij u vandaan?

Dat ge zo'n zware en diepe weg hebt?

Kletsboek.

Ja, zegt ge, maar ge moet het weduwekleed maar eens moeten dragen en de mensen moeten u maar eens verachten en de mensen moeten u maar eens verlaten.

En ge moet maar eens er onderdoor moeten.

Maar waar komt nu uw vereenzaming vandaan? En uw verlatenheid?

Nu, zegt ge, dat heb ik u al gezegd.

Dus dan komt uw vereenzaming en uw verlatenheid van de buitenkant, omdat ge zo verschoven en zo verstoten zijt en omdat ge alleen zijt. Want die heeft zijn vrouw verloren en die heeft haar man verloren en die heeft zijn kinderen verloren. En ge wordt in de weg van beproeving geleid. Nu, en hoeveel mensen zijn er niet, die nooit wat hebben?

Ja geliefden, ge moet nu niet, ja, ik bedoel de ongetrouwden, daar kunnen wij ook wel eens een klein beetje medelijden mee hebben, want dat zijn ook grote stakkers. En als tante dan sjagrijnig is, dan is ze sjagrijnig en dan heeft tante het maar gedaan. Maar ge moet maar eens eenzaam gemaakt worden met een schreeuwend gebrek. Weet ge hoe wij op aarde verkeren? Met een honger naar liefde. Daar verkeren wij mee op aarde. En dat is dan wel verlatenheid en dat is ook wel vereenzaming, dat is ook wel smartelijk en het mag ook wel eens uitdrijven. Maar nu kom ik dicht bij u zitten en zeg ik: Waar komt uw eenzaamheid vandaan? En waar komt uw verlatenheid vandaan?

Omdat ge uw zin niet krijgt?

Nu ja, maar mijn eenzaamheid en vereenzaming en verlatenheid komen uit mijzelf op. Dat rijst uit mijn binnenste op. Daar heb ik geen mens voor nodig.

Daarom gaat ge zo menigmaal onbegrepen over de aarde.

En nu zet Hij de eenzame in een huisgezin, dat is in het huisgezin van God de Vader, van God de Zoon en van God de Heilige Geest. En die Drie, Dat zijn de voornaamste Drie, breken door. Niet zoals die helden doorbraken daar uit de spelonk van Adullam en naar Bethlehem zich spoedden om daar dat water uit de put te scheppen. Dat was ook een daad. Dat was geloof, hoop en liefde, die doorbreken. Om water te scheppen uit Bethlehems bornput, die onder de poort is, levend water, sabbatswater. Maar ze raakten niet tot de eerste Drie.

En sinds de dagen van Johannes de Doper wordt het Koninkrijk der hemelen geweld aangedaan. En de geweldigers nemen het met geweld.

Ja, zegt ge, dat zijn de worstelaars aan de troon der genade. Dat is een Mozes geweest, en een Aäron en een Hur. Dat zijn ze geweest, de bidders en de worstelaars en de bedelaars van de oude dag, de profeten. Dat is een Kananese vrouw geweest. Dat waren de tien melaatsen. Dat was de blinde Bartimeüs. Dat waren ze, die riepen: „Gij Zoon Davids, ontferm U mijner“. Dat zijn ze geweest, die het Koninkrijk der hemelen geweld aandeden.

Ja geliefden, ge moogt het voor mij gerust zo aanvaarden.

Maar sinds de dagen van Johannes de Doper, dat is aan het einde van de wettische bediening, aan het einde van de wettische sabbat, sinds de dagen van Johannes de Doper wordt het Koninkrijk der hemelen geweld aangedaan en de geweldigers nemen het met geweld. Dat zijn gij en ik niet, die daar neerzitten en uitroepen: Heel de dorre hand mijns geloofs. Want hoe donker kan het niet bij Gods kind zijn na ontvangen genade, nadat ze de zaligspreking in hun ziel hebben mogen ervaren, nadat ze hebben mogen schrijven met eigen hand: "Ik ben des Heeren", nadat ze de getuigenissen van Gods liefde in hun ziel hebben mogen proeven en smaken, nadat ze het hebben mogen zeggen door de bediening van de Heilige Geest: "Abba, Vader". Hoe donker kan het zijn. Hoe weggezakt kan het zijn. Hoe een prooi van ongelooft en een prooi van satan. En dan?

Dan is het alsof God nooit meer komen zal, kind van God. Of het nooit dag meer zal worden, omdat ge de steen van uw zonden tegen de deur van vrije genade hebt gekwakt; die steen van uw zonde en van uw schandelijkheid en van alles wat geen God is.

Sabbatschender.

Dan ligt die steen daar. De deur gesloten. Donker.

Wat blijft er dan over?

Hoe lief heb ik Uw wet, die Gij de "sterveling zet".

Voelt ge het dan niet, dat gij het niet zijt, die geweldhebber, die het Koninkrijk der hemelen neemt met geweld, al wordt het u dan zo dierbaar voorgesteld? Neen geliefden, zet gewoon uw stoel tegen de muur en zit maar stil. De geweldigers nemen het met geweld. Dat is een drieëinig God.

En de schepping zou verspild zijn en de verzoening zou verspild zijn als een drieëinig God niet geweld gebruikte op het koninkrijk van mijn hart.

Zo nemen Zij het met geweld.

En zo wordt ge zalig.

En zo wordt ge overtuigd van zonde en schuld.

En zo zakt ge weg aan het einde van het jaar met al de sabbatten, die we hier hebben doorgebracht.

Dan blijft er niets dan schuld over.

Dan blijft er niets anders over dan bezinning van onze zonden, geliefden.

Dan kunnen ze het aan u zien, dat ge een ongelukkig mens zijt. Al zijt ge honderdmaal een kind van God, maar als de dagen der duisternis er zijn, dan ligt er een grauwigheid op de kerk. En dan kunt ge niet blij zijn wanneer ge wilt. Neen, dat gaat niet.

Maar dan zit ge aan Babels wateren en dan is het nacht. Dan zijt ge in ballingschap. Dan hangt de harp aan de wilgen. Dan is het: "Zing ons één van de liederen Slons".

Neen geliefden, dat gaat niet.

Weet ge wanneer Gods kind kan zingen?

Als het zondag is, als het sabbat is.

Ja zegt ge, en in de week: Ik heb mijn tranen onder het klagen. In de week zijn het werkdagen.

Weet ge wel, dat de zonde ons in dwangarbeid heeft gebracht?

Gij zult in het zweet uws aanschijns uw brood eten. Dat is dwangarbeid.

Dat hebben wij ons zelf aangedaan en daar hebben wij zelf voor gekozen.

Wanneer ge dat krijgt te verstaan, dat is genade. Want dan komt God u er bij te brengen: Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen". En zo leert ge uw werkdagen kennen.

En zo leert ge uw werkdagen tellen.

En het was avond geweest en het was morgen geweest, de eerste dag.

Ja, dan gaat de dag van uw keuze voorbij.

En het was avond geweest en het was morgen geweest, de tweede dag.

Dan gaat de dag van uw roeping voorbij.

En het was avond geweest en het was morgen geweest, de derde dag.

Dan gaat de dag van uw smekingen en van uw bidden voorbij. En het was avond geweest en het was morgen geweest, de vierde dag.

Dan vergaan u hemel en aarde. Want hemel en aarde zullen voorbijgaan, maar Mijn Woorden zullen geenszins voorbijgaan, Dat Woord zal blijven.

En het was avond geweest en het was morgen geweest, de vijfde dag.

Dan kunt ge zelf geen besluit meer nemen. Dan durft ge geen beslissing meer te nemen. Dan zit ge wezenloos aan uw tafel. En het was avond geweest en het was morgen geweest, de zesde dag.

Dan zijt ge als een uitgestoten mens en als een uitgesloten mens. Dan is er niets anders dan dat ge daar neerzit, niet alleen uitgewerkt en uitgeput. Maar dan zit ge daar neer en dan zijt ge verlegen met Gods wet, en dan zijt ge verlegen met Gods ordinantiën. En laat ik het nog duidelijker zeggen: ge zijt verlegen met uzelf; en nog duidelijker: Ge zijt verlegen met God. En het was de zesde dag.

Zouden we dan op de snaren van de harp geen evangelische geheimen openbaren?

En God rustte van al Zijn arbeid.

En zo komt God u door genade zó ongelukkig te maken. Dat is Gods werk: Alle werk uit uw handen te nemen.

Dan zijn daar die werkdagen voorbij, en?

In de wijngaard des Heeren zingen ze bij beurten. Want dat gelooft ge wel voor de ganse kerk. Maar dan zingen ze bij beurten en dan zingen ze daar: "Mijn God, Gij hebt mij, op mijn klacht, genezen en mijn smart verzacht".

En dan zingen ze daar: "Maar de Heere zal uitkomst geven, Hij, die 's daags Zijn gunst gebiedt".

En dan zingen ze daar want ze zingen bij beurten: "Dat Bazans hemelhoge berg en al zijn heuvelen Sion terge en wane te overtreffen. Wat springt gij, bergen, trots omhoog?"

En dan zingen zij daar: "Schoon ik arm ben en ellendig, denkt God aan mij bestendig. Gij zijt mijn Hulp".

En dan zingen ze daar: "Ik blijf de Heere verwachten; mijn ziel wacht ongestoord".

En dan zingen ze daar: "Mijn God, ik zal U eeuwig loven, omdat Gij het zo hebt gedaan".

En gij?

Gij kunt niet meekomen. Gij kunt helemaal niet meekomen. En gij?

Ge zijt zo bang om mee te komen, zo heel erg bang. Want ge zijt bang voor vreemde raad en ge zijt bang voor vreemde goden. Ge zijt er zo bang voor, voor hulp van de verkeerde kant. En ge zijt er zo bang voor, dat het maar een woord van u is. Ge zegt: "Dat rijst wel eens meer bij mij op".

Wat rijst er nu wel eens meer bij u op?

"Hij maakte, Hij, Die heerlijk is, Zijn wonderen een gedachtenis".

En gij blijft in het donker.

Waarom?

"Daartoe gaf Ik hun Mijn sabbatten".

Dan komt Hij met Zijn sabbat, wanneer gij uitgewerkt zijt, wanneer gij u dood gewerkt hebt, wanneer er niets anders overblijft dan een veroordeeld leven. Want daartoe gaf Ik hun Mijn sabbatten, opdat Ik ze zou heiligen".

De sabbat, die zet u alleen.

De sabbat, die zet u bijzonderlijk.

Dan wordt ge geen exenTriek mens, neen, zo bedoel ik het niet. En dan wordt ge ook geen zonderling.

Maar ge doet wel zonderling. Want God heeft u neergelegd als een vondeling op de vlakke des velds.

God heeft u gemaakt tot een bondeling, omdat ge Zijn eigendom zijt.

En God maakt u een zonderling.

Want eigenlijk gezegd, we worden wel een klein beetje zonderling, hè?

Ja, niet bijzonder, helemaal niet. Maar wel een beetje gek. Dat mag ik natuurlijk niet zeggen op de kansel; nu ja, vooruit dan maar.

Weet ge waarom?

Omdat ge het niet kunt verklaren.

Weet ge waarom of gij zo ongelukkig zijt? Omdat ge u niet kunt verklaren.

Weet ge waarom ge van geen andere kant geholpen kunt worden? Omdat ge het niet kunt verklaren. Ge weet het niet meer. Maar weet ge wat ge wel weet?

Dat er een Ander is.

En nu wil ik alleen dat woord "Ander" maar nemen. Maar omdat er een Ander is in die stikdonkere nacht, omdat er een Ander is in die nacht des lijdens en des doods en der beproeving, omdat er een Ander is daar buiten dat werkhuis, omdat er een Ander is, Die zo heel erg zacht fluisteren kan in uw hart, Die zoveel van Zijn warmte kan uitlaten in uw ziel, zodat het gaat tintelen, zo ineens maar, en dat is: "Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, alzo schreeuwt mijn ziel tot U, o God".

"Daartoe gaf Ik hun Mijn sabbatten".

Dat zijn dagen van heimwee, dat zijn dagen van verlangen; dat zijn dagen, die ge doorbrengt in verslijting.

Dat zijn dagen van uitzicht.

Dat zijn dagen, waarin ge innerlijk zo smartelijk, maar zalig bedroefd zijt, dat ge uw ellende voor geen werelden zoudt willen missen.

Er is een Ander, Die lokt.

Er is een Ander, Die wenkt.

Er is een Ander, Die trekt.

Er is een Ander, Die Zijn genegenheden naar u uitlaat. Hoe dan?

En dat houdt u in het leven. Dat is nu leven. Dat is nu waarachtige godsdienst. Er is een Ander, een Ander, Die ge nog nooit gezien hebt, een Ander, waarvan ge moet uitdrukken: Ik ken Hem niet. Ik weet het niet.

En hoe is dan de overlegging van uw hart?

Dat ge die stem van de sabbatdag zo weinig opmerkt. Dat ge zo weinig opmerkt die stem van het Woord.

Dat ge zo weinig verstaat van de bearbeiding Zijner liefde.

Want de bearbeiding van Zijn liefde is, dat Hij niets van u hebben wil, dat wil zeggen: Het onze komt niet in aanmerking. Hij wil niets van u hebben. Het is niet te verdienen. Het is niet desgenen, die loopt, en het is niet desgenen, die wil, het is niet desgenen, die werkt.

Komt er dan helemaal niets van u in aanmerking?

Kom, zou ik zeggen, kom mijn liefste, laat ons gaan in het veld, laat ons gaan om die wijngaard te bezien. Kom dan. "Komt, laat ons samen Israëls Heere, de Rotssteen van ons heil, met eer, met Godgewijde zang ontmoeten".

Dat is niet Mozes. Dat is de Christus Gods.

Komt er dan nog iets van u en mij in aanmerking ten opzichte van het zalig worden?

Neen.

Ja, er komt nog wat in aanmerking. En dat is?

Het enige wat ge over hebt gehouden als wetsovertreder en als sabbatschender, in de weg van doen en laten, in de weg van het verbroken werkverbond. Wat ge overgehouden hebt. En dat is?

O, ge valt er wel bij. Sommigen tenminste vallen mij wel bij. Weet ge wat er dan wel nog bij God in aanmerking komt? Onze vermoeidheid.

Die vermoeidheid, die komt bij God in aanmerking. Wat zijn we dan moe van het lopen. Wat zijn we dan moe in de weg van doen en laten. Wat zijn we dan moe van onszelf. Wat zijn we dan moe van de naaste. Wat zijn we dan moe van het vlees, wat zijn we dan moe van de beminde. Wat is het ons dan een last.

Want dan is het: "Ik ware liever in mijn Bondsgods woning een dorpelwachter, dan gewend aan de ijdele vreugd".

Zie, dan worden die sabbatten u dierbaar. Dan, als het dinsdag is en woensdag en donderdag, dan wordt het weer hoog tijd dat het weer sabbat wordt. Dan wordt het weer hoog tijd dat we weer eens bij elkander komen. Dan wordt het weer hoog tijd, dat we hier zijn.

Daartoe gaf Hij hun Zijn sabbatten, opdat gij op die sabbatdag met al uw vermoeidheid bij God zoudt kunnen schuilen. Moe van uzelf en moe van het leven, moe van uw huisgezin en moe van het slaven en moe van het denken en moe van het overleggen.

Ijdelheid der ijdelheden, het is alles ijdelheid.

De zon gaat op en de zon gaat onder en die zon keert weder tot haar omgangen. En alle rivieren stromen en alle rivieren stromen uit in de zee. En ik word van al die dingen zo moede, zo moede, dat ik het niet kan uitspreken.

En zo wordt de kerk in die werkdagen vermoeid gemaakt, opdat zij aan het einde zou komen; want daartoe gaf Ik hun Mijn sabbatten.

Hebben wij geen heerlijk God?

Is het geen dierbare Heere Jezus?

Is Hij niet uw Eén en uw Al?

Moet er dan van u nog één ademtocht bij, of enige zucht of enige arbeid?

Zó heeft Hij Zijn kerk aanvaard: "En gij waart naakt en bloot".

Daartoe gaf Hij hun die sabbatten.

Ach, ik weet het wel, ik kan het toch niet zeggen zoals het behoort.

Toch, ik heb geen ander, ook op de laatste sabbat van het jaar. We zullen het met die God moeten doen.

Hij is, al treft u het felst verdriet - en dat is, dat ge niet in Hem gelooft.

Hij is, al treft u het felst verdriet - wanneer ge zo vol wantrouwen zijt.

Hij is, al treft u het felst verdriet - en dat is wanneer ge daar in de eenzaamheid neerzit en zegt: Ik geloof dat er niemand is die van mij houdt en ik geloof dat er niemand is, die mij liefheeft. Ik geloof en ervaar dat er niemand is, die mij begrijpt.

En wanneer ge dan daar zo neerzit, niet uit medelijden met uzelf, ganselijk niet, want dat kan ook nog.

Maar wanneer ge gaat zeggen: Zou er nog wel één om mij malen; neen, niemand heeft mij lief en niemand begrijpt mij. En dan voelt ge zo maat, dat ge niet verder moogt gaan. Dan voelt ge zo maar, dat ge niet verder kunt gaan.

Want dan is Hij daar, Die het u toefluistert: "Geheel zijt ge schoon, Mijn vriendin, en er is geen gebrek aan u".

Dat zit hem in die Wetvuller.

Dat zit hem in het einde der profetie.

Daartoe gaf Ik hun Mijn sabbatten, opdat ze zouden weten dat zij door Mij geheiligd zouden worden.

Nu, als de Heere u komt te heiligen, dan zet Hij u alleen. En ook alleen in het huwelijksbed en ook alleen aan uw tafel. Dan eet ge alleen en dan werkt ge alleen en dan smaakt ge alleen en dan sterft ge alleen.

En wanneer ge dan aanstonds weggaat, wat blijft er dan over?

Een stinkend zwaluwnest bij Gods altaren. Leeg.

Ge vindt het misschien een vreemde waarheid en ge wilt met mij twisten?

Dat moogt ge gerust. Want ik loop de hele dag met mezelf te twisten en vaak ook met God te twisten.

Want ik weet het niet. Ik ben met niets op de stoel gekomen en ik moet er met niets af. En ik durf te zeggen: God heeft mij wel een weinig laten zeggen in dit morgenuur.

Gij wilt...

Wat wilt ge?

O God, ik wil niet anders dan verkeerd. Ik wil niet anders en ik zal nooit anders.

Daarom heeft Hij de wet vervuld. Daarom is Hij u niet alleen een Scheppingsmiddelaar, maar Hij is ook een Verlossingsmiddelaar.

Daarom is het niet alleen de sabbat der schepping, maar het is ook de sabbat der verlossing, en?

Nu, nu moet ik eindigen. Moet ik nog een toepassing maken? De hele preek is al toepassing.

Maar, zegt ge, over de sabbatdag.

En wanneer er iemand onder u is, zegt Jezus, wiens schaap of ezel op de dag des sabbats in de put valt, wie zou het er niet uithalen?

En als dat u nu zaligmakend overkomt, dat ge als een ezel uit die put gehaald wordt, als een sabbatschender en als een overtreder, wanneer u dat overkomt, Dan is het de dag des sabbats. En ziet, het was de dag des sabbats.

Dan neemt die wettische kerk het u kwalijk. Maar de Heere zegt: Mag ik geen mensen gezond maken op de sabbat? Wanneer er een beest van u in de sloot zit, dan haalt ge het er toch ook uit?

En dan is het altijd sabbat. Want ge kunt er alleen maar door die geheel enige, allerbeminnelijkste Wetsvuller uitgehaald worden.

"Daartoe gaf Ik hun Mijn sabbatten", maar dat moet dan ook zuiver geestelijk verstaan worden, anders is het een sabbat en een eigengerechtigheid buiten Christus.

Kostelijk. De Heere wil het zegenen als wij uitwendig in Zijn wegen wandelen, maar waartoe?
Opdat Ik u zou heiligen. God wil u voor Hem hebben en voor Hem alleen.
En daarom laat Hij zoveel beminnelijkheid van Hem uitgaan.
En daarom gaat ge hoe langer hoe meer narigheid en hoe langer hoe meer armoe zien in de dingen van het vlees. Want het vlees is tot een eeuwige vijandschap gezet.
Hoe zal het dan gaan, geliefden?
Mag God het weten?
Wilt ge het weten op twintigjarige leeftijd, of vijf-en-twintig? Moet ge het dan weten?
Gij zult al de eeuwen door Hem met Uw gunst verzellen. Ziedaar Christus.
Ziedaar uw Maker en ziedaar uw Man. Daar kunt ge het jaar mee beëindigen.
En daar zult ge het nieuwe jaar ook mee in kunnen gaan. Zo nemen wij dan afscheid van de sabbatten?
De sabbatten blijven, maar wij gaan voorbij, want het gaat de eeuwige sabbat tegemoet. Maakt dan de vergissing niet op Oudejaarsavond, dat de tijd voorbij gaat, maar gij gaat voorbij. Want wat uit het stof is, neemt een end, door de tijd, die alles schendt.

Amen.

O Heere, zo zijt Gij dan alleen Dezelfde, zo zijt Gij dan alleen de Onveranderlijke, zo zijt Gij de Wetgever, maar Gij zijt ook de Wetsvervuller. Zo zijt Gij de rustende Heerlijkheid voor Uw volk. Heere, leer ons onze dagen tellen, ook onze sabbatten, opdat wij een wijs hart mogen bekomen, en dat zijt Gij, als die geheel enige Rustaanbrenger.

Amen.

Uit de 40e Psalm en daarvan het 4e vers:

Dit is het lied van de Wetsvervuller.

Dat is het lied van Hem, Die de sabbat heeft gehouden en geheiligd.

*Brandofferen, noch offer voor de schuld,
Voldeden aan Uw eis, noch eer.
Toen zeid' ik: Zie, ik kom, o HEER;
De rol des boeks is met Mijn naam vervuld.
Mijn ziel, U opgedragen,
Wil U alleen behagen;
Mijn liefd' en ijver brandt:
Ik draag Uw heil'ge wet,
Die Gij den sterv'ling zet,
In 't binnenst' ingewand.*

Gaat thans heen in vrede:

De Heere zegene u en de Heere behoede u;

De Heere doe Zijn aangezicht aan u lichten en zij u genadig;

De Heere verheffe Zijn aangezicht over u, en geve u vrede.

Amen.

IS ER GEEN BALSEM IN GILEAD ?

Voorzang: Psalm 103 : 4 en 2

Lezen: Exodus 15 : 22-27

Votum:

Onze hulpe en onze verwachting sta in de Naam des Heeren Heeren,
Die hemel en aarde schiep door het Woord van Zijn kracht,
Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen de werken Zijner handen.
Genade, barmhartigheid en vrede worde u geschonken van God, de Vader,
en van Jezus Christus, Zijn eengeboren Zoon, onze Heere,
door de bediening van de Heilige Geest.
Amen.

Proberen wij nu te zingen uit Psalm 70 en daarvan het 3e vers:

*Ik ben nooddruftig, arm en naakt;
O God, mijn Helper uit ellenden!
Haast U tot mij; wil bijstand zenden;
Uw komst is 't, die mijn heil volmaakt.*

Die niet tot God kan naderen, is het beste af.

Wanneer dat uw beleving is, dan ligt ge voor rekening van een drieënig God.

Neen, dat is geen wegschuilen achter een ziekelijke onmacht en dat is geen wegschuilen achter ellendigheid en wat ge er meer van zeggen wilt.

Maar die niet tot God kan naderen in de beleving - neen, niet met dat mondje, want daar zit ge ook vol van. Maar die niet tot God kan naderen, die is welgelukzalig; daar is God over opgestaan. Dat heeft God zo gewild in de nooit begonnen eeuwigheid, toen Hij uw ongevormde klomp gezien heeft en heeft willen zien; dat Hij uit dat stof der aarde zou boetseren Zijn beeld en Zijn gelijkenis.

En wanneer ge dat nu zaligmakend krijgt te ervaren, dan vergaan u hemel en aarde.

Want zo lang ge nog geloven kunt, dan zijt ge niet met de zaak aan een eind.

Wanneer er nog enige belijdenis bij u overgebleven is, dan is er nog niet die diepgaande armoede, waar Gods keurlingen een dagelijkse beleving in hebben, wanneer zij niet boven het stof uit kunnen en wanneer er niets anders over is dan een schreeuwende leegte, als er niets anders over is dan een sterven aan eigen leegte. Zo, wanneer ge dan gaat beleven, dat ge niet tot God kunt naderen, dan is uw heil nabij. Dan is uw heil nabij.

God doet een afgesneden zaak, dat wil zeggen: een afgeronde zaak.

Dat wil zeggen: een gepolijste zaak, waar de scherpste zaag van satan geen kras op kan maken. Want het heil des Heeren is nabij. Neem aan, dat u tot God kon naderen, dan kregen er twee de eer.

God de eer, dat Hij u zou zalig maken, en gij de eer, dat gij tot God genaderd zijt.

Maar ook dat houdt Hij voor Zich, opdat het alleen zou zijn: Deze is Mijn geliefde Zoon.

Daar, op die heuvel, daar buiten de legerplaats, daar aan dat ruwhouten kruis, daar hangt de Ellendigste, daar hangt de grote Ellendige, daar stijgt het op uit het Middelaarshart van die geheel enige oudste Broeder: "Want Ik kom tot U gevloeden", die ganse kerk op Zijn hart.

Want Ik kom tot U gevloeden, laat de oprechtheid meer en meer met de vroomheid Mij behoén.

Zo is het alleen: "Deze Ellendige riep", dat is Christus, dat is de Borg, dat is de Middelaar Gods en der mensen. In Zijn ene hand heeft Hij Zijn zwarte bruidskerk. In Zijn andere hand heeft Hij de hand Zijns Vaders. Hij kan Zijn Vader niet loslaten, want Hij heeft Zijn Vader lief. Hij kan Zijn bruidskerk niet loslaten, want Hij heeft haar lief.

Ziedaar het lijden van Christus: Hij kan Zijn Vader niet loslaten en Hij kan Zijn kerk niet loslaten. Hij kiest niet tussen Zijn Vader en Zijn kerk, maar Hij volhardt tot het einde toe, opdat Hij de hand van de zondaar zou leggen in de hand van Zijn Vader, en het alzo bevestigen:

"Vader, zij waren Uwe, die Gij Mij gegeven hebt".

Hebt gij er dan iets aan gedaan, aan uw zaligheid?

Is er dan van u een zucht en een traan bij?

Neen, dat is geen valse lijdelijkheid. Dat is maar niet wegschuilen achter uw onmacht.

Dat is niet: Het is maar gemakkelijk om zo te leven en zo te zijn. Neen, geliefden.

Dezen vermelden van wagens, dat is de wereld, en die van paarden, dat is de valse godsdienst, maar wij, wij zullen vermelden de Naam des Heeren onzes Gods.

Omdat we als uitgezette mensen ingezet zouden worden in de Christus Gods en dat het door die Christus alleen zou wezen: Wij zullen vermelden de Naam des Heeren onzes Gods.

Dan heeft Hij Zijn ziel uitgegoten in de dood op de hoogte van het kruis, toen heeft Hij zaad gezien. Neen, niet geboren uit de wil des mans. Toen heeft Hij zaad gezien. Want toen heeft Hij Zijn ziel uitgegoten in de dood, opdat het zal wezen, wanneer gij dan aanstonds zult zalig worden en wanneer er bij u geen zucht en geen gebed en geen kracht meer is, zodat ge niet eens uw moede oogleden op kunt heffen, dat het dan zou zijn uit Zijn bediening. En als gij zult horen een gang in het ruisen van de toppen van de moerbeziënbomen, weet dan, dat ge een ruime ingang zult hebben in het Koninkrijk.

Ge verstaat deze dingen niet?

Maar het wordt ook alleen aan de kinderkens geopenbaard.

Alleen aan degenen, die het niet weten. Alleen aan degenen, die het niet vermogen. Alleen aan degenen, die door God zijn overreed om zondaar te zijn.

Ja, zegt ge, we zijn allen zondaar.

Ja, geliefden, wij zijn allen zondaar.

Maar we moeten door God overreed worden en overwonnen worden om zondaar te zijn.

Welnu, in welke weg dat geleerd wordt, hadden we ons voorgesteld in dit morgenuur te beluisteren. Onze tekst is uit de profetieën van Jeremia, het 8e hoofdstuk en daarvan het 22e vers, het eerste gedeelte, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen:

“Is er geen balsem in Gilead? Is er geen heelmeeester aldaar?”

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur:

“is er geen balsem in Gilead?”

Jeremia's klacht.

Israëls schuld.

Jehova's uitkomst.

Proberen wij tot God te naderen.

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort door met elkander te zingen uit Psalm 38 en daarvan het 4e, het 5e en het 6e vers:

*Want mijn hoofd is als bedolven
In de golven
Van mijn ongerechtigheên;
Zulk een last van zond' en plagen,
Niet te dragen,
Drukt mijn schouders naar beneên.*

*'k Voel door stinkend' etterzweren
Mij verteren;
Walg'lijk zijn zij voor het oog;
Mijne dwaasheid deed die builen
Dus vervuilen,
Daar ze mij tot kwaad bewoog.*

*'k Ben, door Uwe wet te schenden,
Krom van lenden,
Vol van druk, benauwd van hart;
Zeer gebogen en verslagen,
Moe van klagen,
Ga ik al den dag in 't zwart.*

Als een waterstroom, zwaar van kracht en met bruisend geweld, komt het Woord Gods op ons af. Losgemaakt op de eeuwige velden, doorgebroken in de tijd, door de scheur van de eerste Adam kwam de geweldig gedreven wind van de liefde Gods, geopenbaard in de tweede Adam. En door het gescheurde werkverbond was de kracht van Gods liefdesstroom zó geweldig, dat er niets was tegen te houden en er was niets tegen te gaan. Want God vernederde Zich, waar Zijn schepsel en Zijn schepping Zijn hand was ontvallen, en de mensheid als het ware gekraakt en verbroken in de afgronden van haar eigen schuld was weggezonden, zodat er niets anders was dan een gadeloze ruïne en een puinhoop, niet te overzien.

Toen is God doorgebroken en toen is God de Eerste geweest. En toen heeft Hij Zich over Zijn gevallen wereld en over Zijn gevallen paradijs en over Zijn gevallen mensheid heen gebogen.

En wanneer zij zich hadden verborgen en verstoken in de hof, zo is Hij zo laag gekomen, God de Vader, zo laag, dat Hij vroeg: "Waar zijt gij?"

Toen is Hij gekomen om te zoeken. Toen is Hij zo laag afgedaald. Toen is Hij de Eerste geweest in die stikdonkere paradijsnacht: "Waar zijt gij?"

En wanneer ge ooit zalig wordt, dan zult gij zalig worden enkel en alleen omdat het verlossingswerk Vaderlijk is. Uit het Vaderlijke meedogen en uit het Goddelijk medelijden treedt de barmhartigheid Gods uit, zoekend en vindend. Want die barmhartigheid is de enige uitkomst tegen de zonde en tegen onszelf.

Als een waterstroom, zwaar van kracht, met bruisend geweld breekt het Woord des Heeren door en komt op ons los. In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God, en al wat gemaakt is, is door Hetzelve gemaakt.

Zo is dan ook het geloof uit het gehoor en het gehoor uit het Woord Gods.

En zo komt er een gebeuren in uw leven. Er moet iets geschieden in uw leven.

En wat geschieden zal in uw leven, is dit: "Zie, Ik ben met u, al de dagen, tot aan de voleinding der wereld". Maar dan maakt God u ook al de dagen uws levens bekend, dat het al de dagen uws levens zonde en schuld en dwaasheid en blindheid en verkeerdheid is. Want de mens viel.

Dit was een daad Gods, dat Hij naar beneden kwam.

Het was de liefde Gods en de bewogenheid Gods, dat Hij de mens aansprak, dat Hij in verbondsrelatie trad tot die mens. God had de vensteren des hemels kunnen sluiten en God had de vensteren des hemels af kunnen grendelen en die aarde de aarde en die mensheid de mensheid laten. Maar dat heeft God niet gedaan, omdat Hij God was. Zo is Hij gekomen en zo komt Hij ook in uw leven. Zo komt Hij ook aan degenen, die Hij liefheeft, aan degenen, die Hij wilde kennen. Dan komt God op het onverwachtst in uw leven. Dan is de Heere zo plots dichtbij. Dan is het zo verrassend en zielsinnemend. Want dan hebt ge die stem nog nooit gehoord.

Ja, er zijn zoveel stemmen in de wereld uitgegaan. Maar die stem hebt ge nog nooit gehoord.

Die stem, dat is een God, Die niet verwijt. Dat is een God, Die hartveroverend is.

Dat is een zielsinnemend God.

En wanneer God tot u nadert en wanneer Hij nog niet tot u gesproken heeft, wanneer dan God toch tot u nadert, juist en wanneer ge het niet ziet en wanneer ge het niet weet.

En wanneer God dan toch tot u genaderd is, zeer nabij en ge kent die God niet en ge weet niet wat of het is: Zijn heil is nabij. Waaraan kunt ge het dan weten.

En waaraan begint ge het dan enigszins te verstaan, dat die langgewenste dagen van Zijn Goddelijk welbehagen aan de kimme zijn en gij aan het einde van alles gekomen zijt?

Wanneer er voor u niet anders overbleef dan verloren te gaan, wanneer er voor u niet anders was dan verworpenheid, wanneer ge prijsgegeven werd aan wat de mensen toeval en noodlot noemen; wanneer ge prijsgegeven werd aan allerlei verzoekingingen in het vlees en aan uw tafel, wanneer ge prijsgegeven werd aan de willekeur van uw huisgenoten en aan velerlei verdorring uit- en inwendig; wanneer ge prijsgegeven werd aan uw geesteloosheid en aan uw bidden-loosheid, aan uw onverstand en aan uw omzwerven, wanneer ge zo besloten laagt onder uw eigen verlorenheid.

Dat het dan toch zo wonderlijk kan zijn, voor en na, in en onder die beleving uwer eigen verworpenheid en onverstand, dat het toch zingt en zingen blijft:

"'t Is de Heere, Die het recht der armen, der verdrukten gelden doet".

Ja, dat het dan in en onder alles, wanneer het zo verdrongen en zo verzonken neerligt, en ge geen pad en geen weg meer over hebt gehouden, dat het dan toch zo heel zacht in uw ziel kan zingen: "Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude".

Waarom weet ge dat God op weg is om u te helpen?

Dat weet ge, dat het zo ontzettend kan stormen en de orkanen van de hel op u losgelaten zijn, dat ge onder de felle vuisten van satan neerligt, dat de slingerstenen uit de afgrond uw ruiten doorboren. Daaraan weet ge het. Inderdaad, dat gaat alles aan die dingen vooraf.

Maar waarom weet ge het dan toch, dat de Heere u ten goede nabij is?

Dat weet ge hieraan: Dan kan het zo stil worden in uw ziel, zo heel erg stil. Dan kan het zo stil worden ineens aan uw tafel, zo heel erg stil. Dan verlangt ge zo om een ogenblik alleen gelaten te worden. Dan kunt ge niets en dan weet ge niets anders, maar dan is het of alles geweken is wat zich tegen uw arme ziel verzet heeft, en dat alles geweken is, ook de aanvechting, ook de bestrijding, ook de verzoeking.

Dat het zo stil is geworden in uw hart en ge zo verenigd zijt met de wil Gods, dat ge niet van uw plaats af kunt en dat ge het eerlijk voor God gaat zeggen:

Heere, ik kan niet geloven; Heere, ik kan niet vertrouwen; Heere, ik weet niet wat liefhebben is.

Ge neemt de scheiding en de afstand waar tussen God en uw ziel. Dat neemt ge waar, en?

"Ik wacht op U in mijn ellende".

O mysterie!

Ge neemt waar, dat ge zelf de afstand niet kunt wegdoen.

Ge neemt waar, dat ge zelf niet bidden kunt.

Ge neemt waar, dat het ganselijk niet is, en ge neemt waar wat er geweest is in vorige tijden, dat hetgeen er geweest is in voorgaande jaren, ge neemt waar, dat waar ge het toen hebt mogen geloven en daar waar de Heere u wonderlijk heeft toegesproken en waar ge wel eens een ogenblik verzekerd zijt geweest, dat ge ingebonden waart in dat bundeltje der levenden, dat tussen die borsten van die geheel enige Bloedbruidegom vernacht, dat alles weg is, maar dan ook schoon weg is. Dat het is: Zou het wel ooit van God geweest zijn en zou het wel ooit waar genadewerk in mijn ziel geweest zijn? Niet dat ge aan God twijfelt. Neen, geliefden. Want dan zegt ge: Wat is het dan toch geweest? En ge zoudt een streep halen door uw genadestaat en ge zoudt als het ware zeggen: Het is nog nooit van God geweest. En dat ge God Zijn zegeningen en weldadigheid uit voorgaande tijden en van deze dag bruut in het aangezicht zoudt slingeren. Toch, toch.

Wat is er dan?

Een droefheid in uw ziel, een gadeloze smart.

Maar het is geen droefheid, die ge zelf opgewekt hebt, en smart, die ge zelf hebt gemaakt. Maar dat is een smart uit God vandaan. Dat is omdat er op de eeuwige heuvelen een God is,

Die leeft en op aarde vonnis geeft.

Het is alleen uit de allerhoogste Koning, dat we hier krijgen een allerlaagste woning. Het is alleen omdat Hij de Heere der heerlijkheid is, dat Zijn volk zich hier schuldig voor Zijn aangezicht krijgt neer te werpen. Ge zijt aan die dingen vreemd?

Dat is onze ellende, dat wij zo van God en zo buiten God gevallen zijn, dat we onze eigen ellende niet kennen en dat we onze eigen ellende niet gevoelen; zo ongelukkig. Buiten God gevallen en het niet te weten en het niet te gevoelen. En daar ons als het ware in verkeerdheid en in vijandschap van af te maken. Ge moet niet denken dat consciëntiewerk, ge moet niet denken dat opvoeding, ge moet niet denken omdat ge met de kerk in- en uitgaat, ge moet niet denken omdat ge veel geleerd en veel gelezen hebt, ge moet niet denken wanneer ge daar vat- en ontvangbaar voor zijt, dat ge een begenadigd mens zijt. Iemand kan gevoelig zijn voor muziek. Zo zijn er duizenden, die gevoelig zijn voor de godsdienst, doch dat heeft met genade nog zo heel weinig te maken.

Maar wanneer ge uzelf leert kennen bij het licht van Gods herscheppende genade, dat gij aan uw bestemming moet beantwoorden - want een mens zal aan zijn bestemming beantwoorden, daar gaat niets van af.

Niet wat gij er van ziet of wat gij er niet van ziet; niet wat gij er van gevoelt of niet van gevoelt, dat doet niets ter zake.

Wanneer ge het onderwerp wordt van de huishoudelijke werkzaamheden van een drieënig God, van God de Vader, Die verkiest, van God de Zoon, Die verlost, en van God de Heilige Geest, Die heiligt, wanneer ge daar het onderwerp van wordt, dan zijt ge als één, die u niet verklaren kunt; dan zijt ge als één, die het niet zeggen kunt. Maar dan zijt ge ook als één, die een omkering gekregen heeft in uw weg en in uw hart; dan zijt ge als één, die zich voor God krijgt neer te leggen en daar blijft liggen met al zijn ellende, met al zijn schuld en met al zijn dwaasheid.

Wanneer ik mijn weg in uw midden heb, en ik heb dat al zoveel jaren, en wanneer ik met u uitga en wanneer ik uw liefde en uw bereidwilligheid ervaar, en wanneer gij mij in het allerminste het allermeeleste nog wilt geven, dan hunker ik zo vaak naar wat anders bij u. Wilt ge dat geloven? Dan hunker ik vaak naar wat anders. Want dan denk ik: Zo kunnen we wel gaan tot aan het graf. Maar moet ik u dan zó achterlaten?

We spreken wel eens van aanverwante zielen.

Ach geliefden, er zijn zo veel mooie woorden, die de zaak toch niet kunnen dekken.

En hoe moet het dan? Dat weet ik niet.

En hoe of het dan gaan zal, dat weet ik ook niet.

Maar dit weet ik wel, dat als u zo sterft zoals u leeft, dan zal het mis uitkomen.

En dan moet gij niet denken, dat omdat ge onder deze waarheid en omdat gij onder deze leraar.... dat betekent allemaal niets. Deze man wordt aanstonds ook van u weggenomen. Hoe menigmaal moet ik nog denken: Zou ik het niet mis hebben?

Maar er moet wat gebeuren.

En wanneer er dan wat gaat gebeuren, dan gaat het u op een zodanige wijze: "En het geschiedde, dat als zij daar waren, dat haar dagen vervuld werden, dat zij baren zou". En? Er was geen plaats in de herberg. Er was geen plaats in gans Bethlehem. Alles was gesloten en stuurde u voorbij. Omdat ze u niet begrijpen. Omdat ze u niet overnemen. Omdat ze met het geval verlegen zijn, schoon verlegen. In uw eigen huis met u verlegen. Aan uw eigen tafel met u verlegen. In het huwelijksbed met u verlegen.

Wanneer ge zult gaan leren, dat ge van allen gehaat wordt om Mijns Naams wil. Want ach, mijn kind, ach mijn vriend en mijn vriendin, wanneer het u niet alzo vergaat: gehaat worden!

En ge wilt u beminneijk maken in het midden van uw gezin. Ge wilt u staande houden in het midden van uw familiekring. Ge wilt het nog ontwijken, de strijd en de moeite, enkel en alleen omdat ge die goeie lieve vrede wilt bewaren.

Maar Ik ben niet gekomen om vrede te brengen op de aarde, maar het zwaard.

En wanneer God dan het zwaard Zijns Geestes en het Zwaard Zijns Woords komt te trekken, wanneer Hij het gezwel van uw ziel openlegt op de operatietafel van vrije genade, dan is dat niet alleen om u te verlossen, maar dan is het louter om u zalig te maken. Want er is geen kracht om te haren. Maar Hij neemt het zwaard als het lancet Zijner eeuwige bewogenheid en liefde en op die operatietafel daar ligt Zijn kerk.

Zwaard, zwaard, zwaard ontwaak. Ja, het is ontwaakt. Het is ontwaakt tegen die geheel enige Herder. Dan kan het wederkeren om de macht van Zijn genade en van Zijn liefde te tonen. Zo komt God u, met eerbied gesproken, open te leggen voor Zijn heilig aangezicht. Zo komt Hij u te ontdekken en te ontbloten. Zo komt Hij u af te snijden. Zo komt Hij u in te enten.

Ach, zegt ge, die dingen gaan boven mijn bevattig, die dingen gaan boven mijn begrip.

Wanneer gij het ook begrijpen kon, wanneer gij het ook bevatten kon, wanneer gij het ook kon verstaan, wanneer gij dat inderdaad zou kunnen omhelzen met u verstand, wat denkt ge dan?

Neen. Het is een God, Die leeft en op aarde vonnis geeft in uw en in mijn hart. Wat?

Ik ben van Uwe wet te schenden krom van lenden, ik ga de ganse dag in het zwart.

Zo leert God de ziel bij het licht van Zijn Heilige Geest. Dan is het: "Ik zal liefde en lof voor U ten offer mengen, in het heiligdom, waar het volk vergaderd is". Zie, dan zijt gij daar, waar God Zijn kerk brengen wil door de prediking des Woords. En zo zien we daar ook Jeremia, de profeet, die ellende gezien heeft, als door Gods eigen hand naar voren gebracht.

Jeremia had zoveel tegensprekingen en zoveel bezwaren.

Hij zegt: Heere, het gaat niet, het gaat niet, het gaat heel niet. Ik ben jong en in mij is het niet.

Ik heb u gesteld, zegt de Heere, om af te breken en om uit te rukken. Ik heb u gesteld over volkeren. Ik heb u gesteld over koninkrijken. Ik heb u ook gesteld om te bouwen en om te planten.

Zij zullen zich tegen u stellen, maar zij zullen niet vermogen.

En zo zien we Jeremia in het midden van zijn volk. Zo zien we hem in de poort van de tempel en op het tempelplein en op de straten van Jeruzalem, hij, die door God daar gezet is als een lastige steen. En hij predikt en hij laat niet af en hij zegt en hij mag zeggen zoals het is: "Ik ga in het zwart".

En zo staan wij dan ook aan deze plaats, geliefden. Hoe lang nog?

Toch, wij hebben elkaar ontmoet op de kerkweg, denkt er om. Wij hebben elkaar ontmoet in de lijdende en in de strijdende en in de worstelende kerk van Jezus Christus op aarde.

En al wonen we nu hier in Niemandland, dat doet er niet toe. En al zijn we dan hier als 'n verachte fakkel, het doet er niet toe.

Aanstonds zullen we voor God moeten verschijnen, gij en ik, en dan?

Wat op aarde gebonden is, dat zal in de hemel gebonden zijn. De scheiding valt hier. Maar de verbinding valt hier ook.

Maar wanneer dan aanstonds onze wegen toch zullen moeten scheiden achter het gordijn des doods?

Ach, zegt ge, ik neem het allemaal waar en ik stem het allemaal toe en ik voel dat ik de schuld groter maak, en ik neem waar dat ik daar zelf oorzaak van ben. Maar wat kan ik er aan veranderen? Wat kan ik er aan doen?

Zo staat daar die kerk en zo staat gij daar ook. Omdat ge voor de ijdelheden des levens en voor uw zelfbehoud gekozen hebt. Ge kunt u niet losmaken. Gij wilt niet. Ge vraagt bij ogenblikken: "O Heere, zend Uw licht en Uw waarheid, opdat die me geleiden".

En ge zijt er van overtuigd, dat dat het is wat u alleen leren en leiden kan, maar gij meent het niet. Gij zijt niet waar voor uw God. Ge wilt wel licht en waarheid, maar om het naar uw eigen inzicht te besteden en om er mee te handelen zoals gij wilt. En? Ge wordt nog steeds gedragen in de gehengen van Gods lankmoedigheid.

En de Heere is nog zendende en de Heere is vroeg op. En?

Ge zit in uw onaandoenlijkheid en in de hardigheid van uw hart neer. Zo ongevoelig en zo koud en zo ver van de Heere af. Ge moogt het en gij probeert het wellicht te ontkennen. Want wanneer er de kleinste en geringste opening was om onder het "welgelukzalig" uit te kruipen en weg te stuiven, geliefden, we zouden het doen.

Want we liggen langs de werkelijkheid heen. We willen langs de ellende heen.

Maar wanneer het werk des Geestes klaar en krachtig in u wordt, dan is het: Heere, leidt mij er dóór heen. Dan willen we er niet meer langs geleid worden, maar dan willen we er doorheen geleid worden.

Jeremia was de man, die de ellende gezien had. Jeremia was de man, die het uitriep: „Gij zijt mij te sterk geworden. Gij hebt mij overtuigd en Gij hebt mij overreed". En dat is het.

Wanneer God u hebben wil, en daar stuurt God het op aan, ook in deze prediking - wanneer ge het naast u neer kunt leggen, dat moet gij weten. Hoevelen hebben de nodiging al naast zich neergelegd?

Maar die Gods lievelingen en die Gods keurlingen waren, die God aan Zijn tafel wil hebben, die konden de uitnodiging niet naast zich neerleggen. Dat kon niet.

Maar zij werden genoodzaakt om te komen. En wanneer ge genoodzaakt wordt om te komen, dan komt ge met smeking en met geweene. Want dat volk heb Ik Mij geformeerd en zij zullen Mijn lof vertellen. Ik kom, o Heere, tot U gevloeden.

Zij zullen Mijn lof vertellen en dat kan alleen maar met zonde en schuld.

Daar kunt ge Gods lof alleen maar mee vertellen, wanneer ge met uw ledigheid en met uw ongelukkigheid voor God komt. Wanneer Salomo de troon van zijn vader David bestijgt, en wanneer al de luister van het huis van David Salomo bekleedt en versiert, zie, wat komt er dan open? Wanneer Salomo op de troon komt, wat komt er dan open?

Zeg, ziet ge ze niet?

Ziet ge niet olie optocht?

Ziet ge niet die twee? Ziet ge niet die twee vrouwen? De ene met dat dode kind, en de andere met dat levende? Ziet ge ze niet?

Dan komen de zondaars open. Dan komen de hoeren van Jeruzalem open. Dan breken ze door tot de koning, opdat de koning uitspraak zou doen. Mijn heer, zij heeft het levende kind, en ze heeft dat dode kind, dat van haar was, in mijn schoot gelegd. O Heere, doe recht. Zie.

Haal mij een zwaard. Dan zal hij recht doen.

Wanneer Salomo op de troon komt, weet ge wat er dan open komt?

*Nooddruftigen zal Hij verschonen;
Aan armen, uit genâ,
Zijn hulpe ter verlossing tonen;
Hij slaat hun zielen gâ.
Als hen geweld en list bestrijden,
Al gaat het nog zo hoog;
Hun bloed, hun tranen en hun lijden
Zijn dierbaar in Zijn oog.*

Het is uit Psalm 72 het 7e vers.

En wanneer ge dan zo ontdekt wordt aan uw zonde en schuld, wanneer ge dan zo ontbloot wordt, wanneer ge dan ontgrond wordt, wanneer ge dan door het zwaard des Geestes wordt opengelegd voor het aangezicht van de Almachtige, dan zijt ge daarin geheel lijdelijk.

Want dan is almachtige genade over u opgestaan.

Neen, dan ziet ge niet meer om naar die eerste wereld, die door de watervloed is vergaan. Dan ziet ge niet meer om naar Sodom en Gomorra, dat verbrand is geworden. Dan ziet ge niet meer naar die wereld rondom u, die rijp is en voor de vuren en de atoomenergie wordt neergelegd, maar dan krijgt ge uzelf in uw verlorenheid en in uw walgelijkheid te verstaan. En dan is er geen ontkomen meer aan. En dan is er geen praten meer aan.

Want dan heeft God u daar neergelegd in de weg van ontdekking en in de weg van ontbloting, omdat Hij u wilde hebben en omdat Hij u niet liet doorgaan, omdat Hij u te sterk werd, omdat Hij u overmocht. Enkel en alleen omdat Hij als een belovend God Zijn ontferming aan u zou wegschenken: En gij zult op de zijden gedragen en op de knieën liefelijk vertroeteld worden.

Dat kan alleen een verbroken en een verbrijzeld mens overkomen, waarin geen tegenweer en geen tegenredenen meer zijn. Dat kan alleen een mens overkomen, die het voor God heeft moeten opgeven.

Zie, dan spreekt God uit Zijn hart tot het hart, ja, het verharde hart van een mens. Wanneer mij geen hulp of uitkomst bleek en wanneer mijn geest in mij bezweek en ik onderging in mijn ellend', toen hebt Gij, o Heere, mijn pad gekend. Dan buigt Hij Zich over u heen en dan vraagt Hij: "Is er dan geen balsem in Gilead? Is er dan geen Heelmeester aldaar?"

Wanhoop nooit aan Gods genade. Neen, dat komt van boven. God klaagt in Zijn knecht Jeremia en in het hart van Zijn volk: "Is er dan geen balsem in Gilead?" Is er dan geen God in de hemel? Is er dan geen voorraadschuur meer? Is er dan geen barmhartigheid? Is er dat niet?

Zo vraagt God. Zo vraagt de hemel.

Wat is uw grootste smart, moeders in ons midden? Wat is uw grootste smart?

Ik herinner mij nog, dat ik bij mijn moeder kwam, een jaar vóór haar dood, en dat ik haar wenende aantrof. Ik ging haar vaak opzoeken. 'k Heb nooit gemakkelijker gepraat dan met mijn eigen moeder over het geestelijke leven. Dat is een zeldzaam voorrecht.

Maar ik heb ook nooit geheimen voor mijn moeder gehad. Toen heb ik haar daar wenende aangetroffen. Ik zeg: Wat is er toch? Ach, zegt ze, niets. Ik zei: Nu nu; en toen ging ik heel erg dicht bij mijn moeder zitten, al was ik al een heel eind in de veertig. Ach, zei ze, ik kan mijn liefde niet meer zo aan mijn kinderen kwijt als vroeger. Toen jullie klein waren en onder de zweren en onder het eczeem zaten, toen heb ik jullie moeten redderen, driemaal per dag. Toen was ik wel doodmoe, maar ik heb het altijd met liefde mogen doen. Toen kon ik mijn liefde aan jullie kwijt.

Begrijpt ge het? Ik gedenk aan de liefde uwer ondertrouw, zegt de Heere tegen Israël. Toen was Israël nog jong. Toen was Israël nog in zijn kinderjaren. Toen kwam Israël uit Egypte. "Ik denk aan de liefde uwer ondertrouw en aan de weldadigheid uwer jeugd, toen gij Mij nawandeltet door bezaaide en onbezaaide landen".

Misschien is hier een kind van God, dat zo verachtend is in de genade, dat ge misschien jaren terug moet, dat ge de Heere toen wel nodig had. Dat ge toen de straat niet opdurfde, of ge moest eerst uw knieën buigen. Dat ge de Heere nodig had om het geringste werk te doen. Dat ge de Heere nodig had, dat ge zei: Heere, nu heb ik zoveel voor mijn huishouden, maar ik heb er nog wel eens zo veel bij nodig, want ik kom tekort. En dat ge de Heere de rekening voorgelegd. En dat het altijd beter is uitgekomen dan dat ge het zelf zoudt kunnen.

Weet ge dat niet meer? Moeten we dan zo ver en zo veel jaren terug?

Ach, zegt ge, zou het wel waar geweest zijn, want in de vrucht van mijn leven ben ik hoe langer hoe meer verwerpelijk en hoe langer hoe harder en kouder en ongevoeliger, ik zou haast zeggen onverschilliger geworden, tegenover de Heere.

Maar nu de andere kant. God is het niet vergeten. God weet nog waar ge uw knietjes gebogen hebt. God weet nog waar ge met die geopende Bijbel zijt gekomen, misschien op zolder of in de kelder, en uw vinger er bij gehouden hebt uit de nood van uw ziel: Heere, hier staat het: Roep Mij aan in de dag der benauwdheid en Ik zal u uithelpen en gij zult Mij eren.

Hebt ge de Heere toen geloofd?

Ach, zegt ge. Neen, toen hebt ge Hem geloofd, omdat Hij de God van uw moeder was, omdat Hij de God van uw vader was, omdat er een kinderlijk vertrouwen in uw hart lag. Toen hadt ge Hem nodig. En nu?

Met Israël de ijdelheden der volkeren en de ijdelheden van het leven nagewandeld hebbende, kunt gij het best buiten de God van uw moeder, buiten de Troost van uw vader, kunt ge het best alleen en daar buiten stellen.

Ziet, geliefden, en zo zouden we met Israël ten verderve gaan. Snelle afloop als der wateren.

Maar omdat God een Verbondsgod is, omdat God Zijn eer aan geen anderen geeft, daarom, wanneer Israël Zijn God niet meer gedenkt en niet meer gedenken wil, dan treedt de Heere Zijn Israël nog eens tegen, wanneer het daar met lawinesnelheid naar beneden gaat, dan staat daar beneden in het dal hun God en hun Verbondsverwachting. En dan vraagt God, wanneer zij verder willen en zeggen: Ach, laat me maar: Is er dan geen Balsem in Gilead en geen Heelmeester aldaar? Is dan Mijn arm te kort dat Ik zou kunnen verlossen?

En nu? Ik moet verder in de weg van uw bevinding komen, opdat ge mij enigszins zoudt verstaan.

En nu? Ge stemt dit alles toe. En gij weet het, het is de enige weg en het is het enige welzijn, wanneer het zo gepredikt en wanneer het zo gesteld wordt: Is er dan geen balsem in Gilead? Die balsemstruik groeide daar aan de overkant van de Jordaan. Die balsemstruik, zij was van ongekeerde waardij en profijtelijk voor wonden, en profijtelijk voor verscheurden, ziekelijken, kranken, ja, zoals het is in het oosten. Die balsemstruik, de historie verhaalt het ons, zou door de koningin van Scheba aan Salomo gegeven zijn als een zeldzaam geschenk. Daarna meer geïmporteerd en in het land van Gilead uitgezet op de vette glooiingen van zijn heuvelland.

De balsem Gileads - ach, we zullen dat maar direkt zeggen die balsemstruik daar in de laagte, daar op de glooiing van de heuvel, die balsemstruik is het kruis van Christus. En wanneer dan die balsemstruik geperst wordt en wanneer het lichaam van Christus gescheurd en verbrijzeld wordt en onder de toorn Zijns Vaders wordt neergeworpen, dan druipt daar de balsem Gileads, dat is het bloed van de Heere Jezus. Daar ligt de uitkomst.

Is er dan geen balsem, geliefden?

Dan kunt ge in de weg van ontdekking en van beproeving de zaligheid buiten u zien, en ziet ge de plaats waar ge komen moet, en ziet ge u de redding en de verlossing voor ogen geschilderd, en in welwillendheid u door God voorgehouden. En? Och Heere, och, wierd mijn ziel door U gered.

En? Ge kunt er niet komen. Hoort ge het? Ge kunt er niet komen.

Alleszins begeerlijk, maar ge kunt er niet komen. Hoe nu? Ge kunt er niet komen. Neen, zegt ge.

Dat is nu juist de verbinding!

Gij verstaat dat misschien nog niet omdat ge voor die dingen staat.

Maar dat ge er niet komen kunt, dat is de verbinding tussen Christus en tussen uw ziel.

En omdat gij er niet komen kunt, daarom is het Vaderhart Gods geopend.

Omdat gij er niet komen kunt, is een drieënig God onder eedzwering gekomen en heeft Zichzelf verplicht om de afstand en de scheiding niet alleen te verklaren, dat gij er niet komen kunt, maar ook om de afstand en de scheiding te heiligen en op een zodanige wijze te bestendigen en te bevestigen. En Wij, Wij zullen woning bij u maken. En Wij zullen tot u komen.

O, wat zijt gij grotelijks begenadigd wanneer gij niet verder kunt komen dan uw zonden en uw wonden en uw schuld.

Wat zijt gij hogelijk begenadigd, als ge niet boven het stof uit kunt, wanneer er niets anders is dan: O God, ben ik dan op de wereld gekomen enkel en alleen om het te verzondigen en om het te verderven. Dat telkens maar weer nieuwe en oude zonden oprijzen uit uw gemoed en dat ge het niet keren kunt. Ge kunt er niet komen.

Ach, zegt ge, ik ben er ook soms zo bang voor.

Wanneer ge dan eerlijk zijt voor uw God, hulpeloos, krachteloos en blind.

Maar juist als gij er dan niet komen kunt, is er dan geen balsem in Gilead?

Ja Heere, ja Heere, Gij zijt de Balsemstruik. Gij zijt de Balsem Gileads Zelf. Uw dierbaar bloed, Uw lijden en Uw trouw. En Gij zijt de Heelmeester.

Ge kunt daar niet komen.

Welgelukzalig zijt ge, o Israël, dat ge zoveel genade, dat ge zoveel zondekennis en satankennis hebt op mogen doen, dat ge er niet komen kunt.

Zo werkt Hij dan Zelf het willen en het werken naar Zijn welbehagen.

Maar hoe verbrijzeld moeten gij en ik dan wel niet zijn, hoe grondig moeten we dan wel niet aan de kwalen van ons verdorven bestaan ontdekt zijn. Hoe zullen dan de krankheden en het gezwel niet worden blootgelegd om genoodzaakt te worden, om geperst te worden, om daar gebracht te worden, waar David het uitriep: "Ik Sloeg, eer ik werd verdrukt, het dwaalspoor in, maar nu geleerd, houd ik Uw Woord en wetten".

Daar te blijven liggen, dat gij er niet komen kunt.

Ge wilt het niet en toch wilt ge het wel, want ge gaat in de grond van uw hart willen wat God wil. Maar de beleving van uw algehele onmacht, de beleving van uw totale onvermogen om één gedachte van God te denken, die goed is. Neen, dat is een smart. Neen, dat is maar niet een gelatenheid van: We kunnen er niets tegen doen. Maar om daar met onze onmacht en blindheid en onbekwaamheid, om alzo bij God aan te houden, dat ge zegt: Heere, ik kan er niet komen, ik weet het niet meer. Onder de noodzakelijkheid te buigen en met uw radeloosheid voor God te bukken en te buigen, het niet te weten; als God u zo te sterk wordt, dan komt Hij u in te winnen, dan komt God u te overreden om zondaar te zijn en om zondaar te blijven.

Is er dan geen balsem in Gilead?

Ja, geliefden juist omdat die Balsem in Gilead is, juist omdat die Heelmeester er is, juist omdat er een Verbondsgod is, juist omdat de schuren van Jozef vol zijn met de weldaden en zegeningen voor dure tijd en hongersnood, daarom ligt het gewaarborgd en verankerd in God, dat, wanneer gij daar blijft liggen, in uw schuldige onmacht: "O God, Gij zijt mijn Toeverlaat", en beleeft gevoelig dat ge er uzelf buiten gezondigd hebt en dat ge krachtens die "buitenzondigende" genade er nu niet meer kunt komen met en uit uzelf, zie, dan staat er een Verbondsgod op.

En dan ontsluit Hij de sluizen van Zijn genadeverbond en dan komt het Woord als een stroom op uw ziel af. Dan is het een Godswoord.

Hij komt met Zijn wet, Hij komt met Zijn daad, Hij komt met Zijn verbondsgenade, Hij komt met Zijn Evangelie op u af, opdat het zou wezen dat gij u zoudt bekeren tot de God uwer vaders.

Dan komt er in de dadelijkheid een afkeer van de zonde en van de wereld, een inkeer tot onszelf, een heenkeer tot de God des eeds en des verbonds.

En de scheiding wordt beleefd en de afstand wordt gevoeld, en?

Is er dan geen balsem in Gilead, zo vraagt God, om u te helpen? Die vraag komt niet uit het gemoed van Jeremia. Dat is geen vraag van beneden.

Maar het is een vraag uit God vandaan, van boven.

Zou God dan ook smart kunnen hebben?

Als Goddelijk Wezen niet. Maar toch, toch: "Is er een smart gelijk Mijn smart?"

Denkt ge dan niet dat God geen smart kan hebben?

Indien het mogelijk was, dat er een verlangen in God was, dan verlangt God naar Zijn kerk. Dan verlangt God naar uw en naar mijn ziel, en gij en ik naar Hem.

Daar komt die vraag uit voort. Daar komt het spreken Gods uit voort.

Daarom heeft Hij Zijn handen uitgestrekt naar een wederstrevig volk.

En wat doet het u? Ontroert het u nog?

Wanneer er één mens was in ons midden, die er in de dadelijkheid wat van had, dan kwam God over, dan was God overge-komen.

Want alle "ja maar's" die zijn er hier al finaal uit. Het gaat er niet over wat gij er van ziet of wat ge er niet van ziet, God is er. En wanneer we uit het "HET is volbracht" vruchteloos mogen leven, dan zal de kerk sterven aan haar eigen leegte En dan zult ge ontledigd worden aan wat godsdienst en godsdienstigheid is.

Dat is uit het volbrachte werk van de Christus.

Er moet niets meer gedaan worden; alle "ja maar's" er tussen uit, geliefden, dat is een vroom gedoe, waarvan de hemel walgt. Er hoeft niets meer gedaan te worden. De Balsemstruik is er.

En wanneer ge de verbrijzeling van de Balsemstruik bevindelijk moogt genieten, dan is er een rieken van Zijn Naam, van dat Rijsje uit de afgehouden tronk van Isai.

Een rieken in de vreze des Heeren.

Dan spreekt Hij van vrede tot u.

Dan hoeft er geen verzoening meer te komen, neen. Christus hoeft niet ten tweeden male gekruisigd te worden. Het is volbracht. En wanneer God u dat leert, dan zal Hij in uw ledigheid het Zelf inbrengen en Zelf volbrengen.

Daarom, gaat heen naar uw huis en werpt u eens voor God neer. En belijdt en bekent het eens: Heere, ik kan er niet komen, ik wil er niet komen, ik ben er bang van om te komen.

Maar wanneer God doorgaat, en o, ik waarschuw niet, maar God waarschuwt u. Breekt en leert het, indien gij man en vrouw en kinderen liefhebt boven Mij, gij zijt Mijns niet waardig.

Maar wanneer God dan met Zijn liefde doorbreekt, dat verzeker ik u, want dat hebben de bijbelheiligen kostelijk en Gods lievelingen uitstekend geleerd, nu, dan laat ge uw vrouw wel staan, en dan laat ge uw man wel staan en dan laat ge uw kinderen wel staan en dan laat ge alles heerlijk staan.

En dat is nu de ontfermende genade Gods. En dan zal de Heere het wel er eens opnemen, geliefden. Dan hoeft ge niet naar huis te gaan om de goeie lieve vrede te bewaren. Neen, dat is goddeloos gedoe.

Maar: "Ik bekende, o Heere, aan U oprecht mijn zonden, en ik verborg geen kwaad, dat in mij werd gevonden". En dan verbergt ge ook het kwaad niet, dat ge heimelijk niet tot God wilt komen. Dat verbergt ge ook niet.

Zo moet ge dan ook overreed worden en zo zal Hij u dan ook te sterk worden, en zo zal Hij ook de eerkroon dragen.

En wat is dan die eerkroon anders dan dat Hij uw schuld en uw zonden en uw verzet wilde dragen als het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt?

Een oud Evangelie in een jonger gewaad? Ik weet het niet.

Maar de bruid gaf antwoord. En we mochten dat antwoord naspeuren in ons hart.

"En mijn hart - zegt ze - ging uit vanwege Zijn spreken".

Amen.

O Heere, Gij kunt het brengen in het hart. Gij kunt het doen nederdalen in de binnenkameren, de binnenste kameren van het zieleleven, opdat ook dit volk mag verstaan, opdat ook dit volk mag gaan geloven, dat Gij nog zendende zijt en dat Gij, Heere, nog komt te vragen: Och, dat gij heden bekendet, in deze uw dag, wat tot uw vrede is dienende.

Amen.

Onze slotzang zij uit de 103e Psalm het 2e vers:

*Loof Hem, die u, al wat gij hebt misdreven,
Hoeveel het zij, genadig wil vergeven;
Uw krankheên kent en liefderijk geneest;
Die van 't verderf uw leven wil verschonen,
Met goedheid en barmhartigheên u kronen;
Die in den nood uw redder is geweest.*

Gaat thans henen in vrede:

De Heere zegene u en de Heere behoede u;

De Heere doe Zijn aangezicht aan u lichten en zij u genadig;

De Heere verheffe Zijn aangezicht over u, en geve u vrede.

Amen.

Voorzang: Psalm 107 : 6 en 7

Lezen: Romeinen 8 : 18 - 28

Votum:

Onze hulpe en onze verwachting sta in de Naam des Heeren Heeren,
Die hemel en aarde schiep door het Woord van Zijn kracht,
Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen de werken Zijner handen.
Genade, barmhartigheid en vrede worde u geschonken van God, de Vader,
en van Jezus Christus, Zijn eengeboren Zoon, onze Heere,
door de bediening van de Heilige Geest.
Amen.

Een net' elemmerd' onze schreden;
Een enge band hield ons beknelde;
Gij liet door heerszucht ons vertreden;
Gij gaaft ons over aan 't geweld.
Hier scheen ons 't water t' overstromen;
Daar werden wij gedreigd door 't vuur,
Maar Gij deedt ons 't gevaar ontkomen,
Verkwikkend ons ter goeder uur.

Het is uit de 66e Psalm en daarvan het 5e vers.

Het lijden van Gods volk behoort bij hun genadestaat.

Het lijden van Gods volk behoort bij hun genade beoefening.

Het lijden van Gods volk is hun kinderdeel.

Het lijden van Gods volk is hun kinderrecht.

Het lijden van Gods volk is hun roem en is hun glorie, want dat lijden werkt lijdzaamheid.

En die lijdzaamheid werkt hoop.

En wanneer ge die bevinding door genade leert kennen, dan komt ge voor uzelf in een onverzekerde toestand.

Want uw onverzekerdeheid en uw aanvechtingen en de schuddingen of het wel echt een verdrukking en een beproeving is, die u door God is opgelegd, dat brengt zulk een slingering in uw ziel, dat ge als een onverzekerde mens over de aarde gaat, en dat ge als een voortgejaagde over de aarde gaat; en ge zijt als één, die in uw eigen verwarring zo verschrikt zijt, dat wanneer ge uw knieën probeert te buigen om tot God te vluchten en te zuchten, dan is het alsof ge de zwaarste slagen krijgt juist daar, waar ge probeert tot God te naderen.

En zo zijt ge als één, die met een bevend hart over de aarde gaat, die geen rust kan vinden voor het hol van uw voet, en dat ge tenslotte in verslagenheid daar neerhurkt en zegt: Zou de Allerhoogste van mijn plagen en bittere rampen wel kennis dragen? Zou God wel van mijn bestaan afweten? Ja, ik durf niet te ontkennen, zegt zo'n ziel, dat de Heere bemoeienissen met me heeft en dat Hij me wel leidt en dat Hij me van mijn kindse dagen wel heeft toegesproken en dat Hij me bewaard heeft en dat Hij me daar niet heeft toegelaten me dood te zondigen.

En ik mag me nog verheugen in zoveel welvaart, maar ten opzichte van mijn eeuwig heil en van mijn zieleleven, ziet, dat is het waarmee ik geslingerd word.

Waarom?

Omdat ge er zelf ook niets mee te doen hebt.

En wanneer ge er wat mee te doen hebt, trekt ge uw eigen oefeningen in twijfel en ziet ge niets anders dan uw zelfzucht en weet ge niets anders dan vaak in bekommernis neer te zitten, om in onverschilligheid en in koudheid voort te gaan, omdat ge in de grond van de zaak dat lijden niet wilt, dat ge in de grond van

de zaak die beproeving niet wilt, dat ge in de grond van de zaak die druk en kruisweg van u af zoudt willen schudden. En zo denkt ge, dat God u heeft losgelaten en zo zijt ge daar als één, die uzelf een raadsel is, dat ge in dit morgenuur nog de moed kon opbrengen om naar de kerk te gaan.

Je hebt mensen, die boven al die dingen uitgegroeid zijn en die zeggen: Dat ken ik allang.

Maar Gods kind betwijfelt zijn eigen kennis en zijn eigen besef ten opzichte van de wegen des Heeren. Maar, dat is het levenskenmerk, zij leggen zich bij ogenblikken gaarne open en bloot voor de Heere.

Dat is bij ogenblikken hun zielenood en hun zielsverlangen, dat zij er God eens in laten kijken, niet omdat ze denken dat er wat van God in hun ziel is, maar omdat ze het eerlijk willen belijden: Heere, kijk er maar in, want er is niets dan verlegenheid en verslagenheid en geesteloosheid in mijn ziel.

Gij kunt het voor geen geestelijk leven houden?

En het is voor u geen pleitgrond, maar het is het genadewerk Gods.

En hieraan weet ge, dat het genadewerk Gods is, dat ge als een afgezonderd en als een bedroefd mens over de aarde gaat.

En wie dat afgezonderde en dat bedroefde nu niet bevindelijk kent, moet zijn mond houden over geestelijke zaken.

Maar die nu die afzondering en dat alleen gezet zijn en die droefheid over de verstoktheid van uw hart en dat ge de Heere geen wederliefde kunt geven, dat ge Zijn weldadigheid niet recht weet te beantwoorden en dat ge daar in ongevoeligheid als een bloot natuurlijk mens heengaat en maar moet zuchten: hoe laag is het toch wel met een mens afgelopen; zie, wanneer dat nu geen mondjeswerk is, dat wil zeggen belijdenis, maar dat het de stille smart is van uw hart, dan zijt ge daar, dat God het u wil verklaren en dat God het u zal openbaren: Wanneer gij naar Mij zult vragen met uw ganse hart.

Dat is een belofte: Wanneer gij naar Mij zult vragen met uw ganse hart.

Weet ge niet, dat de nood de vervulling is van de belofte?

Gij kunt het er niet voor houden, maar nood, een geschonken nood is de vervulling reeds van de belofte.

En dat vertrouwt ge niet en ge zijt in ongeloof en ge zijt in angst en bangheid omdat gij uzelf daar hebt ingebracht en omdat het een zelf gewerkte ellende is en omdat gij zo menigmaal het vlees koestert en de zonde naloopt en niet los kunt komen van de dingen van beneden, en dat gij de schuld groter ziet warden en de wateren van ellende in uw eigen gezinsleven en in uw eigen huwelijksleven, of wat ge zijt, ziet wassen, en? Ge geeft heimelijk in uw hart God de schuld en ge zijt nijdig op God en ge zijt kwaad op de Heere en ge trekt alles niet alleen in twijfel, maar in uw verzet en in uw vijandschap en in uw stugheid neemt ge u als 'zo'n grote ellendeling en als zo'n dwarsbalk waar, dat er niets, maar dan ook niets anders is in uw ziel dan verbittering.

Zouden zulke mensen hier neerzitten?

Ik zal geen vinger uitsteken, want een vinger uitsteken dat wordt veroordeeld, maar wanneer ik het wel zou doen, dan zoudt gij misschien terugdeinzen en zeggen: Het is waar wat ge zegt, het is echt waar.

Maar wanneer het dan echt waar is, dan neemt ge ook uw plaats in, die God u aangewezen heeft. En juist omdat ge de plaats, die God u aangewezen heeft, en de taak, die God op u gelegd heeft, en het kruis, dat als een opgave over u is, zie, dan komt er zoveel in open.

Maar het is ook een bewijs, dat ge niet van uw plaats af kunt, dat ge van uw opgave niet afkunt, dat ge niet onder God vandaan kunt en met alles zijt ge een ongelukkig mens en eigenlijk gezegd niets meer waard voor uw omgeving, want er is geen geur of smaak meer aan u.

Want ge kunt niet meer meekomen, al pijnigt ge uzelf om voort te gaan.

Mijn voorafpraak is wel een beetje lang, maar dat doet er niet toe.

Wij zijn toch door alle mazen heen gekropen, ook wat de predikkunde betreft.

Maar het is mij te doen om uw hart te raken.

Het is mij te doen om u zó te verklaren, dat ik verwaardigd zou worden deze of gene los te maken, opdat ge een ezelin zoudt mogen zijn, die de Meester van node heeft, en opdat zij zouden zingen: Hosanna, Hosanna, gezegend is Hij, Die komt in de Naam des Heeren!

Die Zich een zodanig ezelsveulen heeft willen uitkiezen om die ziel bereidwillig te maken op de dag van Zijn heirkraft.

Zie, dan zijn de gewilligheden dies Heeren over u.

En dan zal mijn mond met zangstof zijn vervuld. Want dan zijn wij het onderwerp, maar dan het getrooste onderwerp van de huishoudelijke bemoeienissen en werkzaamheden van een drie-enig God.

Zoudt ge willen weten of uw naam ook in de Bijbel staat?
Zoudt ge willen weten of uw adres daar ook in staat?
Zoudt ge bij uw naam geroepen willen worden in dit morgen-uur?
Nu, schrik dan niet, want dan zult gij de liefelijkste dingen horen en dan zult gij zoetigheden horen.
Schrik dan niet, want dan zult gij u verblijden in Mijn bedehuis.

Het woord van onze tekst is uit het Hooglied, hetwelk van Salomo is.
Daarvan het 2e hoofdstuk, het 2e vers, waar het aldus staat:

“Gelijk een lelie onder de doornen, alzo is Mijn vriendin onder de dochteren”

de leliekerk van Christus

Haar plaats.
Haar leven.
Haar roem.

Proberen wij tot God te naderen.

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort door met elkander te zingen uit Psalm 91 het 7e en het 8e vers:

*Dewijl zijn ziel Mij teêr bemint
(Dus laat God Zelf Zich ho - ren),
Heb Ik voor hem, als voor Mijn vrind,
Een heilrijk lot bescho - ren;
Omdat hij Mijnen naam erkent,
Zal hem Mijn gunst verzellen;
Ik zal hem redden uit d' ellend',
En op een hoogte stellen.*

*Hij zal, in alle ramp en pijn,
Tot Mij om uitkomst zuch - ten,
En Ik gestadig bij hem zijn
In al zijn ongenuch - ten;
't Gevaar zal Ik hem doen ontvliên;
Zijn levensdagen rekken;
'k Zal hem Mijn eer en heil doen zien,
En nooit Mijn hulp onttrekken.*

Het Hooglied, hetwelk van Salomo is, telkens staan wij weer daarvoor, wanneer wij dat boek opslaan, wanneer we daaruit willen preken, dan staan we telkens weer voor een grote geestelijke verborgenheid. Er is geen mogelijkheid om de schelp te openen, waar deze parel van ongekende waardij in verborgen ligt.

Het Woord moet zichzelf openen. En wanneer het Woord zichzelf opent, zoekt het plaats en werkt het op het hart van een mensenkind aan.

En wanneer wij dan voor de zoveelste maal voor deze geestelijke verborgenheid van het Hooglied staan, is het ook alleen wanneer de Auteur van dit Bijbelboek ons meeneemt.

Voor ons is het genoeg, wanneer dit Bijbelboek is opgenomen in de oud-testamentische kanon van de Heilige Schrift. Voor ons is dat genoeg, omdat het voldoende autoriteit daar heeft. Maar wanneer we het mogen verstaan, dan is God met ons begaan.

En wanneer gij leert, dat God met u begaan is, dan krijgt ge de liefdevolle bekommernis van een drieëinig God over uw ziel. Dat is de zorgende liefde Gods. En wanneer die zorgende liefde Gods over u komt, dan zult ge helt ervaren: Duizend zorgen, duizend doden kwellen mijn angstvallig hart.

En dan de vrucht van uw leven: Want ik kom tot U gevloeden, zonder voeten en zonder handen. Want als ge geen geloof hebt en als ge geen geloof weet te beoefenen, dan gaat het onverwachts in uw ziel zingen: "Zo ik niet had geloofd dat in dit leven mijn ziel Gods gunst en hulp genieten zou".

Enerzijds uw vijandschap, uw vleselijkheid en uw verschrikkelijkheid en uw verzet, anderzijds uw totale onmacht en onwilligheid; en toch: Mijn God, ik zal U eeuwig loven, omdat Gij het zo hebt gedaan.

Ge hebt geen God, en toch roept ge het uit in het ogenblik van het wegzakken, in het ogenblik van de slingering, in het ogenblik wanneer ge daar alles op u af ziet komen: Mijn God.

Nu, dat komt omdat ge gemijnd zijt. Dat kan nooit van uw kant komen, maar dat komt omdat het van Zijn kant komt. Kijk, dan gaat ge enigszins het Hooglied verstaan. Dan is het een allegorie, een beeldspraak, tekenend Christus en Zijn gemeente.

Dan tekent helt ons ook de verhouding tussen het oude Israël met zijn Verbondsgod. Dan is het de liefdesbetrekking tussen Salomo en Sulammith, die ons hier in historisch beeld wordt gebracht. Dan wordt hier de levensverhouding getekend tussen koning Salomo en dat eenvoudige landmeisje, waar hij zijn oog op liet vallen, toen hij op één van zijn dienstreizen in één van die achterste gouwen van Palestina heenging, toen is zijn oog op d' kind gevallen en hij heeft zijn hart op haar gezet en hij heeft haar gebracht in Jeruzalem En zij heeft zelf bekend: De koning heeft mij gebracht in Zijn binnenste kamer. Goed. Mag ik u wat vragen. Voor de zoveelste maal? Wat denkt ge? Een liefdesbetrekking, wat is dat?

Ja, dan staat de kruiwagen voor i de zoveelste maal stil. En dan weet u het niet en ik weet het met al mijn kennis niet en met al onze wijsheden niet, en dan zitten wij hier maar weer.

Wanneer we het hebben over een liefdesbetrekking tussen Salomo en tussen Sulammith. Ge zijt toch getrouwd? Of er een liefdesbetrekking is? Wat is het dan?

En omdat het nu enkel maar een liefdesbetrekking is en geen levensbetrekking, daarom is uw leven zo hol en daarom is het van deze dingen zo ver weg.

Want we leven daar, waar we liefhebben. Daar leven wij.

En wanneer nu uw schat in de hemel is, dan is daar ook uw lieven en loven, dan is daar ook uw leven.

Niets is er waar ik in kan rusten. Niets.

Dat is omdat God uw hart laat bezwijken en omdat God uw leven laat bezwijken en omdat God uw levensbetrekkingen doorsnijdt en omdat uw liefdesbetrekkingen niet anders zijn dan dingen, die op een stuk vlees gericht zijn.

Maar wanneer de genegenheden van een drieënig God onze weg komen kruisen, dan wordt het zo: Ik zal ze leiden in de woestijn. Want God wil met Zijn volk alleen zijn. En Ik zal ze leiden in de wildernis. En Ik zal ze met doornen omtuinen en Ik zal een heiningmuur om ze trekken, want Ik wil met ze alleen zijn. En Ik zal ze afzonderlijk zetten. En in die woestijn, dan zal Ik tot hun hart spreken.

Ziet, dan wordt het een levensbetrekking.

En wanneer ge wilt weten of het een levensbetrekking bij u is op de Christus, dat Hij het geheel enige Voorwerp van uw liefde is, dan kunt ge dit hier aan weten, dat ge Hem mist, dat ge niet bij Hem kunt komen, dat het u een onmogelijkheid is om tot Hem op te klimmen, en dat ge toch bij Hem blijven wilt.

Nu, dat is toch helemaal een paradox, hè? Ja, dat is toch zo'n paradox.

Ge neemt de verre afstand waar en ge neemt het gemis waar en ge neemt uw trouweloosheid waar en ge neemt uw omzwerven waar en ge neemt uw vleselijkheid waar en ge neemt uw vijandschap waar en ge neemt uw onmacht waar en ge neemt zoveel bij u waar, dat telkens een scheiding maakt tussen de Heere en uw ziel, en toch hebt ge maar één begeerte: om bij Hem te blijven.

Nu, dan zijt ge in goed gezelschap.

Want dan hoort ge bij die ene man. Jezus had die tien melaatsen gereinigd en toen gingen ze naar de priester. En die negen konden bij de priester komen. Die waren met hun uitredding gered. Maar die ene kon niet bij de priester komen, want die was bang, dat hij zijn uitredding onderweg zou verliezen en dat hij onderweg misschien wel weer melaats zou worden, en die kon niet met die anderen meekomen en die ging op een holletje terug naar de Heere Jezus, bekeek zichzelf onderweg, of hij de melaatsheid soms al niet terug had gekregen, en holde naar de Christus terug.

Hij zegt: Ik moet bij U blijven.

Daar moest hij blijven. En hij kon niet anders: O God, laat mij bij U blijven.

Maar die anderen waren met de uitredding gered en konden het met de uitredding en de verlossing kostelijk buiten de Heere Jezus stellen.

Voelt ge nu het verschil tussen liefdesbetrekking en levensverhouding?

Wij kunnen toch alleen maar tot bedaren komen in het voorwerp van onze liefde? Gelijk Adam in Eva zichzelf vond. Hoort ge het: Adam vond in Eva zichzelf.

Alzo heeft de Christus in de vleeswording Zichzelf gevonden.

En dan zegt dat vlees: Ga uit, want ik ben een zondig en een ellendig mens.

Neen, zegt Christus, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde. Daarom ben Ik tot u gekomen.

En zo kon de bruid, zo kon Sulammith niet tot Salomo komen, maar Salomo is tot Sulammith afgedaald. Hij heeft haar gezocht in haar nederigheid. Hij heeft zich harer niet geschaamd. Hij heeft zich harer ontfermd en zo is zij met hem gekomen in Jeruzalem. Maar zij is in haar grondslagen gebleven wie ze was. En daarom zijt ge zo bestreden. Daarom zijt ge zo aangevochten. Daarom zijt ge zo diep ongelukkig. Daarom trekt ge zo menigmaal een streep door uw genadestaat. Daarom zijn de aanvechtingen en de slingeringen zo groot en krijgt ge uw onverzekerde als een dagelijkse pijniging.

En toch, toch is dat het leven. Dat is het nu.

Dan komt Salomo haar hart te verklaren en dan zegt hij dit woord: "Ik ben een Roos van Saron". Dan komt hij zichzelf zo uit te stellen en te vertonen: Ik ben een Roos van Saron, een Lelie der Dalen.

Dat is Christus. Die Roos van Saron hangt daar aan dat ruwe houten kruis op de hoogte buiten Jeruzalem. En die Roos van Saron, bloedrood, buigt zich en buigt Zijn hart naar beneden, en zo zoekt die Roos van Saron Zijn kerk, zo buigt de Christus Gods als de lijdende Knecht des Heeren op de hoogte van Golgotha, als de Kruisroos, Die hoog opschiet uit de doornenheg van onze vloek en van onze val; zo buigt die Roos Zich met Zijn hart naar Zijn kerk.

En zo is de liefdesbetrekking levensverhouding en zo druipet het uit het hart van Salomo en dan spreekt Hij Zijn bruid toe en dan verklaart Hij uw leven: "Gelijk een lelie onder de doornen, alzo is Mijn vriendin onder de dochteren".

Gij gevoelt, dat is een verheven oosterse beeldspraak.

Maar wanneer gij bevindelijk daar kennis van krijgt, dan zegt ge: Nu weet ik het nog niet. Maar dan zult ge het toch hieraan weten. Wat? Dat een zachte tong uw harde hart verbreekt.

Nu, dat is dan toch wel een zachte tong, hè? die tong van het Evangelie.

En wanneer dan die zachte tong zo teer en zo laag tot u af komt te dalen, weet ge waar ge dan door verbroken wordt?

Omdat Hij zo laag komt af te dalen, dat Hij zo laag wil afdalen en dat Hij zo van uw toestand afweef en dat die toestand en die ellende, waarin ge verkeert en waarin ge u zelf gebracht hebt, dat al die banden en dat al die gevangenschappen, dat al die doornen en dat al die distelen, dat al die gruwelen, dat al die zonden, dat al die driften, dat al die hartstochten, dat al die ongeregelde heden, dat al die ruzies aan uw tafel, dat al die narigheden in uw huwelijksbed, dat al die dingen, die er zo van de morgen tot de avond zijn buiten u en in u, en waar ge uw eigen kinderen als doornen ziet opgroeien en waar ge uzelf hoe langer hoe moeilijker waarneemt. Want wat denkt ge er van? Wanneer onze levensdagen verlengd worden, dan worden we ook harder en kouder. Want ge voelt heel goed, dat een oude doornstruik heel wat harder en heel wat nijziger is dan een jeugdige doornstruik. En wat gaat ge nu verstaan?

Dat de zonden u in de weg staan. En dat uw vlees u in de weg staat en dat uw geneugten u in de weg staan en dat uw boezemzonden u in de weg staan, en dat alles, die narigheid, die ge uzelf aangedaan hebt, u in de weg staat, al die doornen, al die ellendigheden. Ge staat uzelf in de weg.

Dat is genade.

Neen, zegt ge, dat is geen genade.

Dat is wel genade. Want wanneer dat uw beleving is, dan is dat ook uw afzondering, dan is dat ook uw verdrukking, dan is dat ook uw beproeving, dan is dat ook uw slijtage, dan is dat ook uw vernedering. Dan neemt ge dat allemaal waar, uw koudheid en uw kilheid en uw geesteloosheid en uw ver van de Heere af staan. Dan neemt ge waar, dat ge niet boven uw doornen en boven uw distelennatuur uitkunt. Dat elke poging om er bovenuit te komen nieuwe verscheuringen in uw vlees en aan uw kleed brengt. Dan staat de zonde u in de weg.

Maar ze staan de Heere niet in de weg.

Want stonden ze de Heere in de weg, dan stonden ze u niet in de weg.

Of vat ge dat niet?

Ge kunt best een beetje uw hersens gebruiken. Wij krijgen ook een geheiligd verstand.

Wanneer de zonde, mijn zonden mij niet in de weg stonden, dan stonden zij de Heere in de weg.

Eerst staan onze zonden de Heere in de weg.

Dan komt Hij met Zijn wet.

Maar door genade leren we, dat de zonden in hun oorsprongen onverklaarbaar zijn. Ge kunt peinzen zo veel als ge wilt, maar wanneer ge gaat zoeken naar de oorsprong van de zonde, dan komt ge er nooit en ge zoudt in een krankzinnigengesticht terecht komen.

Doch de oorsprongen van de zonde zijn onverklaarbaar.

Maar wanneer God met Zijn gerechtigheid in ons leven komt, dan gaan we de zonde, die onverklaarbaar is, en die we nooit zullen kunnen begrijpen, dan gaan we de zonde kennen als een smartelijke huis- en hartekwaal.

De zonde is geen kostganger. Neen. Maar ze is een huiskruis en een harteplaag en daar kunt ge niet af. En dan leert ge de zonde kennen en ge leert de zonde belijden.

Ziet ge, dat is de vrucht. En dan, als de zonden u in de weg staan, dan is het: "Ik bekende aan U, o Heere, oprecht mijn zonden". Dan staat ge uzelf in de weg, maar dan staat het God niet in de weg. Want hij is onder de wet, dat is onder de doornen, dat is in zijn natuurstaat, en dan komt 'God hem daar aan te spreken en dan komt God hem daar te roepen. Maar wanneer de zonde u in de weg staat, dan staan ze God niet meer in de weg, maar dan komt Hij u toe te spreken met Zijn genade. Nu, het is toch niet zo ingewikkeld. Het is alleen maar wanneer ge de liefdes- en levensverhouding kent. Want dan gaan recht en liefde altijd hand aan hand.

Recht en liefde gaan altijd samen. Want dat vloeit uit het volbrachte werk van de Christus en daaruit wordt de kerk getroost, daaruit wordt de kerk toegesproken, en dan krijgt de kerk uit haar beleving van goedertierenheid en recht te zingen, al blijft het haar een mysterie.

Want: Als ik, omringd door tegenspoed, bezwijken mag - zo moet ge het ook leren, ondertussen moet ge bezwijken - bezwijken moet, schenkt Gij mij leven.

*Als ik, omringd door tegenspoed,
Bezwijken moet,
Schenkt Gij mij leven;
Is 't, dat mijns vijands gramschap brandt,
Uw rechterhand
Zal redding geven.
De HEER is zo getrouw, als sterk;
Hij zal Zijn werk
Voor mij volen - den,
Verlaat niet wat Uw hand begon,
O Levensbron,
Wil bijstand zenden.*

En nu moet ge er eens op letten en ge moet deze psalm nu eens niet zo hard schreeuwen, want dat is er heus niet bij. Maar dan moet ge er eens op letten, wanneer ge daar bent bij het laatste gedeelte: "De Heer is zo getrouw als sterk". Zingt dan niet te hard, maar luistert eens hoe het is in uw hart. Ook een geheim, om te gaan luisteren terwijl ge zit te zingen.

De Heere is zo getrouw als sterk; en dan luisteren of er dan iets bij u oprijst. Dat is de lelie, die dan zijn geur gaat geven, want voor een doorn zal een lelie opgaan. En dan is dit de leliegestalte, wanneer ge hoort en gevoelt en wanneer ge niet verder kunt vanwege uw tranen: "Hij zal Zijn werk voor mij volenden". Dan staat die leliekelk open en dan staat die stamper daar en die meeldraden des verlangens, dan staat alles open naar God en dan krijgt ge te ervaren, wat bij u en bij mij ten enenmale onmogelijk schijnt; dat het in de dadelijkheid aanwezig is. Al zijt ge het de volgende tel alweer kwijt, dat doet er niet toe. Hij zal Zijn werk voor mij volenden. Dan zijt ge bang dat het weer overgaat en dan is het: Verlaat niet wat uw hand begon.

Zo moeten we onze psalmen leren zingen.

Dat kan alleen door de Heilige Geest.

Het 4e vers uit de 138e Psalm, zonder voorspel.

Het is wel merkwaardig, dat diegenen van Gods kinderen, die het dichtste bij de Heere leven, dat ze de bangste weg hebben. Zij, die het dichtste bij de Heere leven, hebben het vaak zo benauwd, hebben het vaak zo heel erg bang.

Dan is er zoveel verschrikking. Dat zijn de doornen, dat zijn de distelen. Daarom schiet die lelie zo hoog op tussen die doornen door. Zij wordt als het ware door die doornen rechtop gehouden. En dan staat ze daar tussen die doornen, als het ware begraven en bedolven door die doornen. Die kelk, die blank is, met die stamper, het middelpunt van haar verlangen, en de meeldraden van haar verdriet. En aan het einde van die meeldraden zitten dan die kleine tongetjes, om het uit te klagen voor de Heere: "Bij U, mijn Koning en mijn God, verwacht mijn ziel een heilrijk lot". Zij zou bij Hem willen blijven, maar haar doornen en haar bestaan en haar natuur, dat zijn de gestadige belemmeringen en dagelijkse kruis en neerwerping.

Maar nu is het dit, zij zou bij Hem willen blijven.

Maar nu is het, dat Hij bij haar wil blijven.

Hebt ge dan nog enige grond in uzelf? Neen, geliefden.

Zo gaat het van Hem uit, omdat Hij bij u blijft en omdat Hij bij u blijven wil.

Maar hoe is die lelie nu eigenlijk daar onder die doornen gekomen?

Hoe komt ze aan die plaats en hoe komt ze aan die staat? Hoe?

Ze was zelf eerst een doorn, zoals een doorn onder de doornen zoals een distel onder de distelen. Maar omdat het oog van die Koning op haar gevallen was, wordt de ziel in een weg van wederbarende genade geleid en wordt de belofte vervuld in uw ellende en in uw vijandschap en in uw verzet en in uw doornenen distelennatuur. In de natuurstaat wordt de belofte uitgewerkt: "En voor een doorn zal een denneboom opgaan, en voor een distel een mirt, en het zal de Heere wezen tot een eeuwig teken, dat niet uitgeroeid zal worden".

Kijk, ze was zelf eerst doorn. Toen, vanwege het woord, dat tot haar gesproken werd - want als de Heere van liefde tot u spreekt, dan kijkt ge een andere kant uit - sindsdien zijt ge uzelf niet meer. Dan gaat er wat anders bij u om. Dan wordt er wat anders in u wakker geroepen. Ge moet dat natuurlijk bevindelijk kennen. Anders weet ge het maar bij benadering en dan praat ge er een beetje over en dan zegt ge: Kijk, zo liggen die zaken. Maar! Als Hij van liefde spreekt, dan kunt gij er niet tegen en dan gaat ge kapot en dan smelt ge weg, want ge kunt het helemaal niet hebben, dat ge geliefd wordt en bemind.

Zij, die dat wel kunnen, die kennen de laagtes en de hoogtes en de breedtes en de lengtes van die liefde niet, die alle verstand te boven gaat.

In de grond van de zaak kunnen Gods kerk en Gods kind er nooit tegen, dat ze geprezen worden. Daar kunnen ze niet tegen. Dan zeggen ze: Niet ons, o Heere, niet ons, maar Uw Naam alleen zij de eer.

Hoe hebt Gij naar één omgezien, die naar U niet omzag. Hoe zijt Gij mij te sterk geworden.

Wat was die tong van Zijn liefde zacht. Wat was die stem teder over u.

Wat heeft het u nederig en klein gemaakt, wanneer Hij zo tot u afdaalde en u zo vertederde en u zo in uw verdorvenheid naspeurde. En dat de zonde, dat de vloek, dat de val, dat de duivel en dat de hel Hem niet in de weg stonden.

De zonde is geen beletsel voor God, want daar kan Hij Zijn genade kwijt.

Want als er geen doornen zijn, en wanneer ge die beleving niet kent, dan weet ge ook niet wat genade is. Want waar doornen zijn, daar is ook genade.

En zo vinden we dan die leliekerk. En wij vinden haar in haar bescheidenheid en wij vinden haar in haar gelatenheid. En dan geeft ze haar geur wanneer ze voor Hem openstaat. Wanneer ze Hem er in laat zien en wanneer ze belijdenis doet met een stille mond. Wanneer die kelk naar omhoog staat en toch niet boven de doornen uitkan, want het is haar plaats en het blijft haar plaats. Net zo lang totdat die Roos van Saron, die Kruisbos, die Man van smarten, Die Zijn doornenkroon uit de doornheg, waaronder Zijn bruidskerk, Zijn leliekerk lag, gevlochten heeft, het heeft uitgeroepen: "Gaat heen en aanschouwt Hem op de dag van Zijn bruiloft, met de kroon waarmede zijn moeder Hem kroonde". Zijn moeder, dat is de mensheid.

En dan, wanneer ze dan haar tijd heeft uitgediend en uitgeweend en uitgeklaagd, ziet, dan zal Hij, die Roos van Saron, haar uit die doornenhaag opheffen.

En zo worden gij en ik in Zijn voetstappen één plant met de Christus Gods in Zijn lijden, in Zijn strijden, in Zijn sterven, in Zijn nederdalen in het graf, in Zijn opwekking één plant. Ook één plant met Hem gezet in de hemel aan Zijns Vaders rechterhand.

Die overwint, hij zal alles beërven.

Dat zal wat wezen. Wat is alles? God. Dan gaan we God erven.

Gisteren dacht ik nog aan een oude vrouw, die voor enige jaren gestorven is in ons midden. Ik sprak nog met haar dochter en ik zei: Uw moeder kon het zo zeggen: dat is God genieten. En ze wist geen a voor een b, maar dit wist ze dan toch wel: God genieten.

En die overwint. Nu, zegt ge, ik ben geen overwinnaar, dus is het voor mij niet. Die overwint.

Wat is dat dan?

Die overwint om Jezus lief te hebben, ja.

Die overwint om Hem altijd lief te hebben, ook in uw zonde, ook in uw blindheid, ook in uw dwaasheid. En wanneer dan de zonde een scheiding maakt en die doornen en distelers en die woestijnnaatuur openbaren zich, en wanneer de verbittering daar is en wanneer de tegenvaller daar is, dat ge dan schreeuwt: Heere, ik wil bij U blijven. Ik wil bij U blijven.

Dan is het: Gezegend zij die grote Koning, Die tot ons komt in 's Heeren Naam. Wij zegenen u uit 's Heeren woning, wij zegenen U al te saam.

Die tot ons komt, tot Zijn doornen en tot Zijn distelen, tot Zijn leliekerk, tot haar, die Zijn eigen keuze is, tot haar, die Zijn eigen planting is, tot haar, die Hij in een weg van lijden en van beproeving lijdzaamheid leert. Daar is een lichamelijke lijdzaamheid en er is een vleselijke lijdzaamheid en er is een geestelijke lijdzaamheid. Ge moet dat zelf maar uit zien te zoeken, want ik kan niet alles aan een touwtje hebben.

Lijdzaamheid. En dat is: "Aanschouwt de leliën des velds, zij arbeiden niet en zij spinnen niet en zij gaan de heerlijkheid en de schoonheid van Salomo ver te boven".

Dan wordt ge door Hem gevoed en gekleed en bewaard en gedekt en dan is het: "Sieraad voor as, vreugdeolie voer treurigheid, het gewaad des tofs voor een benauwde geest". Dan is het der leliën schoonheid te boven gaande, wanneer Hij die mantel der gerechtigheid aandoet. Zie, is dat geen gemakkelijk leven?

En hoe stiller ge nu maar ligt onder die doornen, hoe beter of het voor u is. Ge moet heel erg stil liggen tussen de brandnetels. Dat is de lijdzaamheid.

Dan staat die kelk open en dan is er een zuchtend en een verlangend en een biddend leven. En?

Dan gaan de tonen van uw hart hoog oprijzen en dan wilt ge niet alleen met uzelf bij God schuilen, maar ook met degenen, die u zijn toevertrouwd.

En dan hebt ge soms nog meer zuchtigen en verlangens voor degenen, die aan u hangen en die u zijn toevertrouwd. Dan hebt ge daar soms nog veel meer arbeid mee. En dan is het dat ge uzelf niet kunt verklaren en dat er toch een bereidwilligheid is, hè? Ja. Toch een bereidwilligheid.

Waar hoort ge dan bij als ge zegt: Ik weet het niet en ik heb die Koning nog nooit ontmoet? Ik stem dat wel toe, maar... Welaan dan. Dan krijgt ge toch iets van die bruidelijke overgave.

Er is een slaafse vrees en er is een knechtelijke vrees, er is een kinderlijke vrees, er is een bruidelijke overgave. En wanneer ge dan in die bruidelijke overgave wordt geleid en wanneer ze u dan zullen vragen: Zult ge met deze man, met deze Eliëzer, met deze Vriend des Bruidegoms, met deze Prediker des heils en des Woords, zult gij met deze Man trekken? Dan zeggen ze: Laat de jongedochter het zelf maar zeggen.

Zult gij met deze Man trekken? Dan zegt ze: Ik zal trekken.

En ze had Hem nog nooit gezien en ze had Hem nog nooit ontmoet.

Ze was gaande gemaakt door de prediker, door die Eliëzer, door die vriend des Bruidegoms. En die Eliëzer had de geschenken van zijn heer uitgestald: armbanden, oorversierselen, hoofdversierselen, ringen aan haar voeten. En zo waren door de versierselen en door de geschenken uit de tent van Abraham haar armen gebonden, haar voeten gebonden, haar oren doorboord, en haar voorhoofdsierselen, haar verstand. En zult ge met deze man trekken? En ze had hem nog nooit gezien en ze had hem nog nooit ontmoet. Maar door het gehoor had ze hem gehoord. En het gehoor is uit het Woord, dat is het Woord Gods, en? Gij hebt geen geloof, maar ziende op de Voleinder des geloofs, dat is Christus, wanneer Die komt, dan komt het geloof ook.

Het geloof van Hem. Hij is de Voleinder des geloofs.

En wanneer wij wegzakken, dan gaat Hij door met voor ons te geloven.

En zo staat Hem niets in de weg.

Ge zegt: Ik weet niet of ik wel Sulammith en ik weet niet of ik wel dit en ik weet niet of ik wel dat. Maar heb ik een ogenblik uw hart verklaard?

Dat kan alleen als ik ook de doornen en de distelen in uw huis en in uw familieleven en in uw hart en in uw ingewanden heb verklaard.

En dan komen we daar: Laat ons bij Hem blijven.

Dan maken de doornen en de zonden en de onreinheid en de verkeerdheden telkens een scheiding, maar Hij staat daar boven. Hij is de Kruisroos. "Ik ben een Roos van Saron". Zijn hart, Zijn bloedend hart hangt naar beneden, naar u af, die daar is een lelie onder de doornen.

Hij zegt zelf: "Ik ben een Roos van Saron en een Lelie der Dalen".

Zo is zij dan een lelie uit Hem en door Hem en tot Hem. Daarom worden zij christenen genaamd, dat wil zeggen: mede-gezalften, 'omdat Christus de Gezalfte is. En zo stond ze daar als een plant van Hem, wel in de grond van haar verlorenheid, wel in die vervloekte aarde, wel soms geheel afgesneden.

En wanneer gij dan moet zeggen: Ik ben van dat alles niet vreemd, maar ik ben van dat alles zo koud en ik ben van dat alles zo verlaten, en wanneer dan de wind zich over het land laat horen, dan knakt de steel van die lelie, haar schoonheid gaat verloren en men kent en vindt haar standplaats zelfs niet meer. Zie, dan schijnt het of er nooit genade in uw leven is geweest.

Ziet ge wel, dat het bij mij afgesneden en verloren is?

En wanneer dan die strenge en koude winter zich over dat landschap uitstrekt, dan blijven die doornen en die distelen nog overeind. Die kunnen wel tegen de vorst, die kunnen wel tegen de ellende, die kunnen wel tegen de koude. Dan staat die doorn daar nog trots en die lelie is afgesneden.

Ijs, alles ijs, alles sneeuw. En dan, dan blijft er niets over, niets. Wat is het dan geweest?

Het enige wat ge nog over hebt gehouden, is een herinnering, dat het toen zo zalig was. En dat is ook net het enige.

En wanneer dan aanstonds, voor een klein ogenblik heb ik u verlaten, wanneer dan aanstonds de zangtijd genaakt, en als aanstonds, zoals in onze lentetijd, de stem van de tortelduif weer wordt gehoord. Wanneer Hij dan het gelaat des aardrijks vernieuwt en alles groent en bloeit en weer oprijst.

En de lelie dan? De lelie is een bolgewas.

En al was dan dat leven door het zichtbare in de tijdelijke verschijning afgesneden, die bol van de lelie, beveiligd door het ijs en door de sneeuw onder de aarde, was van een zodanig zaad, dat het weer opkiemde, dat het weer oprees, dat het weer stengel kreeg en weer blad en bloem en kelk.

Zo is het een leven van op en neer, maar onder de doornen, op uw plaats.

Dat is dan het leven. Maar wat is dan de roem?

Wij roemen veel meer in de verdrukking. In die verdrukking nu te mogen roemen, dat de Heere zulke bemoeienissen met u heeft, dat is een kenmerk van uw kindschap.

Dat is uw kinderdeel en dat is uw kinderrecht, en dat is uw kindertoeekomst, Leliekerk in Hierden.

Zo gaat dan heen naar uw huis en buigt daar uw knieën.

Ach, zegt ge, ik ben geen lelie, want mijn kelk hangt zo naar de aarde.

Zo kan het ook zijn, dat de kelk in plaats van omhoog, naar de aarde hangt. Dan kunt gij daar niets van onderscheiden, noch durft gij er enig geloof aan te hechten.

Wilt ge dan bij Hem blijven?

Ach, zegt ge, als ik er eens komen kon, als ik er toch eens komen kon.

Maar omdat gij er nu niet komen kunt, komt Hij zo laag af te dalen tot Zijn hof en tot Zijn planting, dat Hij u komt toe te spreken en dat gij nog van Zijn Woord mocht horen en dat uw bitterheid en uw verkeerdheid en uw sjagrijnigheid, uw narigheid en uw vijandschap en al die dingen, uw zonden Hem niet in de weg staan, waar Hij u aanspreekt: Gelijk een lelie, alzo is Mijn vriendin onder de dochteren.

Ik heb eigenlijk die tekst niet uitgeput.

Onder de dochteren?

Ja, geliefden, ge moet er maar eens eentje van zijn. Dan krijgt ge wat te doen met die dochteren. Dat zijn stukken jaloezie, dat zijn stukken narigheid, dat zijn stukken vergif. Ja, ja, dochteren, jazeke. Wat denkt ge van jaloezie?

Ja, die gaan ook naar die kerk. Neen, ik zeg niets van die mensen. En dan zou ik die doornen, die zou ik met de wereld moeten gaan vergelijken, en die dochteren met de vleselijke godsdienst. Weet ge wat we goed verstaan?

Om elkander het leven te vergallen, dat verstaan we goed. Om elkander eenzaam te maken, dat verstaan we uitstekend. Want dat is een geschiedenis, dat de mensen elkaar zo eenzaam kunnen maken.

En zo krijgt een ieder zijn eigen doornen om zijn eigen lelie-bestaan.

Nu gaan we heen en ik neem afscheid van u en ik roep het u en mij toe, wat?

Onze doornen worden niet opgeheven, wij krijgen geen andere plaats; wij krijgen geen ander bestaan, maar ik roep het u en mij toe: "God, Die helpt in nood, is in Sion groot".

Daar kunnen wij het wel mee doen. Maar Hij laat ons wat we zijn.

Totdat het aanstonds zal wezen, wanneer Hij ons roept, wanneer Hij ons thuis haalt.

Hè, kunt ge er naar verlangen?

Wanneer ge hier niet naar de Heere Jezus verlangt, dan staat het er heel erg slecht met u bij.

Zouden wij niet verlangen naar Hem, Die onze ziel liefheeft?

Maar dan is de Heere, dan is God de Bron van onze zaligheid.

Maar niet onze bekering is bron, en niet onze rechtvaardigmaking is bron, en niet onze uitredding is een bron, en niet hoe ver we al geleid zijn.

Dat zijn allemaal bronnen van niets.

Maar de Heere is de Bron.

En omdat Hij de Bron is, zult ge eeuwiglijk en in der eeuwigheid niet meer dorsten.

Wanneer de dauw valt, wat voelt daar de doorn van?

Maar wanneer de dauw valt, dan straalt de lelie en is verheugd omdat God van haar bestaan nog wil afweten.

Zo, in dit morgenuur hebt ge dan een bewijs aan deze prediking, dat de Heere nog zendende is en naar u laat vragen.

Amen.

O Heere, alleen wanneer Gij ons met Uw licht en met Uw bedauwing, o lieve Heilige Geest, bestraalt, wanneer Gij ons dat Woord opent, wanneer wij die liefdes- en levens-gemeenschap met U mogen leren kennen, dan alleen zal het zijn:

Hier weidt mijn ziel met een verwonderend oog.

Amen.

Onze slotzang zij uit de 3e Psalm en daarvan het 2e vers:

*Maar, trouwe God, Gij zijt
Het schild, dat mij bevrijdt,
Mijn eer, mijn vast betrouwen;
Op U vest ik het oog;
Gij heft mijn hoofd omhoog,
En doet m' Uw gunst aanschouwen.
'k Riep God niet vrucht'loos aan;
Hij wil mij niet versmaân
In al mijn tegenheden;
Hij zag van Sion neer,
De woonplaats van Zijn eer,
En hoorde mijn gebeden.*

Gaat thans henen in vrede:

De Heere zegene u en de Heere behoede u;

De Heere doe Zijn aangezicht aan u lichten en zij u genadig;

De Heere verheffe Zijn aangezicht over u, en geve u vrede.

Amen.

Voorzang: Psalm 70 : 1 en 3

Lezen: Openbaring 21 : 1-8

Votum:

O Heere, bedel-arm staan wij hier voor Uw heilig aangezicht; een bedelaar, die niet bidden en die niet bedelen kan. Maar één woord van Uw gezegende lippen, één blik uit Uw vriendelijk Middelaars-oog, één druk van Uw doorboorde hand en wij zullen het ervaren: dan zijn bergen vlak en zeeën droog. Dan zullen wij het ervaren: Een God, Die door de vlakke velden rijdt; door de velden van schuld en schande en schaamte en schade op en onder de stoel.

Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 143e Psalm en daarvan het 6e vers:

*Ik hef mijn handen naar den hogen;
Mijn ziel is voor Uw alziend' ogen,
Gelijk een dor, een dorstig land,
Dat sedert lang ligt uit te drogen,
Verkwijnend' in dien doodsens stand.*

Van boven af wordt een mens bekeerd.

Er is geen weg meer van beneden naar boven.

Al wil men u dit aanpraten en predikt men u, dat er nog een weg is, of dát is de weg, of ge moet bij ons zijn. Er is geen weg meer van beneden naar boven.

Maar we worden van boven naar beneden bekeerd.

En daarom zijn vreugde en droefheid geen stemmingen, dat is niet bevinding, ervaring - ja, ge kunt dat natuurlijk ervaren en bevinden - maar vreugde en droefheid worden als een tweeling in uw ziel gelegd in de ure der wedergeboorte.

En nu kunt ge er beschouwende kennis op na houden zo veel als ge wilt, en een waangeloof en redeneren over al die dingen, maar wanneer God ons daar het onderwerp van maakt, dan wordt de horizontale lijn, dat is de lijn van ons leven, de lijn van beneden, die wordt dan door de verticale lijn uit het hart Gods doorscheurd en doorsneden.

Dan krijgt ge het kruis.

Wanneer de verticale lijn, dat is de lijn van boven naar beneden, de horizontale lijn van ons vleeselijk bestaan en van ons vreselijk bestaan komt te doorscheuren.

En zo komt uit de scheur van de eerste Adam, door die scheur de tweede Adam naar buiten treden. En zo doet Christus Zijn intrede in de wereld.

Maar zalig die het leert, dat Christus Zijn intrede doet in uw hart.

Want het gaat u niet voorbij. Ge moet niet denken, dat ge altijd hier als standbeelden kunt zitten, en van die houten klazen, die nooit er eens wat kunnen zeggen.

Neen geliefden, er kan een zekere bescheidenheid en er kan een zekere schuchterheid zijn, maar als God komt in uw leven, dan gebeurt er wat.

En wat gebeurt er dan?

En de goddelozen hebben geen vrede.

Want dan wordt ge goddeloos in de dadelijkheid en dan is er geen vrede.

En dan gaat ge het smartelijk ervaren, dat het hier in uw binnenste een zee is, die slijk en modder opwerpt. Dan doen de opspuitingen en de opbruisingen van ons verdorven eigen een vruchtelijke bekommernis oprijzen, omdat God van de hemel de afgronden kwam te kloven.

En wanneer God dat doet, dan is er zoveel blijdschap en verheuging, maar ook zoveel droefheid en smart.

En op dat werk van boven - want heus mensen, ik smeeek u van 's Heeren wege, denkt toch niet dat ge bekeerd zijt en verbeeldt u toch niet dat ge genade bezit.

Dat zijn de verschrikkelijkste mensen die er zijn, bekeerde mensen en mensen met genade. Deze man zal heus zo lang niet meer hier staan. Wij weten het niet. Maar wij bidden u van 's Heeren wege: Geloof toch alstublieft niet langer in uw voortreffelijkheid. Maar laat het u alleen door God gezeggen. Als we zalig worden, dan worden we zalig uit de wil Gods, uit het besluit Gods en uit het bevel Gods. En als ge het niet krijgt, - hoort ge het - dan krijgt ge het nooit. Daarom leeft de kerk van boven af.

En die van boven af geboren is, bekeerd is, die gaat ook naar boven.

En daarom hebt ge zo'n ongelukkig leven. Iemand, die door Gods liefde wordt aangeraakt, heeft hier geen leven, en heeft hier hoe langer hoe minder leven. Die kan niet leven, die kan niet denken, die kan niet bidden, die kan niet danken, die kan niet sterven.

Het woord van onze tekst, het is uit de Openbaring aan Johannes en daarvan het 21e hoofdstuk, het 6e vers::

"Ik zal den dorstige geven uit de fontein van het water des levens voor niet"

heerlijkheid in ellende

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur.

De onbegrijpelijke daad Gods.

Het onbegrijpelijke geschenk Gods.

De onbegrijpelijke opneming Gods in heerlijkheid.

Gebed.

Uit de 94e Psalm en daarvan het 8e en het 9e vers:

*De HEER zal, in dit moeilijk leven,
Zijn volk en erfdeel nooit begeven;
Het oordeel keert, vol majesteit,
Haast weder tot gerechtigheid;
Al wie oprecht is van gemoed,
Die merkt het op, en keurt het goed.*

*Wie helpt mij tegen al die bozen?
Wie wederstaat die goddelozen?
Zo mij de HEER, mijn schild en loon,
Geen sterken bijstand had geboôn,
Dan waar' mijn leven haast verkort,
En ik bijna in 't graf gestort.*

Ook op de laatste bladzijde van de Heilige Schrift werpt de zonde nog haar zwarte en zware schaduw.

Ook dan schijnt het nog hachelijk te staan. Toch, hoe moeilijk en zwaar de weg van Gods kerk ook is, en al zien we aan het einde der Godsopenbaring nog zulke zware, zwarte slagschaduwen, hoe dan die kerk nog bedreigd wordt, dan is toch haar ingang ten eeuwigen leven gewis. Dan is toch haar zaligheid verzekerd. Dan zal het toch altoos blijven gelijk God het beloofde:

Ik zal zijn Die Ik zijn zal. En zo gaan we door Gods genade in.

Neen, de satan heeft niet het laatste woord.

En de zonde heeft niet het laatste woord.

En de wereld heeft niet het laatste woord.

En de dood heeft niet het laatste woord.

Maar God. De Alpha en de Oméga.

De alpha is de eerste letter van het Griekse alfabet, en de oméga is de laatste letter.

Zo heeft God het gesteld: Ik ben de Eerste en Ik ben de Laatste.

En nu kunt ge het hieraan weten, als God nu de Eerste in uw leven is, dan is Hij ook de Laatste. En als God de Alpha in uw leven is, dan is Hij ook de Oméga. Het komt maar op het Begin aan.

Het is niet of gij met genade begonnen zijt, of dat gij aan genade begonnen zijt.

Maar het is, of God, of genade met u begonnen is.

En wanneer dan genade met u begonnen is, dan heeft genade een intrede gedaan in uw ziel. God is van boven af gekomen. Hij is ingetreden in deze wereld en Hij is ingetreden om voor ons in te treden. Zo is Hij geworden een Heiland. En zo is Hij niet alleen een Bestuurder van het heelal, maar Hij is ook de God Amen, Die Zijn oog op u heeft laten vallen en u op een zodanige wijze kwam toe te spreken.

Hij kwam u toe te spreken in uw zonden en Hij kwam u toe te spreken in uw ellende.

En zo is het dan een afdalend en een inkomend God.

En zo vinden wij dan aan het einde van de Godsopenbaring, op de laatste bladzijde van de Heilige Schrift dit aangrijpende woord: "Ik zal de dorstige geven van het water des levens voor niet".

"Het is geschied", staat er. Nu, dat "Het is geschied" komt driemaal voor in de Heilige Schrift.

In de ochtendstond der tijden, toen God de schepping voltooide, toen sprak God: "Het is geschied". Dat is de eerste maal. De tweede maal spreekt God: "Het is geschied", op de heuvel Golgotha. Dat is het zesde kruiswoord: "Het is volbracht" - tételèstai, naar het Grieks, Ik heb Mijn doel bereikt. En dan de derde maal in het visioen, wanneer daar de apostel het heilige Jeruzalem, dat is het nieuwe Jeruzalem, uit de hemel ziet nederdalen. Dus: "Het is geschied" - bij een voltooide schepping. "Het is geschied" - bij een geredde schepping, op Golgotha. "Het is geschied" - bij een herstelde schepping, in het boek der Openbaring.

Ik stippel dat alleen maar even aan, opdat gij het zoudt verstaan: "Het is geschied".

Ik ben de Alpha en de Oméga". Dan wijst God op Zichzelf.

En wanneer ge ooit zalig wordt, dan wijst God ook op Zichzelf. Want dan zegt Hij: Hier wordt de rust geschonken, aan Mijn hart, in Mijn schoot, onder Mijn voeten; hier, hier wordt de rust geschonken en het vette van Mijn huis gesmaakt; hier, aan Mijn boezem. Een volle beek van wellust - want gij zult op de zijden gedragen worden en op de knieën liefelijk getroeteld worden - maakt hier, aan Mijn hart, elk in liefde dronken. En dáár zijn de werkers van het kwaad gevallen in een jammerstaat, waarin zij hulpeloos sterven. Zo is de zaligheid, dan wijst God naar Zichzelf heen; en de rampzaligheid, dan wijst Hij daar heel ver van Zich af.

En zo komt de zaligheid tot u. En zo komt God u in te nemen en zo komt God u aan te raken. Neen, dan kunt ge u niet meer vermaken bij het maanlicht van de kerk. Dan kunt ge u niet meer bewegen op het bed, neen geliefden, dan is het bed te smal en het dek te kort.

Dan blijft er niets anders over dan: "En gij waart naakt en bloot, en er was niemand die u wies, en er was niemand die u met zout besprengde en er was niemand die u afsneed en er was geen oog, dat medelijden met u had". Daar heeft God wel voor gezorgd, dat er geen oog was, dat medelijden met u had. Daar heeft God voor gezorgd, omdat Hij een omtuining maakte. En in die omtuining kwam Hij u op te zoeken en zalig te maken. Uw vlees kan geen ruimte hebben. Man, denk nu nooit dat uw ingetogen woord, dat uw ingetogenheid en uw netheid iets van de zaligheid zullen zijn. Schrijf er de dood op.

Waar zullen wij blijven als wij niet in God sterven? Waartoe zijt gij geboren?

Om te sterven in God. Daarom zijn wij geboren.

En al wat God aanraakt en wat God beroert, wordt in een weg van doding en van sterven geleid.

Dat is geen navolging, zoals Thomas à Kempis het in zijn boekje schrijft.

Neen, geliefden.

Ja, er is navolging, namelijk dat Christus mij naloopt. Er is navolging, als Hij geweld gebruikt op mijn arme ziel. Dat Hij mij naloopt en dat Hij de biljartstok uit mijn handen neemt en dat Hij mij neerzet in de ellende; dat is navolgende genade. God wil bemind worden.

En als ge ooit bij God komt, dan zult ge gebogen gaan en lijdende zijn onder uw koudheid en onder uw hardheid en onder uw stugheid en onder uw geesteloosheid en onder uw biddeloosheid en onder uw narijheid en onder uw ellende.

Dit is het eerste gebod, en als dat op uw ziel gebonden wordt, volk, dan komt er een schreeuwen naar God, dat ge niet schreeuwen kunt. Dan is er een ongelukkigheid in uw ziel, die ge verdenkt.

God lief te hebben met geheel uw hart en met geheel uw verstand en met al uw kracht, dat is een geschenk uit God vandaan, als ge dat niet kunt.

De liefde Gods werkt een liefdesgemis.

En de liefde Gods werkt een liefdesaanhankelijkheid.

En de liefde Gods werkt een liefdesbewogenheid.

En met dat alles krijgt ge het te verstaan: Mijn God - ja, ge durft het wel hardop te zeggen tegen de Heere in de eenzaamheid, dan hebt ge geen God en dan zegt ge: mijn God - hoe is het mogelijk, mensen! - ofschoon ik alles mis, zo zijt Gij met Uw Woord mij een dierbaar getuigenis.

Zij, die dorsten, weet ge wie dat zijn?

Dat zijn zielen, waar God met Zijn genade in werkt. Eenvoudiger kan ik het niet zeggen.

Dorsten? Aankleven? Een schreeuwende nood?

Dat is het werk van de werkende liefde van een drieënig God. Daarom zijt ge getroost, mijn bekommerde, mijn ongelukkige halzen in ons midden, die niet kunnen leven en die niet kunnen sterven en die niet kunnen bidden en niet kunnen danken; die op hun knieën niet kunnen komen, en als ze op hun knieën komen, dan worden ze veroordeeld. En wanneer ze nog eens een mond open willen doen aan de troon der genade, dan worden ze zo geslagen en zo geslingerd, want dan kruipen ze weg en ze weten het niet anders te zeggen dan: O God, vergeef mij en doorgrond mij en ken mij, want ik zie mezelf niet anders dan een huichelaar. Zouden Zijn beloftenissen dan immer haar vervulling missen? Dat is een belofte Gods: "En Ik zal de dorstige geven van het water des levens voor niet".

En die belofte zal Hij waarmaken, die zal Hij bestendigen. Maar die belofte krijgt ge dan ook uit te leven.

Wanneer God met een belofte tot u komt, wanneer God met een waarheid tot u komt, dan staat ge nog vóór die waarheid en nog vóór die belofte. En in het raam van die belofte staat uw leven. Want dan moet ge zeggen: O God, er is geen gepaster en geen duidelijker woord dan dat, hetwelk Gij op dat ogenblik tot mij gesproken hebt. Maar dan moet ge die belofte nog in gaan leven, en dan moet ge die belofte nog door gaan leven en daar moet ge nog uit gaan leven.

Als God tot u spreekt: "U is een beter lot bereid, uw Heilzon is aan het dagen", nu dan staat er wat voor de deur, dan gaat ge in donkere tijden en in stikdonkere nachten; dan komt ge in zulke aanvechtingen, dat ge zegt: "De Heere heeft mij verlaten en de Heere is mij vergeten". Dan gaat ge uitroepen met die kerk: "En God gaat aan mijn recht voorbij". Als God van vrijheid en verlossing spreekt in uw leven, dan kunt ge er van op aan, dat ge in gevangenissen zult wandelen.

Wanneer God tot u spreekt: "En Ik zal u de gezondheid doen rijzen", dan staan er zoveel kwalen en zoveel ziekten en zoveel ellendigs voor de deur, dat moet allemaal uitgeleefd worden.

De eerste keer, dat God tot mijn ziel sprak, dat ik met bewustheid weet - ik leg dat niet aan als een maatstaf voor u - toen was ik nog jong en toen dacht ik dat hemel en aarde bewogen moesten worden om me te bekeren.. En wanneer ik dan bij dat oude, beproefde volk kwam, dan zeiden ze: Ge moet in de vierschaar Gods gerechtvaardigd worden en in de vierschaar der consciëntie gerechtvaardigd worden; en dat werd allemaal verteld. Ik dacht dat er verschrikkelijke dingen met me gebeuren moesten. Daar lag ik uit te schreien voor mijn ledikant - ik was een jongen van een jaar of achttien, negentien - en toen begon het heel zacht in mijn ziel te zingen: "God is Liefde". En dat bleef: "God is Liefde". En in dat raam heeft mijn hele leven gestaan tot op deze dag. En daarom ga ik als een verachte fakkel over de aarde.

Want de goddeloze heeft vele verzekeringen. Maar God is Liefde.

En kijkt er eens, daarom is het geschied. Er hoeft niets meer bij en er hoeft niets meer af.

De kerk wordt uit een gedane zaak zalig. En uit het "Het is geschied" geschiedt het, dat ge aanstonds door de poorten zult ingaan in de stad.

En dat is alleen omdat God daar Zelf lust in heeft. "Mijn lust is aan haar".

God heeft Zichzelf een volk verkoren. Wij verkiezen God niet. Of alleen uit eigenliefde. Dan zijn we hemelzoekers. Dan willen we wel zalig worden.

Wij kiezen God niet. Wij zoeken God niet. Wij begeren God niet.

Wij hebben geen uitgangen naar de Heere.

Maar het is alleen: "Wat ziet gij mij aan, dat ik zwartachtig ben, gij dochteren van Jeruzalem".

Wat ziet gij mij aan. Ik kan toch niet helpen, dat de Koning naar mij gekeken heeft? Ik kan toch niet helpen, dat Zijn liefdesoog op mij gevallen is? Ik kan toch niet helpen, dat Hij mij getrokken heeft met koorden der liefde? Ik kan toch niet helpen, dat Hij mij gebonden heeft? Ik kan toch niet helpen, dat Hij naar me vroeg? Dat kan ik niet helpen. En wanneer ge dat dan moogt ervaren, dan gaat ge onder de handen van de Tellers door, dan zijt ge bij de uitverkorenen, maar dan zijt ge ook bij de getelden.

En wanneer ge onder de handen van de Tellers doorgaat, dan zijt ge geroepen. Want een teller grijpt en een teller houdt vast en een teller tekent. Zo gaan we onder de handen der Tellers, van God de Vader, Die verloor, van God de Zoon, Die kocht, en van God de Heilige Geest, Die verlost; dan gaan we onder de drieënige Verbonds-Jehova door. En zo roept de apostel: "En ik draag Zijn littekenen".

En wanneer ge Zijn littekenen gaat dragen en door Hem geteld en getekend zijt, dan zult ge het ervaren: "Gij zult van allen gehaat worden om Mijns Naams wil". Want indien gij van de wereld waart, dan zou de wereld het hare liefhebben. Maar omdat ge van de wereld niet zijt, daarom zijt ge onderscheiden. En dat onderscheid is, dat ge niet meer mee kunt. En dat onderscheid is, dat ge uitgevallen zijt aan de kant van de weg. En dat onderscheid is, dat ge neergezonken zijt in een land, dor en mat, zonder water. En dat onderscheid is, dat ge daar als een verstotene en als een verslagene, dat ge daar neerzit als een verschopte en als een miskende, maar ook als één, die niet wil dat ze medelijden met u hebben. Dat wil die kerk niet. Want ze zit daar door schuldbesef getroffen en verslagen.

Ze zit daar aan de kant van de weg. Ze kan niet meer meekomen. Ze zijn uitgevallen voor de beek Bezor en zij moeten bij het gereedschap blijven. En dan gaan David en zijn helden verder de beek over. En dan zien zij David niet meer en dan zien zij zijn knechten niet meer en dan horen zij zijn stem niet meer. Dan is alles uit en weg en liggen zij daar voor het water. En ze zijn zó moede, dat zij het niet kunnen uitspreken. Zij zijn ongetroost. Ze zijn door onweder voortgedreven. Ze zijn de gejaagden. Ja, wat zijn ze niet!

Wat is dat?

Ik heb zo'n dorst. O God, ik heb zo'n dorst.

Dat is leven.

Dorst wordt door de liefde Gods gewekt en gewerkt. God maakt u gaande naar God. God trekt u uit Zijn eeuwig welbehagen. Hij komt u op te wekken en dan gaat ge het verstaan, dat ge een ziel hebt. Ja, dat is vrucht van wedergeboorte. We hebben allemaal een ziel. Maar dat ge een ziel hebt, door schuldbesef getroffen en verslagen. En dat ge met die ziel niet bij God kunt komen. Dat ge met uw ellende niet bij God kunt komen.

Dat ge met uw nood niet bij God kunt komen. En dat er zoveel bij u gaat opstaan. Wat?

Wat de hemel alleen maar kan verklaren. "Ik ben de Alpha en de Omega".

En daartussen ligt het leven.

Nu komen we tot de conclusie, dat we door het wanhopige heen moeten, dat we door het tegenstrijdige heen moeten, dat we door het onmogelijke heen moeten. En zo is hier de ervaring. Wat is uw ervaring?

Dat ge dorst. Ge dorst naar hetgeen hier beneden niet is. En ge dorst naar hetgeen hier beneden nooit komen zal.

Ja, zegt ge, maar is het dan ook geen belofte voor de kerk? Is het dan alleen maar een belofte voor de uiteindelijke heerlijkheid? Neen. Ook een belofte voor dit tijdelijke leven. Het is ook een belofte voor die kerk in het heden der genade. Wanneer ze daar moeten heentrekken door woestijn en zand. Wanneer ze zich als vreemdelingen waarnemen in Mesech.

Wanneer zij van alle kant geweldig aangerand en fel geprangd zullen wezen.

Wanneer ze zeggen van buiten en van binnen: het is niet bij u. Wanneer ze zeggen van buiten en van binnen: Ach, u is maar een meeloper, ge zijt maar met dat volk uit Egypte meegekomen. Dan zijt ge ook wel onder de wolkkolom en ge zijt ook wel drinkende van het water uit de rotssteen en ge eet ook wel van dat Manna, maar ge zijt maar een meeloper, ge zijt maar een bijloper; ge zijt nooit waarachtig door God getrokken en naar Zijn Naam genoemd. Zie, geweldig aangerand en fel geprangd.

Waarom?

Omdat ge met het leven van een belijdend christendom niet mee kunt komen.

Waarom?

Omdat ge de zaak in uw hart niet vertrouwt.

Waarom?

Omdat God u terughoudt van de afgoden.

Waarom?

Omdat God u geen ander deel gunt dan alleen "Uit vrije goedheid waart Gij haar een vriendelijk Ontfermer". Opdat gij zoudt leren leven bij de dauw des hemels. Opdat gij zoudt leren leven bij de vroege en bij de spade regen. Opdat het u vergund zou zijn een enkele maal eens even te mogen dopen het uiteinde van die staf in die honing uit de Rotssteen.

En wanneer ze dan aan u zouden vragen: wat ziet ge zo? Dan kunt ge zeggen: Ik heb een weinig honing geproefd; en dat is: God is vanmorgen weer eens overgekomen.

Ik heb een weinig honing geproefd: Hij heeft Zijn beloftenissen weer eens bevestigd.

Ik heb een weinig honing geproefd, want er kwam zoveel ruimte in mijn ziel, dat de horizont open ging en toen zag ik door de geopende horizont. Wat? Ik kan het niet zeggen. Zag u dan een persoon? Ik kan het niet zeggen. Zaagt ge dan een kruis? Ik kan het niet zeggen.

Wat hebt ge dan gezien? Ik heb niets gezien, maar ik heb alleen maar ruimte gezien.

En wat is er dan uit die ruimte tot u gekomen?

Ik kan het niet goed zeggen, maar die ruimte was, hoort ge het?

Enkel gewilligheid om mij op te nemen.

Verstaat ge dat niet?

Want we worden uit de gewilligheid en de bereidwilligheid Gods op een zodanige wijze in toegenegenheid toegelachen. Uit de bereidwilligheid Gods wordt er een gewilligheid in onze ziel ingedrukt en wordt alle neerslachtingheid en twijfelmoedigheid aan de kant gezet.

Zie, daar moogt ge iets ontmoeten van hetgeen God gesproken heeft: "Het is geschied".

En of het nu geschied is in het Paradijs en of het nu geschied is op Golgotha en of het nu geschied is met dat nieuwe Jeruzalem, dat is allemaal kostelijk.

Maar driewerf zalig wanneer het geschiedt in mijn arme hart.

Driewerf zalig wanneer God op een zodanige wijze komt in te treden, dat Hij zegt:

En gij zijt de Mijne en Ik ben voor eeuwig de Uwe.

En verwacht nu geen fantasietjes en verwacht nu geen kruisen en geen lichten en verwacht nu geen bloed; maakt van al die dingen alstublieft niets.

God is de Onzichtbare. En gij zult met de Onzichtbare in het huwelijk gaan.

Daarom komt Hij, Geest en Leven, om mijn vlees te doden.

Daarom moeten wij levend aan het kruis.

Het kan niet lijden, dat mijn vlees enige ruimte heeft.

Maar daarom is een ziel zonder krankheid en zonder benauwdheid, een ziel zonder gezondheid.

Die dingen gaan u natuurlijk voorbij, maar het is maar of ge er bij betrokken zijt. En daarvan zegt Hij nu: „En Ik zal de dorstige geven". Ja. Die hebben geen leven hier op aai-dé. Die dorsten naar dat eeuwige leven. Ze hebben wel leven op aarde, maar ze hebben niet het Leven op aarde.

Zij dorsten. Ja, dat is het nu, dat dorsten.

Dat dorsten is een geschenk van God. Dat geeft Hij aan Zijn lievelingen. Dat geeft Hij aan Zijn keurlingen.

Het is een daad Gods, dat Hij nederkwam.

Het is een daad Gods, dat Hij inkwam.

Het is een daad Gods, dat Hij u opnam.

Het is een daad Gods, wanneer Hij u komt te balsemen en wanneer Hij Zich als een Verpleger over u heen buigt en het u toefluistert: "Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde".

Daarom die moeilijke weg.

Daarom die prikkelen en die nagelen en die doornen. Dat is een geschenk Gods, wanneer ge tegen uw man kunt zeggen: Neen man, zo bedoel ik het niet; en wanneer ge tegen uw vrouw kunt zeggen: Neen meid, zo bedoel ik het niet; ik wil van een Ander omhelsd en ik wil van een Ander gekust en ik wil van een Ander gedragen worden, en ik wil van een Ander getroost worden; ik wil uit een ander kabinet leven. Dat is niet om iemand onaangenaam te zijn. Dat is niet om iemand van u af te schuiven maar omdat uw arme, lege, uitgeholde ziel hunkert en dorst naar het Leven.

Kunt ge het dan met zoveel woorden zeggen? Neen, ge kunt het niet met zoveel woorden zeggen.

Ik moet het voor u duidelijk maken enigszins, maar anders, ik zou het niet kunnen zeggen.

Dorsten, een geschenk van de hemel.

Dorsten is: Nergens bij kunnen komen.

Dorsten is: Nergens in kunnen komen.

Dorsten is: Nergens overheen te kunnen komen.

Dorsten is: Nergens onder te kunnen komen.

Dorsten is: Nergens voorbij te kunnen komen.

Dorsten - een geschenk.

En in dat dorsten is bij ogenblikken zoveel aangenaamheid en zoveel zoetigheid en zoveel smaak.

Hoe dan?

"Gij hebt mijn ziel beveiligd voor de dood".

Want ge komt in dat dorsten niet om, maar ge wordt door dorsten gelest.

Ge komt in dat dorsten niet om, maar ge wordt door dat dorsten in het leven gehouden.

Ge kunt dat niet begrijpen? Daarom heb ik gesproken van een onbegrijpelijke Godsdaad.

Ge kunt dat niet verstaan? Daarom heb ik gesproken van een onbegrijpelijk Godsgeschenk.

Maar Ik zal en zij zullen.

Nu, zeg zelf eens, kind van God, als nu dat dorsten niet aanwezig is, hoe is het dan?

Dorsten niet aanwezig en de verzadiging ook niet aanwezig.

Maar als het dorsten niet aanwezig is, dan vrees ik, dat we vrienden geworden zijn van het vlees en dat we de wereld weer zijn toegefallen en dat we de valse godsdienst weer zijn toegefallen.

Dan kunnen we nog zo uit de voeten met alles wat geen God en wat geen Christus is.

Maar als dat dorsten aanwezig is, dan is het:

"Ik trok u met mensenzelen, met koorden der liefde".

Maar wanneer er dan niets is, maar dan ook letterlijk niets, dat ge zegt: Ach.

Wanneer ge het nog zo in de wereld kunt stellen, wanneer ge nog zo voortkunt, nu, dan kunt ge nog wel aardig heen. Maar wanneer ge het onderwerp wordt van deze dierbare belofte, dan zal God het zilver van de belofte zo maken als de straatstenen in Jeruzalem. Dat is, als Salomo op de troon komt, dan is het zilver van de belofte als de straten van Jeruzalem. Waarom?

Omdat God het Goud der vervulling is en dan is het zilver niet meer geteld.

Ja, toch! Ga dan tot de wisselaars om het zilver van de belofte in te wisselen voor het goud der vervulling.

Wanneer ge daar iets van moogt zien, dan ziet ge het buiten u. En dan zingt het:

*Maar, trouwe God, Gij zijt
Het schild, dat mij bevrijdt,
Mijn eer, mijn vast betrouwen;
Op U vest ik het oog;
Gij heft mijn hoofd omhoog,
En doet m' Uw gunst aanschouwen.
'k Riep God niet vrucht'loos aan;
Hij wil mij niet versmaân
In al mijn tegenheden;
Hij zag van Sion neer,
De woonplaats van Zijn eer,
En hoorde mijn gebeden.*

Het is het 2e vers uit de 3e Psalm.

En Ik zal hun geven uit de fontein van het water des levens voor niet.

Wat is dat?

Dat is de zegepraal van de ongeschapen Liefde Gods. De zegepraal van de Liefde.

Wanneer het aanstonds zal zijn: "En Ik zal ze leiden aan de fonteynen der levende wateren"; wat zal dat zijn? Als God het ons openbaart en verklaart. Ik heb het wel er eens mogen zien en geloven, wanneer ik aanstonds achter het Lam aan zal gaan, dat Hij mij brengen zal bij de fonteynen der levende wateren. Achter het Lam naar de fonteynen der levende wateren.

Dat is Vaderlijke liefde en dat is Broederlijke liefde en dat is Moederlijke liefde; dan zullen wij bij de fonteynen van Gods eeuwig welbehagen geleid worden, om uit het Vaderhart Gods te worden getroost en gelest, uit het hart van onze oudste Broeder te mogen drinken en de bedieningen en de vertroosting van de Heilige Geest dáár niet meer te behoeven. Daar hoeft ik niet meer getroost te worden. Neen - ja toch. Gij zult te Jeruzalem getroost worden.

Maar daar heb ik geen ontdekking van zonde en schuld meer nodig, volk.

Want het is geschied. Het is volbracht.

Maar hier hebben we ontdekking van zonde en schuld nodig. Wanneer ge hier niet hebt leren dorsten, dan zult ge daar niet verzadigd worden. Wanneer ge hier uw leven hebt, dan hebt ge geen leven bij God.

Waarom is het dan zo moeilijk? Omdat het er is en omdat het nog komen moet. Ik weet wel, dat ik soms een taal spreek, die een ander niet begrijpt. Maar daar heb ik niets mee te maken.

Het is er en het moet nog komen. En daar wordt ge net tussen doodgedrukt.

Wat is dan leven?

"Zalig zijn de doden, die in de Heere sterven". Ja, de doden. Dat zijn de levendgemaakten.

Want een dode kan niet dorsten. Dat zijt ge toch volkomen met me eens. De doden dorsten niet. De levenden, de levenden zullen U loven met hun gebrek, met hun honger en met hun dorst, met hun krankheid, met hun narigheid.

De levenden, de levenden, de levende doden zullen U loven met hun dood en met hun nood en met hun behoeften en met hun blijvende onvruchtbaarheid.

De liefde is een schreeuwend gebrek.

Liefde kan alleen maar tot bedaren komen in de Beminde.

Als ge geen liefde hebt, dan hebt ge ook geen Ander. Neen, geliefden.

Die liefdegeur moet elk tot liefde nopen. Die liefdegeur, door de scheur (val) van de eerste Adam, opdat Hij zou kunnen uittreden en opdat Hij zou kunnen intreden en dat Hij zou zijn voor mijn gemoed: mijn Rots, mijn Deel, mijn eeuwig Goed. Dat is leven.

Het is er en het moet nog komen. En daar ligt het dorsten tussen.

Zalig zijn de doden, die in de Heere sterven, van nu aan, ja, van het uur van uw levendmaking, van het uur van uw wedergeboorte, van dat uur toen God u in geestelijk aanzijn riep, van dat uur zult ge sterven aan al het uwe. Zalig die in de Heere sterven.

Of denkt ge dat dat alleen op het kerkhof is? Denkt ge dat dat alleen is wanneer die zwarte wagen voorkomt en er op de gesloten blinden geklopt wordt?

Dan heeft de kerk het sterven net achter de rug. Dat is net gebeurd. Want die worden van sterven beter. De laatste snik, dan is alles achter de rug.

Dan zijn ze gered. Dan zijn ze verlost. Dan gaan ze in door de poorten in de stad.

Door de poorten. Door de wonden van Christus. Want op die steen zullen zijn zeven ogen. Door de poorten. In het noorden drie, in het zuiden drie, in het westen drie en in het oosten drie. Een drieënig God. Van alle kant. Het drievoudig ambt, het profetisch, priesterlijk en koninklijk ambt. Aan alle kant.

Ach, geliefden, wat is het anders. Ge kunt geen verslag uitbrengen.

Maar, God heb ik lief en daarom heb ik geen leven op aarde.

God heb ik lief. Ge durft het niet hardop te zeggen en ge kunt er God alleen maar in laten kijken. En als ge God er in laat kijken, dan zegt ge: O God, ben ik nog niet diezelfde huichelaar van vroeger? Wanneer ge er God in laat blikken, dan vertrouwt ge uw eigen oprechtheid niet.

Maar daarom: Zie van omhoog mijn hart, dat voor Uw oog, Alwetende, steeds open ligt. Doorzoek mij en toets mijn gangen en breng mijn doel maar aan het licht. Dat is de Christus, Die komt zó met Zijn kerk bij God. Die kerk, die kan er niet komen. Doorzoek vrij van omhoog mijn hart, dat is die kerk, dat is die duurgekochte gemeente, dat is die geheel enige bruid; zwart maar liefelijk. Doorzoek haar vrij. Want het is geschied, o volk, het is geschied.

Doorzoek vrij van omhoog, Vader, Mijn hart, Mijn kerk, Mijn gemeente, Mijn gekochte. Doorzoek vrij van omhoog. Het is geschied.

Dan laat God het God zien en dan laat God het God onderzoeken.

En wanneer God dan Gods werk goedkeurt en omhelst, dan zult gij ingaan en dan zult gij opgenomen worden in heerlijkheid. Als ik het wonder vatten wil, staat mijn verstand vol eerbied stil. Onbegrijpelijk. Nochtans, of we het geloven of niet geloven, toch zal het gebeuren.

Denkt ge dat uw zaligheid aan uw gelovigheid hangt? Nu, dan was het een raar stuk. Neen, maar nadat gij geloofd hebt, zijt ge bevestigd geworden. En als ge nu eens krijgt te geloven in uw eigen verdoemelijkheid en ge krijgt er eens te geloven in uw eigen rampzaligheid, en wanneer dat nu niet een stukje belijdenis is, maar als ge dat nu eens echt krijgt te geloven in uw eigen helwaardigheid, dan wordt ge door God bevestigd als Zijn één en als Zijn al.

Want die gaan in de rust.

En de grond van dat alles? Uw bekering? Dat ge de stukken doorgeleid zijt? Is dat de grond? Dat ge verslag uit kunt brengen van de hoop, die in u is?

Weet ge wat heerlijkheid is in ellende?

Dat God mij rechtvaardigt om niet. Dat God een zondaar rechtvaardigt om niet, dat is nu de heerlijkheid in de ellende.

En wie zal er dan verslag uitbrengen? De zondaar?

Hoe zult ge dan uw weg vertellen?

Neen, doet uw mond open voor de stommen. Dat wordt er tegen Salomo gezegd.

En dan zal God mijn weg vertellen in Zijn Weg. Want Zijn Weg is er met een hele grote W en daar gaat die kleine w van Zijn kerk in verdronken. En dan zal God bij God verslag uitbrengen. En zo zullen zij Hem eeuwig loven. En zo zullen zij gebracht worden bij de fontein van het water des levens om niet.

En wat blijft er dan over?

Aanbidding, dat blijft er over. Aanbidding, verwondering, verbazing.

Het is hier wel eens bij ogenblikken: Hier weidt mijn ziel met een verwonderend oog.

En de grond? De grond? Dat is de grondeloze grond in het Goddelijke Wezen.

Nu, ge kunt er toch zin in krijgen om altijd maar te zakken.

De grondeloze grond in het Goddelijke Wezen.

Gij doet mij Uw gunst aanschouwen.

Niets in handen.

Maar het is een geschonken dorst en het is een geschonken ellende. Want van nature zijn alle mensen onder dezelfde omstandigheden. Dan is er geen onderscheid. Zo als we hier zitten, zijn we allemaal onder die zelfde omstandigheden, allemaal buiten God gevallen, allemaal diep ellendig en allemaal verdorven. Allemaal buiten God gevallen.

Maar wanneer God in u werkt, zaligmakend, en dat dorsten komt, dat is het werk van de liefde Gods. Dat is tegen nature en boven nature. En daarom zal Hij u leiden en ook het werk Gods leren.

Ge kunt het er niet voor houden? Neen.

Wat blijft er dan bij u over?

De dorst, dat blijft er bij u over. De dorst. Het gemis aan het waarachtige leven, dat is er. Maar hoewel we van nature allemaal zo zijn, want hoeveel jaren zit ge hier niet te slaapmutsen. Ge zijt veel te bang dat God u bekeert, mensen, ge zijt veel te bang dat God uw afgoden afneemt. Ge zijt veel te bang, dat God uw centenwinkel afneemt. Veel te benauwd, heus.

Maar dat dorsten. Ja, en dan kunt ge nu wel zeggen: ja, dat is kostelijk, want zo is het. Maar waar gaat het over, over dat dorsten? Dat is een smart. Dat is een pijnlijke, gevoelige ongelukkigheid. Dan zijt ge ongetroost, want dan is er een droefheid naar God en dan is er een uitgaan op de voetstappen der schapen. Ja. En nu wilt ge wel met dat volk leven en ge wilt met het volk sterven, maar als God u niet waarachtig zaligmakend bekeert, nu, ge kunt gerust zeggen, dat ge daar een vijandin van zijt.

Maar Jeremia zegt: "Gij zijt mij te sterk geworden".

"En Ik zal geen honger en Ik zal geen dorst meer op u leggen". Dat is een belofte.

Maar hier zult ge dorsten.

Dorsten, dat is de branding in het bloed.

Hongeren, dat is het schreeuwen van het lichaam.

Daarom was het op de hoogte van Golgotha: "Mij dorst".

Dat is de noodkreet van de Bloedbruidegom: "Mij dorst".

Het dorsten om de wil Zijns Vaders te doen. En Hij dorstte om Zijn volk zalig te maken. Daarom, nog een levenstrek. Ik zal u niet op kenmerken vastzetten Maar wanneer God u in die weg leidt - God heeft ons een ziel gemaakt en die ziel, dat is de ontvankelijke. En die ziel is ons zo van God geschonken, dat we vatbaar zijn in de weg van wedergeboorte voor geestelijke zaken. En mijn ziel, hoe treurt ge dus verslagen? Daar hebt ge weer de Christus.

Zo omhelst Hij de ziel van Zijn kerkbruid. Mijn ziel, zegt Hij tegen die kerkbruid, hoe treurt gij dus verslagen; wat zijt gij, o Mijn kerkbruid, onrustig in uw lot? Berust in 's Vaders welbehagen.

Aan deze kant is het hongeren en dorsten. Maar aan de andere kant is het ingaan tot een eeuwige vreugde.

Nogmaals, dan gaat ge willen wat God wil. Heel diep in uw hart gaat ge willen wat God wil. Maar ge zijt er zo doodsbenauwd voor, dat ge in die weg afgesneden wordt. Toch gaat ge willen wat God wil. Dat wordt dan uw zaligheid En dat is dan aanstonds de eeuwige vervulling uit de fontein van het water des levens om niet.

Dan gaan we weer met onze ongelukkigheid naar huis. Ieder weer in zijn eigen bedoening en ieder weer in zijn eigen afhankelijkheid.

Maar God heeft ons tot afhankelijkheid geschapen. Zo heeft God ons geschapen om afhankelijk te zijn. Ach, ik heb wel eens gezegd: Ik wen er nooit aan.

Ik wen er niet aan, aan die armoede. We zijn schapen, tot afhankelijkheid geboren en tot beleving van uw vergankelijkheid. Dan komt ge in de weg van afbraak. Dan gaat ge uw afbraak beleven, in de weg van vergankelijkheid.

En die grondeloze grond in het Wezen Gods is waarborg, dat gij zalig zult worden. Daarom is Hij God. Omdat Hij het beloofd heeft. De Getrouwe.

Voelt ge uw behoefteloosheid?

Voelt ge uw ongedode hoogmoed? Dat ge u er van afschudt en dat ge zegt: Ik heb er niets mee te doen. En ik kan het niet helpen. Want zulke meubels zitten hier ook.

En ik heb ze in mijn eigen hart, anders zou ik ze niet kunnen verklaren.

Maar omdat God Zijn handen naar ons uitstrekt, daarom zal het ook aanstonds zijn: Ik hef mijn handen naar den hoge, en mijn ziel is voor Uw alziende ogen gelijk een dor en dorstig land. Omdat God niet buiten Zijn scheepsel wil, zal Zijn scheepsel niet buiten God kunnen. Krachtens Zijn Godheid kon God zijn en blijven Wie Hij was, als de ongeschapen en Zichzelf bewegende Liefde. Maar omdat hij een zodanig God is, daarom vraagt Hij naar u en strekt Hij Zijn handen naar u uit.

En wanneer die handen naar u worden uitgestrekt, dan druipen die handen van vettigheid en van genade en dan kunt ge niet meer onder God weggkomen.

David was de man naar Gods hart, omdat Hij niet onder God kon weggkomen.

Amen.

O Heere, Gij waart de Toeschouwer en Gij waart de stille Hoorder. Ach, wil ons brengen onder de besprenging van Uw dierbaar bloed, opdat wij door U gewassen en gereinigd, het van U mogen verstaan en het door Uw genade mogen proeven en smaken: En Ik zal ze geven van het water des levens voor niet. Amen.

Uit de 69e Psalm en daarvan het laatste vers:

*Gij, hemel, aard' en zee, vermeldt Gods lof;
Laat al wat leeft Zijn trouw en goedheid prijzen;
Want God zal aan Zijn Sion hulp bewijzen,
En Juda's steên herbouwen uit het stof.
Daar zal Zijn volk weer wonen naar Zijn raad,
God eeuwig hun Zijn volle gunst betonen;
Daar zullen zij, Gods knechten met hun zaad,
Zij, die Zijn naam beminnen, erf'lijk wonen.*

Gaat thans heen in vrede:

De Heere zegene u en de Heere behoede u;

De Heere doe Zijn aangezicht aan u lichten en zij u genadig;

De Heere verheffe Zijn aangezicht over u, en geve u vrede.

Amen.

Voorzang: Psalm 1 : 4

Lezen: Jeremia 21 : 8

Votum:

O Heere, het is alleen wanneer Gij ons afsnijdt van onze eigen werken; het is alleen wanneer Gij ons afsnijdt van onze eigen bedoening en van onze eigen wortel; opdat het in dit morgenuur zal zijn: En Zijn rieken zal zijn in de vreze des Heeren.

Amen.

*Red mij van hen, die 't ruim genot
Der wereld voor hun heilgoed achten;
Geen deel, dan in dit leven, wachten,
En maken van den buik hun god;
Van hen, die weelde, schatten, staten,
Hoe rijk, hoe uitgebreid, hoe groot,
Verliezen moeten met den dood,
En hunnen kind'ren overlaten.*

Het is uit de 17e Psalm en daarvan het 7e vers.

Zijn we hier nu uit onszelf, of zijn we hier uit God vandaan?

Hebben wij nu zelf gelopen, of worden we gestuurd?

Ja, het is in de weg van Gods voorzienigheid, dat we hier zijn, maar is het in de weg van Gods genade?

Is het in de weg van Zijn bestiering en van Zijn ontferming?

Zijn we hier nu uit onszelf, of zijn we hier uit God vandaan?

En wanneer we hier als standbeelden neerzitten, onaandoenlijk en ongevoelig, in de weg van de sleur en in de weg van de godsdienst en in de weg van zondagsbedoening?

Maar wanneer er nog één hier neer is gezeten, die met een hunkerend hart zijn eigen verstening waarnam, die het er om te doen is om nu eens een antwoord te mogen hebben van de God des eeds en de God des verbonds.

Want er zal een antwoord moeten zijn in uw en in mijn leven, niet wat de godsdienstigheid of wat de vormelijkheid betreft, maar er zal een antwoord van God moeten komen, opdat het van u en van mij gezegd zal worden: Dat is een zaad, dat van de hemel gezegend is.

Want de kerk leeft niet bij de wateren van Egypte en bij eigen bedoening en bij eigen werken, maar die kerk leeft bij de dauw des hemels, bij hetgeen van God afvloeit.

Opdat zij zouden verstaan in de beleving en in de bevinding het antwoord, wat God geeft en waaraan gij het kunt weten en waaruit gij het kunt opmaken.

Wat?

Wanneer uw ziel is als een gewaterde hof.

Dat is een gewaterde hof, geliefden: zelf in de dorheid en in onvruchtbaarheid, zelf een netelheide en een zoutgroeve. Maar van God gekend en van God voorbereid en van God gehaald.

Zo alleen, maar dan ook volkomen uit Hem vandaan zult gij het dan leren - niet met dat mondje, want daarin hebt gij het al heel erg ver gebracht. Het is mij menigmaal gezegd: Ge maakt ze veel te wijs! Niet met dat mondje en niet met uw verstand, maar dat ge het zieleleven en het zielelijden kent, opdat gij het zoudt verstaan, dat het een voorbereid volk is voor een voorbereide plaats.

En doe nu vanmorgen alstublieft niet alsof, en alsof ge er al wat van geleerd hebt; doe dat alstublieft niet, want het is niets dan zelfbedrog. Opdat ge zoudt mogen vragen: Heere, als Ge nu nog nooit de hand der genade aan mijn ziel gelegd hebt, en als het nu nog nooit waar is geweest, zoudt U het in dit morgenuur dan eens waar willen maken, en zoudt U in dit morgenuur dan voor het eerst met mij willen beginnen?

Ziet, daar staan we dan, als één, die het niet weet.

Misschien zit ge hier neer als een volk, dat het wel weet.

Maar wanneer er geen lege vaten zijn, dan kan de olie niet vloeien.

Onze onaandoenlijkheid en onze hardheid en onze verstoktheid zijn er voor God, om Zich daarin te verheerlijken. Om het met Job te mogen uitroepen: O God, dat Gij mijn hart week maakte, hoewel ik er tegen ben.

Het woord van onze tekst - de apostel zegt:

"Het is mij niet verdrietig om het u nogmaals te zeggen, en het is u nuttig"

het is uit Jeremia 48, het 11e vers, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen:

*"Moab is van zijn jeugd aan gerust geweest, en hij heeft op zijn heffe stilgelegen,
en is van vat in vat niet geledigd, en heeft niet gewandeld in gevangenis;
daarom is zijn smaak in hem gebleven en zijn reuk niet veranderd"*

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur:

Moabs en Sionsweg

Twee wegen: Die elkaar immer kruisen, maar die nimmer samen kunnen gaan.

Proberen wij tot God te naderen.

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort door met elkander te zingen uit Psalm 73, en daarvan het 2e en het 3e vers:

*Ik zag met nijdig' ogen aan,
Hoe dwazen hier op rozen gaan,
En hoe godd'lozen in hun gangen,
Al veeltijds rust en vreê erlangen.
Zij weten van geen tranenbrood,
Van gene banden, tot hun dood;
Hun kracht is fris; zij zijn gezond
Tot op hun laatsten avondstond.*

*Zij weten doorgaans van verdriet
En moeit' als and're mensen, niet;
Men ziet hen bitt're smart noch plagen,
Als and're stervelingen, dragen.
Dies zijn zij trots, en doen den waan,
Gelijk een gouden keten, aan;
't Geweld, dat deugd en plicht versmaadt,
Bedekt hen als een praalgewaad.*

Moab en Sion hebben steeds naast elkaar gewoond.

Vaak in dezelfde straat en soms in hetzelfde huis. Soms nog veel intiemer. Ze hebben steeds naast elkaar geleefd.

Moab en Ammon en Edom, dat waren broedervolkeren.

Moab en Ammon, zij waren uit Lot.

Edom was uit Ezau.

Zij waren broedervolkeren. Zij woonden aan de grenzen van Kanaän. Zij woonden over de Jordaan in dat vruchtbare wijnland. Daar waren Moabs en Ammons tenten. En daar aan het gebergte, daar aan de grens, daar had Edom zijn sterkte en daar had hij zijn nest gebouwd, hoog op de ontoegankelijke rotsen, gelijk een adelaar.

Maar een roofvogel was hij, om gedurig neer te strijken op de heilige erve.

Ja, dat waren Israëls benauwers.

God tekent hier het beeld van Moab.

En wanneer ge het ziet, en wanneer ge het dan hoort dat het broedervolkeren zijn, dan zijn ze toch eigenlijk ook nog van huis uit uit de tent van het genadeverbond.

En juist omdat zij uit de tent van het genadeverbond zijn, daarom zijn het zulke geweldige en zulke geslepen tegenstanders.

In Jeremia 48 wordt Moab het oordeel Gods aangezegd. God is over Moab vertoornd. En nu zal ik de zonden van Moab niet uitmeten, want ge moet niet denken, dat gij geen Moab zijt, ziet ge, want dat kan ook nog in een zekere farizeïstische streek, dat kan ook.

Maar denkt nu maar allereerst in, dat ge zelf Moab zijt. En als ge dat nu eens krijgt in te zien en te bekennen in dit morgenuur, dan zult ge eens zien, wat een gemak of ge daarvan hebt.

Maar als ge nu met alle geweld bij Israël wilt zijn en bij Sion, hè, en dan zijt ge al bekeerd en dan heeft de Heere zulke gangen met u gehouden en zulke wegen en zulke paden, nu, ik zal geen lelijke woorden gebruiken, maar het is snert. Anders is het niet.

Want, indien ge dan met Christus opgewekt zijt, zo zoekt de dingen, die boven zijn, en niet die op de aarde zijn. Want uw leven is met Christus verborgen bij God.

En daarom gaat ge als een dooieling en als een zonderling en als een enkeling en als een vreemdeling in uw doodslucht over de aarde. Omdat uw leven met Christus en in Christus verborgen is in God.

Want het heeft God behaagd, dat in Christus alle volheid lichamelijk wonen zou. Nu, dan moet het toch bij u en mij niet anders dan ledigheid zijn. Als Christus onze Voorspraak en onze Voorbidder is, en Christus neemt het daar op voor het aangezicht Zijns Vaders voor al degenen, die Hem zijn toevertrouwd, die Hij ook heeft aanvaard, wie zijn gij en ik dan in onszelf?

Dan blijft er niets over dan alleen uit Zijn volheid bediend te worden. Maar dan is het ook bij u ledig. Dan is ook bij u het land dor en mat en woest.

Ja, wanneer de rivier Gods vol waters is, hoe moet het dan bij u wel zijn? Wanneer gij het zult ervaren: "En de beekjes der rivier verblijden de stad Gods"?

Wat zijn die beekjes der rivier?

Ach, een vraag: Hebt ge wel eens een open toegang aan de troon der genade?

Ja, dat is niet zo eenvoudig. Maar eenvoudiger is er niet.

Hebt ge wel eens een open toegang aan de troon der genade?

Voelt ge wel eens, dat uw zuchten en uw gebed het dak uitgaan?

Hebt ge wel eens een stil en geheim vermaak om voor God uw diepste roerselen en uw diepste zonden open te leggen?

Niet dat ge dat vermoegt. Niet dat ge vermaak hebt in uw zonden, neen.

Maar dat ge zo maar bij de Heere moogt komen. Hoe?

Wanneer ge het in uw eigen huis niet meer stellen kunt en dat ge vlucht naar een gelegenheid, die klein en naar en vies is, en dat ge daar in die kleine ruimte zo maar uw knieën buigt; en dat het niet anders is dan stank op stank, en dat het zo is zonder woorden en zonder dat ge het zeggen kunt, dat ge met al uw zielsellende en met al uw leed niet anders dan uw ogen opslaat, hoewel ge die niet durft op te heffen met de tollenaar. En dat ge het zo maar voelt, dat de Heere er ook is als een overnemend God; waar gij het niet kunt zeggen vanwege uw ellende en zielenood, dat Hij zomaar een overnemend God is.

Waar de druk van Zijn genade op een zodanige benauwende wijze, hoort ge het, de druk van Zijn genade op een zodanige benauwende wijze u komt te beperken en u komt te omtuinen, opdat er geen ander plaatsje over zou blijven dan de plaats van uw schuld en van uw schade en van uw schande en van uw schaamte.

Wanneer ge daaruit leert kermen, dat ge zegt: O God, doorgrond mij en ken mij, want ik geloof dat ik nog niet anders ben dan één stuk eigenliefde en dat ik nog mezelf op het oog heb, dat ik nog niet oprecht voor U ben.

Ziet, wanneer God zo komt en wanneer gij het zo ervaart, ach, zegt ge, zou dat wel van God zijn?

Neen, ik heb het niet over consciëntiewerk. Want als ge dat beleeft, dan komt ge in de vrucht openbaar en dan zal het vandaag of morgen uitkomen.

Want er zijn er hier, die jaren meelopen en die jaren doorlopen en die aanstonds in de hel uitlopen.

En ze hebben er niets mee te doen.

Dat is Moab. Moab is niet verontrust.

Moab weet van geen verdrukking. Moab weet en zij weten van geen tranenbrood en zij hebben geen banden tot hun dood. Hun kracht is fris en zij zijn gezond tot aan hun laatste levensstond. Maar zij, die door benauwende genade en door de inperkende ontfermingen Gods niet ter rechter- of ter linkerzijde kunnen, dat zijn de rouwdragenden, dat zijn degenen, die het ervaren, dat ze verontrust zijn.

Neen, dat is geen verontruste consciëntie en geen gemoedsaandoeningen, dat zijn geen rellen van uw verstand en van uw gereformeerde denken, maar dat is dat God u verontrust.

Dan ontvlammen de dingen.

God heeft Zijn uitverkoren volk verkoren in de smeltkroes der ellende.

Daar heeft God Zijn uitverkorenen verkoren.

En dan krijgen ze een pad door de zee en ze krijgen een pad door diepe wateren.

En ze gaan door het vuur.

En ze worden telkens onder de voet gelopen door hun eigen zonden, hoort ge het, door uw eigen zonden.

Dan wordt ge telkens onder de voet gelopen door de opspuitingen van uw eigen vuile bestaan. Ge moet niet denken, dat ge er bovenuit bent al zijt ge een bekeerd mens. Neen.

In de smeltkroes der ellende, daar heeft God Zijn volk verkoren.

Maar daar heeft Moab geen kennis aan.

Daar heeft Moab geen besef van.

Daar heeft Moab geen smaak van. Van die dingen weet Moab niets.

God heeft Moab daargelaten, hoewel Hij het toch Moab ook heeft laten prediken.

En wanneer ge dan dat gaat leren - want wanneer ik nu ga opnoemen hoe het is, dan zijt gij Moab niet, dan zal het wezen onder de bediening: "Hier weidt mijn ziel met een verwonderend oog".

Want God zal mij, opdat Hij mij beschut - dat de duivel niet met u weg gaat lopen, dat uw boezemzonden u niet krankzinnig maken - want God zal mij, opdat Hij mij beschut, versteken in het verborgene van Zijn hut; dat is in de mantel en in de plooiën van Zijn gerechtigheid, omdat Hij u een vrije toegang geeft en een bewarend God is.

Ja, dan krijgt ge kennis van uw ontvlammende boezemzonden en koningszonden, van de zoete bete onder uw tong.

Dat is een kinderlijke bevinding, geliefden.

Ontvlammende zonden, die u dreigen te verbranden en te verteren.

Schudt ge het van u af?

Ontbrandende en ontvlammende zonden, die zo hoog uitgaan, dat alles bij u verteert.

Maar niet alleen ontvlammende en vurige zonden, maar ook de vurige wet, die u zo komt aan te steken, dat ge breekt van toorn tegen God.

Die wet werkt toom.

Die wet werkt verzet.

Die wet werkt grimmigheid.

Wanneer Hij dan zo komt met Zijn vurige wet, omdat Hij u verkoren heeft ten leven, omdat Hij u uitbranden zal en uitzuiveren, zie, dan staat ge in toom tegen Gods weg en tegen Zijn wet en tegen Zijn werken.

Maar niet alleen uw ontvlammende en brandende zonden, niet alleen een vurige wet, die de vlammen zo hoog doet uitslaan, dat ge vloekt tegen God, geliefden.

Zo vertoornd en zo nijdig te zijn tegen de wegen Gods.

En dan die vurige pijlen van satan, die u tot wanhoop brengen, die u dreigen te verteren.

Wat is dat?

Dat is de arresterende liefde Gods.

Nergens gelezen? Het hindert ook niet. We zullen u oude en nieuwe dingen voortbrengen uit de goede schat van Gods getuigenis.

Arresterende genade, daar komt God u mee te arresteren. Wanneer de vlammen van uw verdorvenheid en van uw vuiligheid en van uw ellende hoog uitslaan.

Wanneer Zijn vurige wet u op een zodanige wijze komt te omtuinen - want Paulus zegt: "Ik wist niet de begeerte zonde te zijn dan door de wet". Is er geen wet, dan is er ook geen overtreding. Maar wanneer God komt met Zijn vurige wet, ja, die toom. Aan de kennis Uwer wegen heb ik geen lust.

En dan die vurige pijlen van satan om u tot, ja, hij zou u tot krankzinnigheid brengen. Daar is het de duivel om te doen, om u tot verstandsverbijstering te brengen, om u tot zelfmoord te brengen.

Daarom slingert het leven van Gods kind vaak tussen de noordpool van de zelfmoord en de zuidpool van het Maranatha, Jezus komt.

Dat is de arrestatie.

Dan kunt ge er niet onder uit. Dan komt God u, met eerbied gesproken, aan te grijpen.

Moab weet daar niet van. Neen, Moab kent die strijd niet. Moab is niet verontrust. Moab wandelt niet in gevangenissen. Wat zijn gevangenissen?

Wat zijn uw gevangenissen? Een ongelukkig huwelijk? Nu, daar lach ik een klein beetje om. Het wordt wel gebruikt.

Maar gevangenis van Gods kinderen, dat is: zonde-nood en dat is ziele-lijden.

Dat zijn de gevangenissen van Gods kinderen.

Maar Moab wandelt niet in gevangenissen. Die hebben daar geen kennis aan. Zij liggen op hun heffe. Dat beeld is aan de wijnhandel ontleend.

Wanneer dan de wijnoogst geweest is en de wijnoogst is ondergebracht in vaten en in de wijnkelder, opdat de wijnoogst van dat jaar en van dat jaar en van dat jaar zou opleggen en opgelegd worden, zo moet die wijn telkens weer afgegoten worden van het ene vat en weer in een ander vat, opdat de droesem, het bezaksel, de draf in het vat zou blijven zitten. Zo krijgt ge de afgegoten, de gezuiverde, reine wijn, gebotteld.

Die behandeling is Moab nooit te beurt gevallen.

Dat is alleen voor Gods ware kerk.

In de wijnkelder van het genadeverbond, daar zijn die vaten van vrije genade opgelegd.

En die zijn in een gedurige en in een gestadige behandeling.

Opdat zij het zouden verstaan, wanneer zij weer eens afgegoten worden:

Zo is er dan uit u in der eeuwigheid geen vrucht. De droesem blijft.

Gij hebt Uw volk een harde zaak doen zien. Gij hebt ons gedrenkt met zwijmelwijn.

Nu, dan moet ge uw grondbestaan opdrinken.

En dan zijt ge niet nijdig omdat uw zaak niet goed gaat, of dat ge werkloos zijt, daar zijt ge niet nijdig om.

En dan zijt ge niet nijdig als uw auto niet meer gaat. Dan zijt ge ook niet nijdig om uw tegenheden.

Ja, zegt ge, maar het is een leven.

Ja, geliefden, stil maar, stil maar, het is me een leven. Neen, dan geven we God niet de schuld en dan zijn we niet kwaad op God en dan vloeken we niet tegen God en dan spelen we niet op: Wat een vreemde weg en wat een ellendig kruis! Neen, geliefden, dat is allemaal vuiligheid uit uw eigen vuiligheid; dat is niets anders dan uw eigen droesem.

Dan hebt ge zo'n groot woord niet meer. Dan zingt ge wel een toontje lager.

Dat is allemaal van en uit uzelf.

Maar de kerk is verontrust en de kerk wandelt in gevangenissen. Want we hebben niet anders dan schuld en schande en schaamte. Want diep doorgedacht: alles wat, u en mij overkomt is eigen schuld.

Want we zijn niet van den beginne verontrust.

Maar die van den beginne verontrust is, die is in het verloren paradijs gebracht, want daar liggen de beginselen.

Dan zijn ze nog nooit bij de breuke Adams gebracht en nog nooit bij eigen bondsbreuk. En ze hebben nog nooit daaruit geweest, nooit. Omdat ze er niet gebracht zijn.

Moab ligt op zijn heffe. Ja, Moab heeft het ook wel eens zwaar en moeilijk. Echter, Moab heeft het zó moeilijk niet. En Moab is ook niet ongodsdienstig. Dat weet ge bij uzelf vandaan wel. Neen, Moab is niet ongodsdienstig.

In Moab was ook nog een overblijfsel naar de verkiezing. Dat zegt de Heere Zelf. En omdat er in Moab nog een overblijfsel is naar de verkiezing, daarom worden Moab de oordelen aangezegd.

Moab was lauw. Moab had veel van Laodicéa: "Och, dat gij heet waart, of koud", maar ze waren onaandoenlijk, ze lieten het aan zijn plaats, ze lieten een ander sjouwen, ze lieten een ander tobben. Ze hadden er niets mee te doen. Moab was een trots en een verwaand, hooghartig volk.

Niet dat ze er bepaald geheel ongevoelig voor waren, maar ze lieten het aan zijn plaats.

Daar zegt de Heere van bij Laodicéa: "Och, dat ge heet waart, of koud. Maar nu zijt ge lauw".

Dat was eigenlijk hun zonde. Lauwheid.

Het is niet hetgeen ge doet, dat is de zonde niet.

Ja, het is weer een gevaarlijke en een vreemde uitdrukking, maar het kan mij koud laten. Immers niet hetgeen ge doet, maar hetgeen ge mist, en dat is de Liefde, dat is zondenood.

Nu, dat is wat, geliefden, wat ge mist. Dat is de liefde, die gemist wordt.

De liefde kan alleen maar met liefde gevoed worden.

En de liefde kan alleen maar zijn wortelen uitslaan in de liefde. Ze kunnen alleen maat tot bedaren komen in de Beminde. Omdat ge de liefde mist.

Ja, in Moab was ook nog een overblijfsel naar de verkiezing.

Denk maar aan Ruth, de Moabietische.

En wanneer God uw ziel zielzaligend komt te bewerken, en wanneer Hij u vindt op de vlakte des velds, vertreden in uw bloed, dan zegt Hij: "Uw vader was een Amoriet en uw moeder was een Hethietische"; dat is ook uit Moab.

Neen, Moab was niet verontrust.

Moab treurt ook wel eens. Kijk eens, weet ge wat het is? Moab, die kan soms zo aan de praat komen, en Moab kunt ge soms zo op gezelschap ontmoeten en Moab kan zo alleraardigst en zo allerteerst en zo allerhartelijkst zijn. Vooral als ze het krijgen over hun grootvader of over hun grootmoeder en hun voorgeslacht. Moab kwam uit Loth vandaan. Dat was een rechtvaardig man, die zijn ziel gekweld heeft in de poort van Sodom. Het is één van Gods uitverkorenen.

En als ze het dan daar over krijgen, over dat godvruchtige voorgeslacht, en dan zeggen ze: Ja, grootvader en mijn moeder; moeder is ook zo zalig heengegaan. En mijn vader, die wist te roemen in een schuld overnemende en een schuld uitdelgende Borg. Dan hebben ze het over die grootvader en over die grootmoeder en over die vorige, dan zijn ze spraakzaam en dan kunnen ze vertellen. Tranen met tuiten huilen ze dan. Zó goed weten ze wat er gekend moet worden. Die zitten hier ook, hoor. Ge moet nu niet denken, want zo lopen er bij bosjes rond.

Ja, zegt ge, ge zijt toch wel wat scherp.

Op het ogenblik gaat er een zwaard door mijn ziel.

Maar Hij heeft Zijn scherp zwaard gewet. En als er geen zwaard door uw ziel gaat, dan wordt ge niet zalig. Want ge zult van al die drom en van al die grom en van al die wortel afgesneden worden.

Neen, dan is Moab niet onaardig, als hij het daar over krijgt. En dan zijn ze zo teer en dan zijn ze zo week. Nu, als ze dan uitgepraat zijn, dan vraag ik wel eens: Ja, dat is allemaal wel waar, maar wat hebt ge er nu zelf van geleerd?

En hoe menigmaal heb ik u dat gevraagd: Wat hebt ge er nu zelf van geleerd?

Wat hebt ge er nu voor kennis aan en wat hebt ge er nu van?

En als er nu maar eens één tegen me zei: O dominee, ik ben zo bang; ik ben zo bang, zo bang voor het leven en zo bang voor de dood en zo bang voor mijn eigen bestaan. Ik ben zo bang. "Ach, dat ge verontrust wierd, en dat zij werden afgesneden, die u verontrusten", zegt de apostel Paulus.

Maar wanneer ge dan die verontrusting kent - ik heb het niet over consciëntiewerk, ik heb het niet over de uitspraak van het geweten, neen, geliefden, daar heb ik het niet over. Ook daar gaat het niet buiten om.

Maar: Ik ben van Uwe wet te schenden krom van lenden, ik ga de ganse dag in het zwart. Zulk een last van zonde en plagen, niet te dragen, drukt mijn schouders naar beneên.

Neen, waar is uw verontrusting en waar is uw verdriet? Ge kunt nog wel makkelijk timmerman zijn en eendenboer, heus wel. En ge kunt nog wel makkelijk boer zijn ook. En dan zegt ge: U bent persoonlijk.

Ja, geliefden, waarom niet? Waarom zou ik u niet wakker willen schudden? Niet dat ik dat vermag. Maar wat kan mij een vloot schelen, wat kan mij een kapitaal schelen?

Wat kan het dan alleen wezen?

Neen, Moab is niet verontrust.

Maar gij zijt verontrust.

Weet ge waarom of ik durf te zeggen: Gij zijt verontrust? Ja, omdat ik weet wat er hier neerzit.

Gij zijt verontrust, omdat gij uw eigen verontrusting niet verdenkt en uw eigen verontrusting niet vertrouwt. Ge zijt verontrust, dat het geen waar werk bij u is. Ge zijt verontrust dat het niet oprecht is, omdat ge zo weinig verontrusting waarneemt. Ge zijt verontrust omdat ge in plaats van gebedsleven en afhankelijkheid, koudheid, verstoktheid, verharding, geesteloosheid waarneemt.

Zo echt als Moab neemt ge u waar.

En nu de vrucht.

Als ge alleen zijt - weet ge het niet, dat ge alleen maar versterving kent en doding kent onder vier ogen met God? Dan is uw adem uw huisvrouw vreemd.

Maar doding, versterving, dat is verborgen omgang met God.

Wanneer ge nu uzelf waarneemt als Moab, wanneer ge uzelf waarneemt op een zodanige wijze, dan zal dit vrucht zijn van genade, wanneer ge in de eenzaamheid, wanneer ge voor uzelf daar uitroept:

Doorgrond m', en ken mijn hart, o Heer', Is 't geen ik denk niet tot Uw eer? Beproof m', en zie of mijn gemoed iets kwaads, iets onbehoorlijks voedt. En doe mij toch met vaste schreden De weg ter zaligheid betreden. En daar heeft Moab geen kennis aan. Dat is alleen het erfdeel des Heeren.

*Doorgrond m', en ken mijn hart, o HEER;
Is 't geen ik denk niet tot Uw eer?
Beproof m', en zie, of mijn gemoed
iets kwaads, iets onbehoorlijks voedt;
En doe mij toch met vaste schreden
Den weg ter zaligheid betreden.*

Het is uit Psalm 139 en daarvan het 14e vers.

Moab is niet verontrust.

Ze mogen onrustig zijn op zijn tijd, maar ze zijn niet verontrust.

God heeft hen aan hun plaats gelaten.

Het Woord Gods en de profetie was ook tot hen. Ook zij hoorden bij de broedervolken. Ook voor hen was het profetisch vergezicht. Er waren er in Moab ook nog, die toegebracht moesten worden. Ruth kwam ook uit Moab. En Moab was ,gekenmerkt, dat ze niet verontrust zijn.

Nu, die weg van Moab en die weg van Sion, die kruisen elkaar. Daarom in dezelfde straat, in hetzelfde huis, aan dezelfde tafel, dan kijkt ge Moab maar in de ogen. Ja, want Moab gunt u het licht niet, neen. Moab gunt u het leven niet, Moab gunt u geen eten en geen drinken.

Want denkt er om, dat dat wat is aan één tafel. En nu wil ik nog niet tot intiemere kring afdalen, neen. Maar ze vertreden u en ge bent er niet tegen opgewassen, want het is een sterk en het is een trots volk. En ze zijn zó wijs, ze hebben overal een woord op. En zij zijn onverstoortbaar en ze zijn ongenietbaar en ze zijn onverwoestbaar. En dan hebben ze u allang verwoest en doorstoken en dan zijn zij allang in slaap, en dan ligt ge nameloos ongelukkig wakker, enkel en alleen omdat ge uzelf zo leert kennen als een verdorven vat, enkel droesem. Want ge moet Moab nog zo dikwijls gelijk geven ook.

En liegen dat Moab doet, liegen! Nu, ze liegen zo, dat ze zelf denken dat het waar is. Moab heeft ook geen schuld, want zij hebben het nooit gedaan; en als ge zulke portretten tegenover u hebt, dan hebben zij het ook nooit gedaan. Dan zeggen ze: Gunst, ik weet het niet hoor; ik weet het niet, ik ben het me niet bewust. Maar ondertussen. Dat is Moab. Die wegen kruisen elkaar. En die kruisen elkaar omdat het broedervolken zijn. Het is uit het bloed vandaan.

Egypte en de Egyptenaren heeft Israël nooit teruggezien. Die zijn in de Schelfzee omgekomen.

Maar toen, toen lag Amelek op hen te wachten. En die was uit den bloede.

En zo liggen ze op u te wachten als ge vanmorgen uit de kerk komt. Let maar eens op. Ze liggen op u te wachten. Ze zitten op u te wachten. Moab, het is verschrikkelijk, zoals die wegen elkaar kruisen. En vooral als Moab dan nog vroom en godsdienstig gaat worden, als ze gaan zitten huilen en zitten wenen, ja. Ge zoudt ze uw laatste cent nog geven ook.

Moab is niet verontrust.

Ge kunt aan Moab uw hart niet kwijt, neen. Ge probeert het wel, maar ge kunt uw hart aan Moab en aan Ammon en aan Edom niet kwijt. Neen, dat kan niet. Maar verwoesten doen ze u.

En als ge nu kennis hebt aan dat volk van Moab, dan hebt ge kennis aan uw eigen verdorven bestaan.

En dan zit ge neer en dan knielt ge neer en dan blijft er niets anders over dan de hand op de mond. Want ge zoudt een moord op Moab doen, hè, ja, ge zoudt een moord op Moab doen. Dat is u niet toegestaan. Maar verwoesten doen ze u. En zij zijn niet verontrust, en ze wandelen niet in gevangenschappen en ze kennen geen banden en ze kennen geen benauwdheid, ze kennen geen gebrek. Dat kennen ze niet. Ze zijn ten enen en ten anderen male uw vijanden, en ze zijn uw vijandinnen.

Nu, dat is verschrikkelijk.

Neen, ge moet ze niet buiten uw hart zoeken. Ja, dat is nog wel makkelijk, om ze buiten uw deur te zoeken en om ze in uw huis te zoeken en in uw huiskamer en in uw slaapkamer. Dat is heel erg gemakkelijk. En dan heeft die man dat gedaan en dan heeft die vrouw dat gedaan en dan hebben die kinderen dat gedaan, dan heeft die meid dat gedaan, ja.

Maar Moab is hier, in uw eigen hart.

Rebekka zegt: "Hoe ben ik nu aldus, twee volkeren?" En dat is niet weinig.

Toen Rebekka zwanger was, toen had ze de Heere meer nodig dan toen ze het niet was.

Nu, werkt u het zelf maar uit. En dan gaat het door. Ja, dan gaat het door.

En dan moet Jakob weg, want Jakob moet Israël worden. En wie blijft er? Edom, die blijft.

En dan zit gij er ook eens een keer mee opgescheept. Jakob weg en Ezau blijft. En daarbij, Ezau kiest nog een paar van die meiden van Ammon en van Moab, dochteren des lands. En Rebekka zegt: "Het is mij een gedurige bitterheid des levens". Dan hebt ge Moab bij u in huis gehaald. En nu moet ge niet zeggen: Ik zal het zus doen en ik zal het zo doen. Neen, geliefden. Er is niet mee te praten. En als het in uw eigen kinderen openbaar komt, dan gaan uw eigen kinderen de straat op.

Als ze haten wat vader liefheeft, dan zeg ik: Er uit! Maar ik kan ze niet uit mijn hart krijgen, ziet ge. Ik kan ze wel buiten mijn deur zetten, maar ik kan ze niet uit mijn hart krijgen.

Wij moeten het leren, kinderen Gods, dat Jakob alleen maar kan groeien in een vreemd land. Daar alleen kan Jakob groeien. "Ik ben gewassen in een vreemd land".

Die dingen, die ik nu even aanstip, daar weet Moab niet van. Die moesten Zijn getuigenissen en Zijn verbondsgeheimen missen. Daar weet Moab niet van. Maar dat zijn de verontrustingen Jakobs.

Moabs reuk is gebleven. Hij wandelde niet in gevangenschappen. En zijn smaak is niet veranderd.

Maar Jakobs reuk is veranderd, want hij is neergelegd onder de mantel van zijn oudste broeder en het rieken was naar de jacht. Jakobs smaak is veranderd. Jakob is Israël geworden.

Daar zit een kind van God. Ge zoudt haar niet meer terugkennen. Ge kent haar niet meer terug, want ze is grijs en oud geworden vóór de tijd. De kinderen zijn ook al uitgehuwd. En daar zit ze. Ik ga naast haar zitten. Durft ge het? Durft ge naast zo'n mens te gaan zitten? Dat moet ge nooit doen als ge geen kennis aan het leven hebt. Want dan zijt ge een plaag voor een arm kind van God.

Een leraar, die geen verdrukking en geen verbrijzeling en geen smaad en geen laster en geen veroordeling kent, is smakeloos als het wit van een ei. En daarom zijn er zoveel smakeloze christenen, omdat ze geen verdrukking kennen. En als ze verdrukking kennen, dan is het nog maar een uitwendige benauwdheid. Maar ga nu eens naast haar zitten.

Ik durf het haast niet tegen haar te zeggen en ik blijf toch naast haar zitten. En dan kijkt ze mij een ogenblik aan. We kennen elkaars weg en we kennen elkaars pad en we kennen elkaars verdrukking. En dan kijkt ze mij aan met die grote omfloerste traanogen en dan zegt ze: "Zij hebben mij bijkans van de aarde vernield".

Dat blijft er over: "Zij hebben mij bijkans van de aarde vernield". Kent ge dat, arm kind van God?

Want ze zouden u vernielen, maar het is hun niet toegestaan. En als Moab aardig is, dan is hij nog gevaarlijker dan wanneer hij met het broodmes voor u staat.

Maar ze zijn niet verontrust. En daarom, dan is het een echte samenleving als we nog eens met een verontrust mens kunnen lopen en met een verontrust mens kunnen handelen. Dat is gemakkelijk, geliefden. Om met elkaar te wandelen en met elkaar te leven, als we beiden verontrust zijn uit God vandaan. Want hoe zullen we anders met elkaar leven en wandelen?

Trek geen juk aan met de ongelovige, al is de vent nog zo aardig en nog zo lief. Neen, al is die vrouw nog zo goed, nooit, geliefden, neen.

Hun smaak is niet veranderd en hun reuk is niet veranderd; Moab blijft op zijn heffe.

En nu blijft Moab net zo lang Moab en net zo lang bestaan totdat Jeruzalem Jeruzalem blijft. Want als Jeruzalem verwoest wordt en opgeruimd, dan wordt Moab platgebrand.

Moab is niet verontrust. Nu, het is verschrikkelijk als ge met iemand de wereld door moet en het leven in moet, die niet verontrust is. En dan zoudt ge het anders willen maken, maar het is niet anders te maken.

En het wordt niet anders ook, want Moab is niet verontrust. En ze worden niet anders en ze zijn niet anders. "Uw volk is mijn volk en uw God is mijn God".

Orpa kuste haar schoonmoeder, maar Ruth kleefde haar aan. Dus toch nog één uit Moab, toch nog. Ja, waar gij zult vernachten, daar zal ik vernachten.

Ja, die is van God verrast en van God gehaald en van God toegebracht uit de wilde stam van Moab en in de tamme stam van Juda ingeënt. Zo moogt ge dan nog moed scheppen uit de behoudenis van Ruth, geliefden.

Zo moogt ge dan nog moed scheppen, dat er ook in Moab nog een overblijfsel is naar de verkiezing. Maar dan zijn ze ook verontrust.

Lager kan ik in dit morgenuur niet afdalen. Hebt ge verontrustende genade?

Wandelt ge in gevangenis gelijk Israël? Zijt ge in moeite en in verdriet?

Daarom is het van de allergrootste betekenis of ge een toeschouwer zijt of dat ge een deelhebber zijt aan de werken Gods. En wanneer ge hier zo zit, neen, mij komt het oordeel niet toe. Maar zijt ge een deelhebber of zijt ge een toeschouwer. Ja, dan was het weer echt vanmorgen, ja, kostelijk. Sommigen zeggen: Een mooie preek, ja. Maar de Heere Jezus laten ze buiten staan. Niets mee te doen. Gaan we maar weer verder. Volgende editie. Volgende zondag. Maar o, o, God geve het u en mij bij vernieuwing, om eens vol verontrusting op uw knieën te gaan, voordat ge uw aardappels opzet. Om eens vol verontrusting op uw knieën te gaan in de schuur of waar ge dan verkeert, dat ge zegt: Ach Heere, ik lig er wel tegen, maar kom mij toch er eens te verontrusten. Ik brul er wel tegen. Ja, ge brult er wel tegen en ge ziet het kostelijke wel liggen, geliefden, maar ach, wat zijn we er tegen. Maar het valt zo, mee, jongens, het valt zo mee. Het valt zo mee: God, Die helpt in nood, is in Sion groot. Het valt zo mee met God! Het valt zo mee.

Verontrustende genade.

Benauwende genade.

Gebrekwerkende genade.

Gebrekonderhoudende genade.

Ach, Moab wordt niet gejaagd en Moab wordt niet geplaagd en Moab wordt niet gepijnigd en Moab wordt niet gegeseld, maar Hij kastijdt en Hij geselt een iegelijke zoon, die Hij aanneemt. Moab is niet onder de roede doorgegaan en gebracht onder de band des verbonds, maar Israël, Sion, dat zijn ze.

Die daar onder door gaan, die worden geploegd en geëgd, geheiligd.

Stelt het niet uit. O, die lauwheid en die traagheid. Als God u en mij vanmiddag neerwerpt op het sterfbed, kunt ge u dat indenken, geliefden? Komen doet het. Ge kunt bij uw fornuis aanstonds in elkaar zakken, dat ge geen aardappel meer eet. En dan? Onaandoenlijk. Ge gaat maar weer verder.

En dan dat ellendige geld. En dan die verschrikkelijke geldgierigheid. Het is verschrikkelijk. Waar zitten we toch op vast? Ik ga eindigen.

De oude dominee Leenmans die jaren in Utrecht gestaan heeft, evangeliseerde zo wel er eens in Utrecht, ook aan de avond van zijn leven. En daar stapt hij een café binnen, een herberg. Neen, de man ging daar niet een borrel kopen, maar die man ging daar heen en daar ziet hij die kastelein. Hij zegt: Vriend, en daar begint hij die man te vertellen wat er nodig is tot zaligheid. Nu, zegt die kastelein, u bent een beste dominee, maar komt u over dertig jaar nog maar eens terug, hoor. Kom over dertig jaar nog maar eens terug. Dag dominee. Dag vriend. De volgende dag ging het café niet meer open. God had hem weggenomen, diezelfde avond. Kom over dertig jaar nog maar eens terug. De kroeg bleef gesloten.

Kijk nu niet naar een ander, maar haast u om uws levens wil.

Maar zalig die verontrust zijn en in tweestrijd, of ze wel werkelijk door almachtige genade verontrust werden. Ziende de vrucht van uw eigen leven, moet ge zeggen: Het is niets anders dan valse rust; het is niets anders dan dat ik mij ook maar nergens wat van aantrek; ik laat het maar gaan.

Over dertig jaar? Over dertig uur? Over dertig minuten? Over dertig seconden?

Bij U, mijn Koning en mijn God, verwacht mijn ziel een heilrijk lot. Gij immers zult mijn Rotssteen wezen.

Ik ga naar huis op tweeërlei wijze, en gij ook.

Eén ding wil ik u nog zeggen en geef ik u te rade. Niet dat ge het moet raden, maar verwacht, kinderen Gods in ons midden, maar veel dagelijkse afbraak en verwacht maar dagelijkse teleurstellingen, ja, verwacht een dagelijks kruis.

Want een dagelijks kruis kan u alleen maar staande houden.

Ja, dat is een wonder, geliefden, dat de neerwerpen en de teleurstellingen en de smarten, dat die Gods kind thuis gebracht worden om ze staande te houden.

Wat is nu staande gehouden worden?

Dat ge ligt te kruipen voor God.

Halleluja!

Amen.

O Heere, wilt U Zelf maar dat land dorstig maken.

Wilt U Zelf dat volk komen te bearbeiten, opdat zij het mogen verstaan en vatten, dat er maar twee wegen zijn: de weg van Moab en de weg van Sion, dat die wegen elkander immer kruisen, maar dat die wegen nimmer samengaan; het blijven twee onderscheiden wegen.

En laat hier dan een verontrust volk mogen neerzitten en zij als verontruste mensen tot U de toevlucht mogen nemen.

En wanneer zij dan wandelen moeten in gevangenis en in moeite en in verdriet, dat zij het dan van mogen verstaan: Met uw zuchten en uw zorgen niet verborgen, waar Gij alles ziet en weet.

Amen.

Uit de 106e Psalm en daarvan het 2e vers:

*Welzilig elk, die 't recht betracht,
Die t' allen tijd' Zijn wetten acht.
O HEER, laat mij, naar 't welbehagen,
Dat G' in Uw volk steeds hebt getoond,
Ook roem op Uw bescherming dragen,
En met Uw zegen zijn bekroond.*

Gaat thans heen in vrede:

De Heere zegene u en de Heere behoede u;

De Heere doe Zijn aangezicht aan u lichten en zij u genadig;

De Heere verheffe Zijn aangezicht over u, en geve u vrede.

Amen.

Voorzang: Psalm 146 : 3 en 5

Lezen: Psalm 20

Votum:

Onze hulpe en onze verwachting sta in de Naam des Heeren Heeren,
Die hemel en aarde schiep door het Woord van Zijn kracht,
Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen de werken Zijner handen.
Genade, barmhartigheid en vrede worde u geschonken van God, de Vader,
en van Jezus Christus, Zijn eengeboren Zoon, onze Heere,
door de bediening van de Heilige Geest.
Amen.

Proberen wij nu te zingen Psalm 20 : 1:

*Dat op uw klacht de hemel scheure!
Dat zich de HEER ontdekk!
De God van vader Jacob beure
U in een hoog vertrek.
Hij doe in gunstrijk welbehagen,
Uit Sions tempelzalen,
Om u te helpen en te schragen,
Zijn zegen nederdalen!*

Er is geen kerk dan daar, waar bestredenen zijn.
Er is geen kerk dan daar, waar verstotenen zijn.
Er is geen kerk dan daar, waar versmaden en verachten zijn.
Er is geen kerk dan alleen daar, waar de troon des satans is.
Daar alleen is kerk voor een volk, dat van zijn hoogte is afgestoten, dat daar in vernedering en in verbrijzeling, maar in de gunst Gods neerligt.
Want wanneer er ooit een kruiper gevonden wordt op aarde, dan is het aan de troon der genade, zegt ge.
Maar de troon der genade en de troon des satans, wat denkt ge er van?
Waar ontvangt Gods kind de hardste klappen?
Is het niet juist wanneer hij kruipt aan de troon der genade?
Is het niet dáárom de troon der genade, omdat hij in zich gevoelt de troon des satans?
Hoe kan dat, zegt ge?
Hoe of het kan, weet ik niet. Die dingen zijn bij mij óók onbegrijpelijk.
Maar het is onomstotelijk waar, dat ge in de weg van wederbarende genade, wanneer ge een kind van God zijt geworden en het zelf niet geloven kunt, gij mismoedig neerzit.
En waarom kunt ge het niet geloven?
Omdat ge woont daar, waar de troon des satans is.
Omdat ge hier - en nu de hand op het hart - dat duivelsnest waarneemt.
Omdat ge ze hier voelt krioelen. Want dan steekt die slang zijn kop op en dan die.
Daar, waar die beleving is, daar is de kerk Gods.
Daar, ja. Want de Heere gaf rijke juichensstof om Zijn wonderen en Zijn lof.
Juist dat is rijke juichensstof, wanneer ge neergedrukt wordt in uw ellende, wanneer ge het beleeft, dat ge dagelijks nog het Paradijs wordt uitgedreven.
Dat ge de beleving van Gods heiligen deelachtig zijt geworden. En dat is?
"Mijn genade is u genoeg".
Ja, dat woord is wat dikwijls gebruikt. Dat woord is wat dikwijls misbruikt. Dat woord rolt zo maar door de gemeente heen. Maar wanneer er ooit een martelaar is geweest, dan is de Bijbel een martelaar.

En dan is Gods Woord menigmaal gemarteld. Maar wanneer ge neergezet en neergedrukt wordt onder het "Mijn genade is u genoeg", dan wordt het zo stil.

Maar dan gaat ge het ook leren: "Mijn genade". Dat is nooit uw genade. Die genade wordt nooit van u. Het blijft Mijn genade. Ge moogt die genade genieten. Ge moogt uit die genade versterkt worden. Ge moogt door die genade vertroost worden. Ge moogt door die genade worden opgericht. Maar ge krijgt die genade nooit in handen. Het blijft Mijn genade. Daar zult ge onder leven. Daar zult ge onder stil zijn en daar zult ge onder sterven.

Maar van u wordt het niet. God geeft Zijn volk het geloof en de genade niet in eigen beheer.

Het ligt buiten ons en?

We kunnen er niet buiten. Daar is Zijn kerk. Buiten uw leven.

Er niet buiten te kunnen en er niet bij te kunnen. Hoe zal dat worden opgelost?

Ja, het raadsel van Simson is er nog. Dan gaat er zoetigheid uit, dan krijgt ge honing uit de leeuw. En wanneer ge dan honing uit de leeuw krijgt, dan, wanneer die leeuw op Simson aan steigert, wanneer hij die Nazireeër trachtte te 'overweldigen, dan neemt Simson de leeuw der zonde en scheurt hem uit elkaar en kwakt hem in het kreupelhout. Type van Christus.

En wanneer dan na enige weken Simson weer naar Timnath gaat en wanneer hij dan denkt aan die ontmoeting met die leeuw, en hij wijkt dan enigszins af van het pad om in het kreupelhout te zien wat er van het skelet is overgebleven, zie, dan vindt hij daar een bijenzwerm en honingraten. En hij neemt van de honing en hij eet van die honing. Hij geeft het ook zijn ouders, maar hij zegt niet van waar het was.

Kunt ge het geheim raden?

Wanneer ge tot die kerk Gods gerekend wordt, neen, niet krachtens opvoeding of belijdenis, of dat ge u er bij gevoegd hebt, of omdat ge al een heleboel overtuiging hebt verzameld. Alle godsdienst zonder de Heilige Geest is onzin. Maar wanneer ge door genade het moogt verstaan, dat wanneer daar die leeuw der zonde is verscheurd, daarin de zoete honingraten zijn van vrije genade. Ja. Zoetigheid. Durft ge het mij na te denken en durft ge het mij na te zeggen? Neen. Allicht zegt ge. daar komt de antinomiaan weer open. Maar dat doet mij niets.

Ge zult nooit de zoetigheid van vrije genade kunnen proeven, dan wanneer ge van de zonde in zijn gehele alsem en bitterheid gegeten hebt.

Daarom moest het Paaslam met bittere saus gegeten worden. Met bittere saus. En dan zult ge door die bittere saus, het beeld van de zonde en van uw zelf gewerkte ellende, heen moeten bijten en heen moeten happen om de zoetigheid van het Lam Gods te proeven en te smaken.

Daarom is het: Waar liefde woont, gebiedt de Heere Zijn zegen. Graaf maar dieper, mensenkind.

Wanneer ge het met uw verstand vanmorgen denkt te beslaan, dan geef ik u nog enige minuten om te vertrekken. Want het is niet met het verstand te beslaan, dat God een volk heeft uitverkoren en een volk heeft geformeerd omdat Hij Zichzelf daarin wilde verheerlijken.

God kon niet voller, God kon niet volmaakter, God kon niet rijker; God was de Volkomene en de Volmaakte, maar Hij besloot om lief te hebben.

En door dat besluit Gods, omdat Hij Zichzelf niet voor Zichzelf wilde houden, want Hij kon toch in Zijn eigen heerlijkheid opgaan, omdat Hij Zichzelf niet voor Zichzelf wilde houden, maar omdat Hij besloot lief te hebben, daarom wordt ge zalig.

Welnu, over dat volk en over die gang in het geestelijk leven hadden wij ons voorgesteld in dit morgenuur te luisteren, want ik moet ook luisteren, net zo goed als gij luisteren moet.

Het is uit Jesaja 41 en daarvan het 14e vers, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen:

*"Vrees niet, gij wormken Jakobs, gij volksken Israëls;
Ik help u, spreekt de HEERE, en uw Verlosser is de Heilige Israëls"*

de Jakobsgemeente

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur.

Haar oorsprongen.

Haar verdrukking.

Haar verlossing.

Proberen wij tot God te naderen.

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort door met elkander te zingen uit de 118e Psalm en daarvan het 3e en het 6e vers:

*Ik werd benauwd van alle zijden,
En riep den HEER ootmoedig aan.
De HEER verhoorde mij in 't lijden,
En deed mij in de ruimte gaan.
De HEER is bij mij, 'k zal niet vrezen;
De HEER zal mij getrouw behoên;
Daar God mijn schild en hulp wil wezen,
Wat zal een nietig mens mij doen?*

*Zij hadden mij omringd als bijen,
Maar zijn als doornenvuur vergaan;
'k Mocht hen in 's HEEREN kracht bestrijen,
In 's HEEREN naam hen gans verslaan.
Gij hadt m', o vijand, hard gestoten,
Tot vallens toe mij onderdrukt;
De HEER bewaart Zijn gunstgenoten;
De HEER heeft zelf mij uitgerukt.*

Egypte heeft Israël niet kunnen verslinden.

De ticheloven van Faraó heeft Israël niet kunnen verbranden.

De wateren van de Schelfzee hebben Israël niet kunnen verdrinken.

De woestijn en de wildernis hebben dat volk niet kunnen verteren. Amelek met al zijn geweld en haat heeft Israël niet kunnen afsnijden, en de volkeren, die zich tegen hen stelden, en Edom en Moab en Filistea, zij hebben niet kunnen vermogen. Israël was schier onverwoestbaar.

Menigmaal een prooi van ellende, wanneer God het zei:

"Ik heb u gelouterd in de smeltkroes der ellende". Dat is het deel van Zijn volk.

Gods uitverkorene te zijn en geworpen te worden in de smeltkroes der ellende, dat is één.

Gods kind te zijn en de kruisweg te gaan,

Gods kind te zijn en gehavend en verscheurd over de aarde te moeten,

Gods kind te zijn en geminacht te worden en in lijden te zijn, dat gaat altijd samen.

En dat Israël is beproefd, omdat het Gods Israël was.

De verdrukking is er in de allereerste plaats niet om u en om mij.

Maar de verdrukking en de beproeving is er in de allereerste plaats om het werk Gods te beproeven; het werk Gods, dat zo gehaat en geminacht en veracht wordt.

Opdat die verdrukking boter voort zou brengen.

Want God wil alleen door Zijn eigen liefde geliefd worden.

En Zijn eigen werken zullen Hem prijzen.

Israël was onvernietigbaar, wanneer we Israël zien in het raam van de gewijde historie.

Maar ook wanneer we Israël zien uittreden in de Nieuwtestamentische bediening in het raam van de twintig eeuwen, die sinds de verwoesting van Jeruzalem zijn heengegaan, dan is Israël nog een bewijs, dat er veel verwoest kan worden, zo verwoest, dat hun bezittingen en landouwen daar liggen en met de grond gelijk gebrand zijn; zo verwoest, dat ze bij duizenden en honderduizenden en miljoenen vergast zijn geworden.

Maar Israël is onvernietigbaar. En wanneer Israël nu, in onze dagen, weer een nationaal tehuis heeft gekregen, dan staat Israël nog met zijn rug tegen de muur. En dan dringen de volkeren nog op. Want het gaat, het gaat tegen Israël, zegt ge. Neen, het gaat tegen de Christus Gods. Maar, zegt ge, dat toch niet in het Israël van vandaag?

Ja, wat is dat Israël van vandaag? Al zijn ze nog zo communistisch, wat is dat Israël van vandaag?

Dat is Gods uitverkoren volk, tot aan de dag van heden.

En daarom gaat dat Israël als een paria onder de volkeren.

Wanneer gij het mij na kunt denken, ge behoeft het mij niet gewonnen te geven geliefden, maar dan zien we in dat Israël als volk, niet alleen een paria onder de volkeren, maar dan zien we ook in dat Israël van vandaag het beeld van de lijdende Christus en van de Man van smarten.

Maar wanneer ge dat inzicht niet kunt opbrengen, dan kan ik dat ook niet helpen. Maar daarom is het niet minder waar.

"Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen". En het is over hen gekomen. Maar het is niet over hen gekomen tot hun verderf. Het is over hen 'gekomen tot hun behoudenis en omdat zij een bestendig deel zouden krijgen. "Gij verdrukke, door onweder voortgedrevene - daar hebt ge die kerk - Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen". Dat zijn die stenen harten, die zal Hij sierlijk leggen in het cement van het bloed van de Christus Gods, waarvan zij gezegd hebben: dat bloed kome over ons en over onze kinderen.

Wat denkt ge? Zo ziet ge dan ook het geestelijk Israël van vandaag. En zo ziet ge dan ook dat volk daar ingaan.

En wanneer aanstonds de opmars zal plaats hebben, dan zullen de helden van David, dan zullen de helden van Israël weer openbaar komen en dan zal God wéér Zijn wonderen doen, en dan zal het weer ervaren worden, wanneer het slechts een handvol is, een handvol koren op de hoogte der bergen. Maar die vrucht zal ruisen als de Libanon, enkel en alleen omdat het Gods Israël is, omdat het Gods Jakobsgemeente is.

Dan, dan zal het ervaren worden: En wanneer gij denkt dat Israël onder zal gaan, volkomen onder zal gaan - want daar is het de natiën en de duivel om te doen - behouden als door vuur.

De strijd is nóg tussen Ismaël enerzijds, want die is ook uit Abraham; dat is de Islam, dat is de Arabier, dat zijn de geweldigen uit het midden-oosten. Dat zijn ze die komen van de flanken der aarde, georganiseerd en gedreven door de Islam, miljoenen, die niet te tellen zijn.

En wanneer ze zullen steigeren tegen de hoogte van Sion, dan zal het nog ervaren worden:

En wanneer gij zult horen het ruisen van een gang door de toppen der moerbeziënbomen, weet dan, dat de Heere nabij is.

Zo is Hij hun nabij. En zo ondersteunt Hij hen.

Dat is hun historie uit de gewijde bladzijden en in het grillige raam van onze tijd.

"Dat Israël op de Heere vertrouwe". Zie, en daar is God nu God voor.

Wat denkt ge, dat wanneer aanstonds uit datzelfde Israël de antichrist voort zal komen, want dat zal een Jood zijn, wat denkt ge dan? Dat de Heere Zijn volk verworpen heeft? Ganselijk niet. Hoe weet ge dat?

Dat kunt ge alleen hieraan weten. Ik zeg niet, dat ge geen spijkervastheid moet hebben in de Bijbel, dat zeg ik niet. Want het gaat altijd door en met het Woord. Maar dat zult ge hieraan weten, kind van God, arme tobber, die niet geloven kunt, die vanwege uw dwaasheid en vanwege uw blindheid het ieder ogenblik verzonddigd. Dat kunt ge hieraan weten, dat ,dát het leven is, al hebt ge het maar één keer ervaren tussen wieg en graf:

"Ik was uitgeteerd, maar Hij zag op mij neder". "Wie mij veracht', God wou mij niet verachten".

Ja, Israël mag een lastige steen zijn, en dat is het, geliefden. Want de volkeren en het wereldgebeuren zullen er over struikelen. Maar juist daarom is die verdrukking. Daarom is die neerwerping van dat Israël, omdat het Gods Israël is.

Ja, zegt ge, dat is allemaal uitwendig. Ja, wat weet gij er van? Wat weten wij er van?

Het gaat om de kern van de zaak.

Wij moeten niet denken, dat wij de dingen met een handbeweging kunnen oplossen. Neen. Maar wanneer gij bevindelijk, hoort ge het, wanneer ge bevindelijk gaat verstaan:

Toen mij geen hulp of uitkomst bleek,
Wanneer mijn geest in mij bezweek,
Toen ik onderging in mijn ellend',
Toen hebt Gij, o Heer, mijn pad gekend.

Daar ligt God op de bodem uwer verlorenheid, wanneer gij bevindelijk gaat verstaan, geliefden, dat ge zakt in grondeloze modder, waarin ge niet staan kunt. En wanneer ge blijft zakken en zinken, wanneer hemel en aarde u vergaan, wanneer ge als een verachte fakkel niet alleen, en als een geminachte niet alleen, maar als één, die van God geplaagd, geslagen en verdrukt werd, gij zakken en zinken moest en bleef zakken en zinken, totdat ge het zoudt verstaan:

"En Ik leg een kostelijke Hoeksteen in Sion".

Want ge zult niet anders dan verloren gaan en verloren gaande en van graf tot graf en van ellende tot ellende uw weg hebben te vervolgen, wanneer ge tot die Jakobsgemeente behoort, opdat gij zoudt zakken en zinken op die geheel enige Hoeksteen.

Weet ge dan niet, dat God op u staat te wachten?

Weet ge dan niet, dat Zijn doorboorde handen naar u zijn uitgestrekt?

Weet ge dan niet, dat Hij zegt: Hoe lang nog?

Weet ge dat dan niet?

Ja, zegt ge, maar ik moet eerst anders worden.

Ge wordt nooit anders.

Denkt ge, dat ge nog anders zult worden?

Ge wordt nooit anders.

Verdorven blijft verdorven.

Zonde blijft zonde.

Genade zal genade blijven.

En dat verwijt God niet. Maar als ge de Heere niet nodig hebt, dan verbergt God Zijn aangezicht. Want het lied van de Heilige Geest, dat is het lied van de vriend des Bruidegoms, dat is:

"Zij zullen U eerbiedig vrezen".

Dat zingt God God toe.

En dat wordt in het hart van de kerk geschoven. Maar zij zullen U, o God en Vader van onze Heere Jezus Christus, zij zullen U, o Immanuël, zij - al de heidenen, door Uw handen saamgebracht uit verre landen - zij zullen U - en waar de blindste heidenen wonen, tot God bekeerd - zij zullen U eerbiedig vrezen.

Dat is Zijn Jakobsgemeente.

Zie, Jakob-Israël, zij worden hier met name genoemd. Zij worden hier bij hun afkomst bepaald.

Vreest niet.

Ach, zeg er eens, wie was de grootste vijand van Israël?

Wie was de grootste vijand van Israël toen en wie is de grootste vijand van Israël nog en thans?

Wel, zegt ge, satan, het communisme.

Neen, geliefden. Israël is voor Israël de grootste vijand.

En zo zijn wij, gij en ik, voor onszelf de grootste vijand.

Probeer maar of ge één zonde, probeer maar of ge één hartstocht, probeer maar of ge één lust kunt overwinnen. Maar het zal een finale mislukking zijn.

Ja, zegt ge, in de kracht Gods.

Geliefden, wij komen er niet bovenuit. Maar er is er Eén, Die er bovenuit is.

Dat is die dierbare Immanuël.

Hij is Overwinnaar in de strijd. Toen, in het verleden.

Hij is Overwinnaar in de strijd in het heden en aan uw tafel, en in uw huwelijksleven, en in uw huwelijksbed.

Hij is Overwinnaar in de strijd, ook in de harten van uw kinderen.

Hij is Overwinnaar in de strijd, wanneer ge het gaat leren: God willen en ik niet willen.

Want zo ligt het dan tenslotte. Want dat zijn de partijen.

Of zijt ge daar, dat ge zegt: Als de Heere zo gewillig was als ik, dan zou het vandaag nog wel tot verandering en tot vrede komen?

Ook die tijd heb ik gehad. Maar zo is het niet.

We schreeuwen ons aan water, wanneer we dat gaan verstaan innerlijk, dat God wil en dat wij niet willen.

We kunnen niet willen en we willen niet kunnen.

Ach, zegt ge. Ja.

Ik lei voor U mijn hart en wandel bloot.

Daar is Jakob nu bevreesd voor, dat Jakob het nog eens van Jakob zal winnen.

Vanwaar zijn dan uw slapeloze nachten?

Vanwaar is dan uw ongelukkigheid?

Vanwaar is dan uw vereenzaming en vanwaar is dan uw verlatenheid?

Wanneer ge schreeuwt om liefde, wanneer gij daarhenen gaat, dagen zonder getal, omdat God u met een schreeuwend gebrek op aarde heeft gezet. Waarom zijt ge dan een zodanig mens? Enkel en alleen omdat God zal zijn Die Hij zijn zal.

De "Ik zal zijn Die Ik zijn zal" heeft tot u gesproken. Ik, de onveranderlijke Verbondsgod, heb tot u gesproken. Ik, de onveranderlijke, heilige Verbondsgod, en gij, de onverbeterlijke zondaar.

Ze spreken wel eens over het genadeverbond, dat er dan twee partijen zijn. Ze kunnen er zo heerlijk over praten. En vooral in de tijd van "gesprekken". Dit zijn maar gesprekken, die we moeten hebben, en nogmaals gesprekken. Ze kunnen er zo echt over praten.

Maar dit is het: God alles en wij niets. Die kunnen samengaan. Dat zijn de twee partijen.

Genade en iets, dat gaat nooit samen.

Maar genade en niets, dat sluit als twee handen in elkaar.

Dan is het: "Gij hebt mijn rechterhand gevat".

Dat is de rechterhand van niets. Gij alles, en ik niets, Heere.

Ach, de laagste plaats is voor Gods kind nog menigmaal veel te hoog.

Wanneer ik iemand in mijn leven tegenkom en hij mag lager komen en lager bukken dan ik, dan is er zoveel jaloersheid in mijn ziel; dan kan ik schier niet velen, dat er iemand is die lager kan komen.

Zo zijn dan de beloften daar: "Eert de Heere in de valleien". En gelijk een beest, dat afgaat in de valleien, alzo heeft de Geest des Heeren hun rust gegeven. In de weg van ontdekking, ontbloting, ontgronding. Graaf maar dieper, mensenkind, en dan? Wanneer ge dan daar komt en het uit moet roepen: "Graven kan ik niet en te bedelen schaam ik mij", voelt ge dan niet dat er een Ander nodig is, Die graaft, en er een Ander voor nodig is, Die bedelt? Voelt ge dan niet, dat wanneer ge geen oog buiten u krijgt in de weg der verlossing, dat ge als een blinde, arme hals daarhenen gaat en de natuurlijke mens verstaat niet de dingen, die des Geestes Gods zijn?

Wat zult gij kinderen onderwijzen, wat zult gij opvoedkundige zijn, wanneer ge niet onder het kind door kunt, wanneer ge als onderwijzer niet durft te zeggen, ja, wat moet ge zeggen? Leg dan uw hand op dat hoofd van dat kind en zeg: Zult ge de Heere vroeg zoeken? Zult ge de Heere vroeg zoeken, mijn kind? En zoudt ge dan als onderwijzer durven zeggen: Ik heb het niet gedaan in mijn jonge jaren. Ik heb Hem niet vroeg gezocht. Hoe moet het dan?

Maar wanneer ge dan bij die Jakobsgemeente behoort, dan kunt ge zeggen:

Maar de Heere heeft mij gezocht en de Heere heeft tot mij gesproken.

Hoe weet ge dat?

Dat God op uw zonden ingaat.

God gaat op de zonde in. God komt u toe te spreken. God komt u open te halen.

God spreekt van zonde en schuld.

Gelijk Hij ook spreekt van barmhartigheid en van genade. Bekeer mij, o God, dan zal ik mijzelf ook bekeren. Zo moet het zijn.

O God, bekeer mij, dan zal ik mijzelf ook bekeren.

Anders komt er van uw bekering, niets, niets terecht. Niets anders dan doen en laten. Niets anders dan een uitwendige reformatie. Bekeer mij.

En wanneer ge daar kennis aan hebt, mijn vriend of metgezel, wanneer ge tot die Jakobsgemeente behoort, dan zegt ge: Ik heb hoe langer hoe meer mijn onbekeerlijkheid thuisgekregen. Hoe langer hoe meer onbekeerlijk. Ik neem me zo verstokt waar. Ik neem zoveel verharding waar.

En dan? Ach. Ik ontmoette voor enige jaren een man, een beproefd man. Hij zegt: Wij zijn het toch wel met elkaar eens? Ik zeg: Ja, we hoeven het niet met elkaar eens te zijn om één te zijn. Hij zegt: En toch, wat is nu het verschil tussen u en mij? Hij zegt: God heeft ons toch beiden begenadigd en beiden bekeerd? Hij zegt: Wat is nu het verschil? Ik kan het niet goed thuisbrengen en toch voel ik het verschil tussen u en tussen mij. Ik zeg: Nu, dat kan ik u wel zeggen dan. U is bekeerd door genade. Ja, zegt hij. En ik ben bekeerd gewéést door genade.

Ja, als ge dat nu niet zo vat, maar dat moet u vatten. Dan zijt ge af-bekeerd.

En anders is het zo, zoals ik onlangs een jongeman bij mij kreeg, die kwam er een paar uur voor reizen en hij had een boodschap en hij moest het mij eens vertellen en heel opgetogen kwam hij het mij vertellen, dat God in hem werkte en dat God hem te sterk was geworden en dat God hem bekeerd had. Hij had God van aangezicht tot aangezicht gezien. En?

Ik zeg: Het is het beste, dat ge de volgende bus maar neemt om naar huis te gaan.

Hij zegt: En ik ben er voor gekomen.

Ik zeg: Dat is het hem juist, dat ge er voor gekomen zijt. Ik zeg: Nu hebt ge uw bekering willen vertellen; ge zijt bekeerd en nu zijt ge met allebei uw benen op uw bekering gaan staan. En dat is nu uw grond. Nu ja, dat is toch wel een beetje hard tegen die jongeman. Waarom?

Jaren geleden, toen ik op gezelschap kwam. Hoe lang is dat geleden? Ds. Schotel leefde nog. Ja, dat is bijna vijftig jaar geleden. En ik had een vrijmoedige geest en eigenlijk gezegd had de Heere al zo lang, vanaf mijn prilste jaren, in mij gewerkt. En toen zei ik op dat gezelschap, dat ik toch een Borg mocht hebben voor mijn ziel. En dat meende ik. Toen zei er een oude vrouw: Dirk, wat zou jij met de Heere Jezus moeten doen? Wat zou jij met de Heere Jezus moeten doen? Nu, als ik ooit kwaad geweest ben op dat oude mens, dan ben ik het die avond geweest. Ik wist dat ook niet. Ik verlangde naar een Borg en zag uit naar een Borg en? Wat moet jij met de Heere Jezus doen?

Daar zullen we altijd wel mee verlegen zijn en daar zullen wij altijd geen weg mee weten, vanwege onze zonden en vanwege ons wanbestaan.

Ja, wij zijn in 'Christus Jezus 'een kind van God.

Maar we zijn en we blijven in onszelf een kind des duivels. Want dan gaat Gods liefste kind nog over de aarde heen, dat hij zegt: Het is alsof ik een vleesgeworden duivel ben.

Dan zijn we in Christus kinderen des Allerhoogsten.

Maar in onszelf zijn we kinderen des duivels.

En wanneer ge dat nu waarneemt, dat is genade.

Durft ge het er niet voor te houden?

Dat is nu genade. Dat is nu Gods lieve ontferming, wanneer ge u zo krijgt waar te nemen en wanneer ge u zo in het verborgen krijgt uit te werpen voor het aangezicht Gods.

Dan denkt ge, dat er bij u geen vreeze des Heeren is. Zo neemt ge u waar.

Zo gebonden aan de dingen van beneden.

En dan, dan zegt God tot Zijn Jakobsgemeente: "Vrees niet, o Jakob, o wormpje Jakobs".

Dat is een vertredene, dat is een vertrapte, dat is een miskende.

Lager kan het niet: gij wormpje Jakobs.

Den beelde Zijns Zoons gelijkvormig te worden: gij wormpje Jakobs.

Weet ge dan niet wie u het hoogste heil aanzegt?

Weet ge dan niet waar en hoe en door wie u de zaligheid wordt toegefluisterd?

Ja, zegt ge, door Christus. Ja.

"Ik ben een Worm en geen Man; Ik heb de pers alleen getreden". En dan zal die Worm, die vertreden en vertrapte en die verscheurde Christus daar in het stof des doods, Die zal u en mij de zaligheid aanzeggen. Zo wordt ons door een Worm de zaligheid aangezegd.

En dan zijn wij een wormpje Jakobs en een volkske Israëls. En dan? Dan zingen we. Maar dan is het het zingen van de Heilige Geest, omdat gij ingedrukt in uw neerslachtigheid en in uw twijfelmoedigheid - want een ziel zonder twijfelingen is ongezond, een ziel zonder twijfelingen is ongezond. Want de twijfelingen zijn daar om uw leven en uw ziel uit te graven, uit te hollen. Opdat in dat gat van de twijfel, in de holligheid van uw ziel en van uw leven de steen gezet zou worden: Eben-haëzer - tot hiertoe heeft de Heere geholpen. Dan ben ik in mijn vrees en in mijn twijfelingen en in mijn schuddingen en in mijn bekommernissen niet vergaan, maar daar zinkt ge in weg. Want het is u onmogelijk om uw hoofd boven die dingen uit te krijgen. Maar ook dat lot is u beschoren.

Enkel en alleen opdat ge niet zoudt roemen dan alleen in de opstanding van de Christus.

Opdat gij zoudt roemen in Israëls Verlosser. En dan zingen ze.

Ja, dan schieten ze toe, dan komen ze met gejuich en gedruis. Dan zingt de Heilige Geest.

Dan zingen ze: De kerk Gods, die is ingegaan.

Ja, weet ge dan niet, keurling van Christus in ons midden, wanneer die hier zijn, dat ge meer gemeenschap hebt met degenen, die ontslapen zijn, en dat ge daar meer gemak hebt met degenen, die heengegaan zijn van u, dan van degenen, die u hier omringen en meestal verdriet aandoen?

Weet ge wat we zo goed kunnen, al doen we nog zo lief? Elkander eenzaam maken, dat kunnen we goed.

O, we kunnen elkander zo eenzaam maken, kneuzen.

Waarom?

Omdat we het zo zelf zijn.

We kunnen het elkander zo eenzaam maken, omdat er zo'n ellendige geest van jaloezie in de kerk Gods is en in onze samenleving. Zo ellendig en nooddruftig daaronder te verkeren, is echter de gemeenschap der heiligen, op wier zieleharp dan getokkeld wordt:

*Verheug het volk, verblijd hen allen, HEER,
Die naar U zoeken t' elken stond';
Leg steeds Uw vrienden in den mond:
"Den groten God zij eeuwig lof en eer."
Schoon 'k arm ben en ellendig,
Denkt God aan mij bestendig;
Gij zijt mijn hulp, mijn kracht,
Mijn redder, o mijn God,
Bestierder van mijn lot,
Vertoef niet, hoor mijn klacht.*

Het 8e vers uit de 40e Psalm.

God zoekt omgang met de zondaar.

God zoekt omgang met een gevallen mens.

En omdat God omgang zoekt met een gevallen mens, wordt ge gezet op uw plaats.

Ge wordt gezet in de eerste Adam.

Ge wordt gezet in uw verlorenheid en in uw verdorvenheid.

En zo wordt ge opgezocht en zo wordt ge genoemd en zo blijft ge ook.

Ja, zegt ge, maar als God iemand komt te wederbaren en komt te bekeren en komt te rechtvaardigen, dan wordt het toch allemaal anders.

Neen, dan wordt ge eerst recht zondaar.

Weet ge wat heiligmaking is?

Dat is het dagelijks voor God verzondigd te hebben. Dat is heiligmaking.

Dagelijks zondaar voor God zijn.

Neen, het verzondigen is geen heiligmaking, ganselijk niet. Maar het verzondigd hebben:

"Ik lei voor U mijn hart en wandel bloot". Dat is bij de genade blijven.

Want Gods kinderen, wanneer ze daar iets van leren of van geleerd hebben, dan gaan ze roepen om bij de redding bewaard te blijven.

Dat is hun hoogste nood, dat ze bij de genade bewaard zouden blijven. Want ze zien hun laatste nog eens erger dan hun eerste. En daarom zegt God: Vreest niet. Gij hebt het verzondigd, maar in Mij is uw heil.

Ach, Gods kind heeft het soms zo moeilijk. Gods liefste kinderen, Gods keurlingen, die daar in een godzalige wandel heengaan, die daar een teer leven hebben tussen God en hun ziel, die niets buiten de Heere kunnen doen, maar die Hem in alles nodig hebben. Die Hem nodig hebben om 's morgens op te staan. Die kinderen Gods, die het uitroepen:

O Heere, ik kan niet leven zonder U. O Heere, ik kan niet sterven zonder U.

Want niet te kunnen leven zonder God, en de dood niet te kunnen eigenen, geliefden. En dan? Die daar zo neerliggen? Weet ge wat ze dan, na gedane nachttaak, wanneer ze niet kunnen slapen vanwege de teleurstellingen, in hun gemoedsleven, weet ge wat er dan in hun hart is?

Red mij van hen, die het ruim genot der wereld tot hun heilgoed achten.

Red mij van hen, zo nemen zij zichzelf waar, dat ze van zichzelf verlost en dat ze van zichzelf gered moeten worden.

Want ze zijn bang, dat ze met zichzelf nog eens finaal omkomen. Dat het een verloren zaak is niet alleen, maar ze zien het zo maar oprijzen. Die opspuitingen van ongerechtigheid, die walgelijkheden van binnen, die vreselijkheden en die vleselijkheden: "Ik wist niet, dat mijn tere ziel nog zoveel van het aardse overhield". Wee mij, dat we zo hebben gezondigd.

Wee mij, zegt Jesaja, ik ben een man van onreine lippen en ik woon in het midden van een onrein volk.

Zie, dan kan er voor het uitwendige geen natte vinger op u te zetten zijn, geliefden, maar: "Gij hield mijn ogen wakende". Wanneer dan die ogen, die zielsogen van binnen wakende gehouden worden, omdat die gehele stoet in uw ingewanden daar voorbijtrekt, dat ge zegt: Ik ben nog lang niet los van de wereld en ik

zit zo vast aan de dingen van beneden. Het is alsof er geen ander leven voor mij is dan te bedenken de dingen des stofs en der vergankelijkheid.

En wanneer ge met een hunkerende ziel achter de Heere tracht aan te komen en wanneer ge het tegenovergestelde in uw gemoedsleven waarneemt, dat het niet anders is dan:

"Ik roep van het klein gebergte U aan".

Kijk er eens, Gods kind kan niet van zijn plaats. Daar heeft God hem neergezet en daar zal God hem ook toespreken. En dan is het in uw ziel, waarnemende de wereldzin en de ijdelheid en alles wat geen wezen is. O, dan kunt ge nog voor uitbrekende zonden bewaard zijn gebleven, maar, uit het hart komen voort. En weet ge dan niet, kind des Heeren, dat ge het telkens weer verkeerd doet, omdat ge het niet anders kunt dan verkeerd doen, omdat ge onder de zonde besloten zijt.

Red mij van hen, dan de hand op het eigen hart, die het ruim genot der wereld voor hun heilgoed achten. Weet ge dan niet, dat Gods lieve kinderen hun-geld meestal verkeerd uitgeven? Dat het is alsof ze aan de ijdelheden verpand zijn, dat ge zegt: En nu dat weer. En als gij het niet doet, dan zullen uw vrouw en uw kinderen het wel doen, of andersom, geliefden.

Red mij van hen. Vrees niet, o Jakob. Jakob blijft Jakob. Jakob blijft een bedrieger in zichzelf. Ja, maar Jakob werd Israël. Nu goed, dan Israël.

Waarom zijt ge dan te kennen, als gij Jakob zijt geweest en Israël zijt geworden?

Ja, dan moet ge daar toch verslag van uit kunnen brengen. Dat gaat nu maar niet zo theoretisch, geliefden, neen, waarom weet ge dat?

Dat ge niet anders hebt dan een kreupele levensgang. Kreupel ging Jakob door Pniël. Achteraankomen.

En wanneer hij dan Ezau, zijn broeder ontmoet, en Ezau wil het geschenk niet aannemen, want Ezau zegt: "Och mijn broeder, ik heb zo veel". Dan zegt Jakob: "Ik heb alles".

Als ik dat wonder vatten wil, staat mijn verstand vol eerbied stil. Zo'n kreupele hals. Zo'n kreupele Jakob.

Ja, zegt ge. Waarom zijt ge dan te kennen? Mijn kruik loopt leeg. Ik moet eindigen.

Waarom zijt ge dan te kennen, dat ge bij die Jakobsgemeente, bij die verdrukten, bij die beproefden, bij die geminachten behoort?

Dat weet ge hieraan. Niet alleen dat ge niet van uw plaats kunt komen en niet alleen dat ge uzelf niet verklaren kunt; maar dat weet ge hieraan: dat ge volstrekt niet beklaagd wilt worden. Gij wilt volstrekt niet beklaagd worden. Al moogt ge dan zoveel medelijden met uzelf hebben als ge wilt, gij wilt toch volstrekt, niet beklaagd worden.

Waarom niet? Omdat het u pijn doet. Want ge hebt een weg van God gekregen en ge hebt een naam van God gekregen en het werk Gods is in u.

En al is er dan nog zo veel beproeving en al is er nog zo veel verdrukking en nog zo veel wat op u afstormt van buiten en van binnen, weet dan dit, arm kind van God, weet dan dit, hoe klein ge zijt, hoe bekommerd ge zijt, weet dan dit, dat dit een Godsgeschenk is aan de Jakobsgemeente. Wat?

Duizend zorgen, duizend doden kwellen mijn angstvallig hart. En daarbij de verzuchting: Voer mij uit mijn angst en noden. Dat is uw beleving, want uw Verlosser is de Heilige Israëls. Jakob-Israël kon niet omkomen, in het raam van de gewijde historie.

Jakob-Israël kan niet omkomen in Egypte, in de woestijn, niet omkomen in Babel, niet omkomen onder de vervolging. Waarom niet?

Omdat de Christus Gods in de lendenen was van Juda. In de lendenen van die stam. Daarom!

En wanneer nu God u komt te heiligen. Ja, zegt ge, dat is zo'n groot woord.

Wanneer God u komt te vereenzamen, wanneer God u alleen komt te zetten, wanneer God u met honger komt te voeden en met dorst komt te lessen. Want de ellendigen zoeken water, en de noodduftigen, en het is er niet. Wij zoeken water bij onszelf en het is er niet.

Maar te dien dage is er een Fontein geopend voor de zonde van het huis van David en voor de inwoners van Jeruzalem. Vrees niet. Er is geen zonde te groot, er is geen vijandschap te machtig, er is geen ongelooft te sterk, dat het die Heilige Israëls in de weg zou staan.

Wanhoop dan nooit aan Gods genade.

Ge kunt er misschien mee spotten, zoals die hoofdman spotte op de muur van Samaria, wanneer daar de profeet zegt: Morgen zult ge volop spijs hebben, dan zult ge meelbloem hebben en gij zult eten en verzadigd worden. En de ganse stad raasde van de honger. Wanneer dan die hoofdman optreedt en daarmee spot, dan zegt de profeet:

Gij zult het zien, maar gij zult er niet van eten.

Kent ge die hoofdman? Leg dan uw hand eens op uw hoofd. Kent ge die hoofdman? Die spot met de wonderwerken Gods? Die zegt: Het kan niet? Zie, dan zal die hoofdman vertreden worden in de poort van Samaria. Want het is niet desgenen, die loopt, en het is niet desgenen, die wil, maar het is alleen des ontfermenden Gods.

Wanneer we het hoofd hebben verloren. Wanneer daar Johannes de Doper in de kerker onthoofd wordt, dan krijgt hij daar de helleslag en hij krijgt de hemelslag tegelijk.

Is er een kwaad in de stad, dat de Heere niet weet?

De helleslag: het hoofd er af, op verzoek van de hel.

De hemelslag: Dan ga ik op tot Gods altaren; tot God, mijn God.

Daar hebt ge die Jakobsgemeente.

Daar is Jakob-Israël. Want als Jakob niet wordt Israël, dan gaat Jakob naar de hel.

Maar dan, dan hebben ze geen hoofd meer. Dan is het en dan zal het eeuwig zijn:

"Wij 'steken het Hoofd omhoog", Dat is Christus.

Dan steken ze het Hoofd omhoog met de armen des geloofs.

Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht. Uw vrije gunst, hoort ge het, Jakobs volk in ons midden, worde de ere toegebracht. Ja, dan steken ze het Hoofd omhoog, dat is Christus, en zullen ze de eerkroon dragen. Want Christus wordt met eer en luister gekroond en onder Hem zijn ze allen meer dan overwinnaars door Hem, Die ons en hen heeft liefgehad.

Zo is dan de Jakobsgemeente daar.

De enige gemeente met een toekomst.

De enige gemeente met een tegoed.

En daar leeft die gemeente nu al uit.

Daar krijgt ge nu al uw leven uit, wanneer ge leeft uit de toekomst.

Halleluja!

Amen.

O Heere, dat Gij ons leren wilt dat bij een mens zijn weg niet is, en bij een man het, „niet is om in Uw wegen te wandelen. Is er dan nog een gezant, is er dan nog een uitlegger, is er dan nog een priester, is er dan nog een koning? O God, dan zijt Gij de Heilige Israëls voor Uw ganse kerk. En wanneer we dan nog van verre staan en de lip moeten bewimpelen en uitroepen: Onrein, onrein! ach, wil dan ook zijn voor ons gemoed ons Deel, ons eeuwig Goed.

Amen.

Onze slotzang zij het 2e vers uit de 3e Psalm:

*Maar, trouwe God, Gij zijt
Het schild, dat mij bevrijdt,
Mijn eer, mijn vast betrouwen;
Op U vest ik het oog;
Gij heft mijn hoofd omhoog,
En doet m' Uw gunst aanschouwen.
'k Riep God niet vrucht'loos aan;
Hij wil mij niet versmaân
In al mijn tegenheden;
Hij zag van Sion neer,
De woonplaats van Zijn eer,
En hoorde mijn gebeden.*

Gaat thans henen in vrede:

De Heere zegene u en de Heere behoede u;

De Heere doe Zijn aangezicht aan u lichten en zij u genadig;

De Heere verheffe Zijn aangezicht over u, en geve u vrede.

Amen.

Voorzang: Psalm 61 : 1 en 2

Lezen: Hooglied 8 : 1-10

Votum:

O Heere, één woord van Uw gezegende lippen, één blik uit Uw vriendelijk Middelaarsoog, één druk van Uw doorboorde hand, en dan zijn bergen vlak en zeeën droog. Dat Gij die bergen van buiten en van binnen nog er eens vlak kwam te maken. En dat Gij die zeeën van verdriet en omkomen nog eens kwam te drogen door Uw ontferming, Heere, opdat wij het in dit morgenuur mogen ervaren, hetzij voor het eerst of bij vernieuwing: Ja waarlijk, God is Israël goed.

Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 5e Psalm en daarvan het 1e en het 2e vers:

*Neem, HEER, mijn bange klacht ter oren;
Zie, als 't aan woorden mij ontbreekt,
Wat d' overdenking in mij spreekt;
Vervaardig U, uit 's hemels koren,
Mijn stem te horen!*

*Sla ied're zucht, mijn hart ontgleden,
Opmerkend gâ; schenk mij 't genot
Uws heils, mijn Koning en mijn God;
Ik zal tot U, met mijn gebeden,
Eerbiedig treden.*

Wanneer gij Christus tegenkomt op de heirweg des levens, dan kent gij Hem niet.

Dan is Hij u geheel vreemd. En toch gaat er zoveel van Hem uit, dat gij het later zeggen moet:

Van die eerste ontmoeting af was ik niet meer mijzelf.

Hij gaat u niet voorbij. Maar gij wilt Hem wel voorbij.

Hij komt op uw levensweg en gij hebt Hem nooit gezien.

Gij kent Hem niet. En toch gaat er zo heel veel van Hem uit.

Want Hij heeft u reeds gezien op de velden der eeuwigheid, toen Hij nog een Voedsterling was in de schoot Zijns Vaders; toen heeft Hij u wel gezien.

Daar was Zijn kerk.

Daar waren reeds de schapen Zijner weide. Daar was Hij en zij waren Zijn verlustiging.

En in die eeuwige raad des vredes was de eeuwige Bewogenheid der ongeschapen liefde van een trouwhoudend God, waar ge in de weg van ontdekking en in de weg van ontbloting en in de weg van ontgronding in verbazing en in verbijstering zult wegzakken, geliefden, omdat Hij naar u heeft omgezien.

De vraag komt echter bij u op: Is dat werkelijkheid der godzaligheid, is dat de praktijk van mijn christelijke levenswandel?

Wij kunnen menen en wij kunnen denken dat wij een kind van God zijn, maar dat het toch niets anders is dan een ijdele droom. Wij kunnen ons inbeelden en verbeelden, dat wij genade bezitten en dat het toch niets anders is dan eigenliefde, niets anders is dan "ik-stukken".

Wanneer ge die bestrijding niet kent, dan vrees ik, dat ge ook geen leven hebt aan uw ziel.

Want een ziel zonder bekommernis en een ziel zonder twijfelingen is niet gezond.

Want waarachtige bekommernis is vrucht van de aanraking van de liefde Gods.

Wanneer ge dan in die vrucht niet openbaar komt, wanneer ge daar geen kennis aan hebt:

"Ik heb mijn tranen onder het klagen tot mijn spijs, dag en nacht",

dan hebt ge toch eigenlijk ook de God der vertroosting niet op uw weg ontmoet.

Uw armoede is begeerlijk voor God.

Uw ledigheid is begeerlijk voor God.

Uw blindheid en uw onverstand zijn begeerlijk voor God.

Uw zwarteheid en uw ellende zijn in Zijn oog zo beminnelewaardig, namelijk dat Hij u juist in de diepste ellende van uw verlorenheid op een zodanige wijze komt toe te spreken, dat de tranen uit uw ogen springen en dat uw hart verbroken en verbrijzeld wordt en dat er niets anders bij u over is dan verbazing en verbijstering.

Wanneer ge die dingen hoort opnoemen en wanneer ge die dingen dan niet kent, dan vrees ik, dat de zaak u vanmorgen wel voorbij zal gaan.

Want het gaat over het geestelijke en over het hemelse, wat het woord van onze tekst bevat.

Het is uit Psalm 45 en daarvan het 14e vers het 1e gedeelte, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen:

“des Konings dochter is geheel verheerlijkt inwendig”

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur:

inwendig schoon

Voor de wereld verborgen.

Voor de ziel vaak ongelooflijk.

Voor de Heere een Goddelijke verlustiging.

Proberen wij te komen waar wij niet kunnen naderen.

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort door met elkander te zingen uit Psalm 45 en daarvan het 1e vers:

*Mijn hart, vervuld met heilbespiegelingen,
Zal 't schoonste lied van enen Koning zingen;
Terwijl de Geest mijn gladde tonge drijft;
Is z' als de pen van een, die vaardig schrijft.
Beminlijk Vorst, uw schoonheid hoog te loven,
Gaat al het schoon der mensen ver te boven;
Genâ is op uw lippen uitgestort,
Dies G' eeuwiglijk van God gezegend wordt.*

De 45e Psalm is bij uitnemendheid, ja boven alle andere psalmen, het lied van de Heilige Geest.

Wie de auteur van deze psalm is geweest, of het David is geweest of een ander, wij weten het niet. Maar in ieder geval zingt de auteur altijd zijn eigen zangen en zijn eigen psalmen.

En wanneer dan de auteur zijn eigen psalmen zingt, dan klinkt het wel eens als een lied in uw ziel. Want om direkt daarbij te treden, of gij de Heilige Geest ontvangen hebt toen gij geloof det, zie, dat kan eigenlijk gezegd door uw mond en door uw lippen nooit verklaard worden. Dat is alleen wanneer Hij het bij u waarmaakt: "En er ging van u een naam uit onder de heidenen vanwege Mijn schoonheid, die Ik op u gelegd had".

Maar dan is dat omdat het leven en de liefde in uw hart gelegd zijn.

Dat kunt ge hieraan weten: Dat ge soms 's nachts en in de droom op een wonderlijke wijze verrast wordt door een lied of door een vertroosting.

Dromen is niet altijd bedrog.

Er zijn ook dromen, van de Heilige Geest gewerkt. Dat is een bewijs van de geestelijke inwoning van de Heilige Geest. Wanneer ge de moeite wilt nemen er op te letten waarmede ge 's morgens wakker wordt of wat er 's nachts in uw hart is, dan kunnen dat de afschuwelijkste en de onreinste en de naarste dingen zijn, maar het kan toch ook wel eens wezen, dat ge op een zodanige wijze bearbeid wordt innerlijk, dat u echt voelt, dat het u om Jezus te doen is.

Gij kunt bijvoorbeeld dromen, dat ge benauwd en omringd wordt door verschillende mensen en dat ge toch tenslotte zegt: Ga opzij.

Wat moet ge dan en wat zoekt ge dan?

Ik zoek Jezus.

Dan kan het zo levendig en krachtig zijn in uw gemoed, dat ge het bij uw bewustzijn niet hebt. Want God spreekt één- of tweemaal in een droom of in een gezicht des nachts. En wanneer Hij dan die aanhankelijkheid bij u komt op te wekken, wanneer er een zodanige drang in uw ziel is, die ge niet kunt verklaren, maar dat het toch wel kan zijn, dat ge wakker wordt en uitroept: Heere, wat was het gemakkelijk.

Dan heb ik wel er eens gezegd: Daar ben ik zelf niet tussen geweest in mijn droom.

Kunt ge daar wat van maken? Niets, geliefden. Maar ge kunt er wel wat van smaken.

En wanneer het u dan op een zodanige wijze aanraakt, op een zodanige wijze vergaat, wat blijft er dan over? Alléén de herinnering.

Wat blijft er dan over?

Een schreeuwende leegte.

Wat blijft er dan over?

Dat ge het nóg wel eens zoudt willen ervaren.

Ge noemt dat alles kinderachtige zaken? Nu goed, dan noemt ge het maar kinderachtig. Ik kan het ook niet altijd hebben over rechtvaardigmaking en heiligmaking en al die kostelijke dingen. Dat laat ik aan andere dominees achter. Ik moet niet vertellen hoe het wezen moet, maar ik moet vertellen hoe het is. En dan kunt ge dit betrouwelijk van mij aannemen, dat wanneer ze zeggen: Wat een mooie preek! dat dat er precies naast is. De Heilige Geest preekt niet mooi, neen.

Wanneer er een preek is, dan moet ge over die preek uw nek kunnen breken.

Ja, een beetje rare uitdrukking, maar dat zijt ge natuurlijk wel van mij gewend, hè? Want een ezel moet toch immers de nek gebroken worden. Ge moet over een preek kunnen struikelen. Ge moet over een preek kunnen vallen.

De Heilige Geest preekt niet mooi. De Heilige Geest geeft een preek, voor de Joden een ergernis en voor de Grieken een dwaasheid.

En vooral wat hier nu als ongedode hoogmoed zit, die zullen het ervaren, dat wanneer ze de zaak nog niet kennen, dat ze bij iedere preek, die ik mag doen in de gunst Gods, nijdig worden. Dan zijn ze kwaad dat ze het nog niet hebben. En dan zijn ze nijdig dat ze er nog niet zijn.

Ge zegt: Die dingen zijn me vreemd.

Nu, dan zijt ge nog dood in de zonden en in de misdaden. Maar wanneer het bij u oprijst: O God, breng en houd U mij er alstublieft onder. O Heere, wijk U niet van mij en wil mij toch bewaren.

Wanneer ge zo aan uw verkeerdheid en aan uw vijandschap en aan uw jaloezie wordt ontdekt, wanneer 's mans huisgenoten zijn vijanden zijn niet alleen, maar wanneer uw vrouw uw ademtocht niet meer kan rieken.

En hoe is dat dan wanneer ge ongehuwd zijt? Kan dat dan ook? Dat uw adem uw huisvrouw vreemd is?

Ja, geliefden, dan is die adem van uw bevinding, dan is die adem van de Heilige Geest uw huisvrouw - en dat is uw vuile vlees, en dat is uw persoonlijkheid - dan is die bevinding, die liefdes-uitgang naar de Heere in het verborgene, die is uw "huisvrouw" vreemd.

Want dit is uw leven; wanneer er leven aan uw ziel is, dan buigt ge wel tien keer op een dag uw knieën.

Nu, zegt, daar kom ik een heleboel aan tekort.

Ge kunt uw knieën wel buigen met de pet op en ge kunt uw knieën wel buigen daar en daar.

Maar dit zijn de uitgangen des levens, dat het vlees er tussenuit moet en dat het vlees er tussenuit zal en dat het vlees er tussenuit geknepen wordt. Sterven.

Weet ge wat sterven is?

Dat is geboren worden.

Een vreemde uitdrukking?

Dat kan ik helemaal niet hebben, zegt ge, die uitdrukking. Sterven is geboren worden.

De liefde kent geen leeftijd. De liefde kent geen afstand. Wat kent de liefde al niet. Zij rekent ook niet bij jaren. Maar ze ervaart en ze dient.

Dat is allemaal van binnen in u, als vrucht van wedergeboorte. En dat wordt allemaal verdrukt in u. En dat wordt allemaal in u bestreden, als het ware veracht en miskend.

De 45e Psalm is een lied der liefde. En wij kunnen aannemen, dat de lieflijke in psalmen hem gezongen heeft, maar bewijzen kunnen wij het niet. Maar toch neem ik het aan voor mijn kant.

Toch vallen David en alle anderen er buiten, omdat het enkel is een lied der liefde, dat is van de Heilige Geest. Want er is maar één de Liefde, hè? Dat nemen we dan toch zeker aan.

En de Liefde is sterker dan de dood, is hard als het graf, gaat nooit over. De Liefde zegt nooit: Het is genoeg.

Zo gauw als ge iemand ontmoet, die zegt: Het is genoeg! nu, stuur hem dan maar meteen naar huis; en als ge iemand ontmoet, die over u heerschappij wil hebben, stuur ze dan maar gerust de deur uit, want het is een ontzettend nare teleurstelling en benauwing.

Maar, mijn ziel en lichaam hijgen, dat is een nood; dat is een nood in uw bestaan: Mijn ziel en lichaam hijgen; en ge kunt er niet mee bij God komen. Dan probeert ge wel op uw knieën te komen en ge probeert om het te zeggen, maar ge hebt geen metgezel op de weg (enkel en alleen), opdat ge het zoudt leren en verstaan, dat alleen als ge verklaard wordt - niet als ge uzelf kunt verklaren - maar wanneer ge verklaard wordt, dan is het omdat God zo laag is gekomen.

En wanneer dan de Heere zo laag komt af te dalen, dan wordt uw ziel een gewaterde hof. Daar houdt ge het niet tegen uit. Daar zijt ge niet tegen bestand. Ge wilt u daarvan afkeren, maar dat gaat niet.

Waarom niet?

Omdat het Woord vlees geworden is en het heeft onder ons gewoond.

En wanneer nu het Woord vlees wordt in de praktijk der godzaligheid voor u - want of Jezus daar nu in die kribbe gelegen heeft en Jezus daar aan het kruis gestorven is en opgewekt, dat zijn altermaal heilsfeiten, dat zijn gebeurtenissen des heils. Maar het moet in u waar worden.

Het moeten feitelijkheden bij u worden, niet zo maar praten, want ach, geliefden, we kunnen over bevinding en over beleving praten en over dit en over dat, en ik heb dit gehad en dat gehad, ja. Ik vraag niet wat ge gehad hebt. Ik vraag wat of er gebleven is, ziet u. Wat is er gebleven? En als er nu alleen maar de herinnering gebleven is, dan is dat maar een arm portie. En als ge er nu eens een keer over praten kunt - ja, zegt ge, ik moet leven aan mijn ziel hebben, dan kan ik er over praten. Goed!

Maar wat is er gebleven?

Zouden Zijn beloftenissen immer haar vervulling missen? Vruchteloos worden afgewacht van geslachte tot geslacht?

Nu, dat is kostelijk.

Maar als ge bijziende zijt en ge hebt een schrijven gekregen dat ze u van de week een bril zullen sturen, een prima bril, dan kunt ge weer zien. Dan zijt ge natuurlijk blij met die toezegging. Kunt ge dan door een belóofde bril kijken? Als ge die bril nu nog niet hebt, maar hij is u beloofd, en hij is op komst en het bericht hebt ge, kunt ge dan door een beloofde bril zien?

Nu, dan zou ik er maar eens mee ophouden hier. Want de meesten uwer kijken door een beloofde bril.

Dat is net zo goed als die mensen, die het over hun weg en hun benauwdheid hebben; dan zeggen ze: Het moet een afgesneden zaak worden, ja. En we moeten met alles overboord.

Ja, dat is zo.

Maar dan zien ze de vis al buiten boord, met zijn bek open, vóór dat ze verloren gaan.

Maar zo gaat het niet.

Dan zien ze al waar ze uit moeten komen en dan gaat het zus en dan gaat het zo.

Neen, wanneer God een afgesneden zaak doet, dan ziet ge het leven achter de dood niet.

En anders maakt ge er een stelsel van. Dan zegt ge: Ja, mocht ik daar komen en dan zal ik dat wel ontvangen. Mis! "Des Konings dochter is geheel verheerlijkt inwendig".

Dat is dood in zichzelf en levend in Hem. Want dat is het niet: "Des Konings dochter is geheel verheerlijkt inwendig", dat er wat in die Koningsdochter is. Die heeft niets in zichzelf, maar dan ook niets.

Er is in die Koningsdochter, die door de eeuwige liefde Gods naar Zijn welbehagen en naar Zijn verkiezing "Mijn dochter" genaamd wordt, geen enkele beweegreden.

De beweegredenen, de oorsprongen van onze zaligheid, liggen boven lucht en wolken, en die druipen van boven, van de Vader der lichten, en die dalen af in de onderste delen.

En wanneer ge dat nog niet ervaren hebt, dan zijt ge nog niet in de onderste delen. Dan zijt ge zo'n beetje een christen, die tussen hemel en aarde in zweeft.

Wij zoeken ook meestal de Heere Jezus veel te hoog. Ge moet de Heere Jezus niet in de lucht zoeken.

Neen, Hij is een Worm en geen man. Door een Worm zal u de zaligheid worden aangezegd, omdat die Worm daar is naast het slangenzaad, vertreden in het stof des doods.

Des Koningsdochter was eerst een dochter des duivels, was eerst een kind van de hel. Zij was niets anders dan verlorenheid en dood.

Dit zullen we hebben te laten staan. Wat?

Dat geen hoereerder, geen dronkaard, geen vraat, geen zuiper, geen die - ja, noem alle narigheid en verdoemelijkheid maar op - geen die met werken omgaat en die in zijn vlees zijn lust zal hebben, erfenis heeft in het Koninkrijk Gods. En die lui moet ge nu niet alleen in de kroeg zoeken of op het voetbalveld. Hier zitten mooie doden en daar zijn lelijke doden.

Dat staat er en dat blijft er staan: geen brasser, geen dronkaard, geen hoereerder, geen dief heeft erfenis in het Koninkrijk Gods. Ik ben er eens weggezonden voor God, toen kwam deze waarheid bij mij thuis: "En één van u zal Mij verraden". Ik zeg: O God, hier in mijn hart, daar is hij. Eén van die twaalf was een verrader. Ge moet het maar thuis krijgen, de erfenis.

Want dat is de erfenis van de eerste Adam. Dat is de erfenis van moeder Eva onder de belofte en? Ze riep het uit, toen ze de eersteling op haar schoot had: "Ik heb een man gekregen van de Heere". En? Het was een moordenaar.

Denkt ge dat gij wat anders voortbrengt?

En als. Abraham en Sara Izak mogen krijgen na zoveel bange tegenspoed, dan zegt de Heere: "Neem uw enige, die ge liefhebt, en offer hem op één van die bergen, die Ik u wijzen zal".

Zijt ge het zó wel eens kwijtgeraakt?

En nu moet alles blijven staan en ook het woord van onze tekst moet blijven staan:

"Des Konings dochter is geheel verheerlijkt inwendig".

Daar blijft de duivel af. Hij moet zijn klauwen thuishouden.

Dat zal blijven staan. Daar heeft de vijand boog en schild en vurige pijlen op verspild.

Het zal blijven staan.

De wereld ziet het niet.

De valse godsdienst heeft er geen kennis aan.

Maar Gods arme kerk, de levendgemaakte ziel in zichzelf is het zo ongelooflijk, zó ongelooflijk, dat het van haar zou gelden: geheel verheerlijkt inwendig, dat ze moet zeggen: O God, de hel slaat zijn vlammen in mijn ziel.

Moorden en doodslagen van binnen. Gruwelijke dingen van binnen.

Inwendig verheerlijkt? De stank slaat er uit.

Inwendig verheerlijkt? Ik zou God van Zijn troon stoten.

Inwendig verheerlijkt? Als een helhond zit ik te blaffen tegen de hemel.

Geheel verheerlijkt inwendig?

Ik kan ze wel aan stukken slaan.

Geheel verheerlijkt inwendig?

Als God mijn handen en mijn benen en alles niet komt vast te houden, dan doe ik nog zelfmoord vandaag.

Geheel verheerlijkt inwendig?

Ge zoudt een moord doen op uw eigen kinderen.

Geheel verheerlijkt inwendig?

Nu, ge wordt bij elkaar gehouden, maar anders gingt ge vandaag nog van elkaar af.

Zo'n getuigenis geeft de ziel van zichzelf in de weg van ontdekking, wanneer ge bij uw eigen vuile, nare, ellendige, godonterende bestaan wordt gebracht. Ik kan er geen woorden voor vinden, maar een ziel in de weg van ontbloting en in de weg van ontgronding zal zeggen: Ga maar door, want daar heb ik nu net vanmorgen een boodschap uit God vandaan, dat het nu er eens zo gezegd wordt, zoals het bij mij is en leeft, namelijk dat de hemel u niet bekoren kan en de hel u niet verschrikken kan en dat ge uit louter vijandschap tegen God een bekeerd mens wilt zijn. Ja, zo zitten er hier ook neer.

Die willen bekeerd zijn uit louter vijandschap tegen God. Hoe bedoel ik dat?

Omdat ze bekeerd willen zijn en omdat ze in een weg van zus en in een weg van zo geleid worden, want dát moet er wezen en dát moet er zijn, en dan zijn ze kwaad en nijdig, dat ze kwaad en nijdig zijn, dat ze het nog niet hebben.

Hebt ge daar geen last van?

Nu, mijn leven is er stikvol van.

Ergernissen moeten er zijn, hè! Dat voelt ge toch wel.

Als ik preek, dan is er een ergernis.

Maar wee degenen, door wie die ergernissen komen.

"Geheel verheerlijkt inwendig". Dat ziet de wereld niet, dat ziet de godsdienst niet, neen, en dat ziet de gelovige zelf vaak niet.

Maar God zegt het. De Bruidegom zegt het. Vader zegt het. Onze oudste Broeder zegt het. De Heilige Geest zegt het. En daar moet de duivel en al wat er op afkomt afblijven.

Zij is verheerlijkt inwendig, omdat Christus in haar woont.

Zij is geheel verheerlijkt inwendig, omdat de Heilige Geest in haar woont.

Zij is geheel verheerlijkt inwendig, omdat een drieënig God besloot woning bij haar te maken. En omdat Hij nu woning bij haar gemaakt heeft, daarom heeft Hij bezit genomen van al het hare. Daarom is zij gezet in Christus, daarom is zij gezet in Zijn rechtvaardiging en in Zijn heiliging, en zo is er geen gebrek aan haar. Zó hebben wij het te zien.

Ja, zegt ge, maar... .

Neen. Nu, ik wil met u praten, hoor. Gij zegt: Ge moet van mij helemaal niets denken, want ik ben een grote huichelaar(ster). Ik kom nog wel hier in de kerk, maar het is, eigenlijk gezegd, niets dan consciëntiewerk.

Vraagt het eens aan zulk een besneden ziel. Ze ziet niet anders dan nood en omkomen. Ze kan de zonde niet laten. Ze kan haar afgoden niet loslaten. Zij struikelt telkens, iedere dag, in vele. Ze ziet zichzelf als een overtreedster over de aarde gaan. Ze gruwet van zichzelf. Ze moet zeggen: O God, ik heb mijn voeten nog niet uit bed of ik ben alweer overwonnen door de rommel. Zelf ontmoet ge zoveel wanhopigheid en tegenstrijdigheid vaak en verwarring niet alleen, maar de duivel fluistert het u in en zegt: Als ge nu een ander mens waart met een ander leven, hè, nu is het bijna enkel wereld, dan zou het er toch wel heel anders bij u uitzien in huis. Maar hoe ouder ge wordt, hoe kouder en hoe ellendiger en hoe meer ontbloot van natuurlijke liefde. O, o, dan ziet die vrouw, dan ziet die ziel, dan ziet die wedergeborene zich als een duivelskind over de aarde gaan en dan heeft ze oude en nieuwe zonden, en telkens weer opnieuw struikelingen en ze komt niets te boven.

Ja, zegt ge, maar als we toch in een weg van heiligmaking . ons....

Nu, geliefden, dat geef ik al die mensen cadeau.

Ik heb het nu niet over een vleselijke heiligmaking, want dan zeg ik met de apostel:

"En ik bedwing mijn lichaam en breng het tot dienstbaarheid".

Maar een vleselijke heiligmaking dat is een vreselijke heiligmaking. Dat is buiten God. Daar zullen wij de eeuwige rampzaligheid mee aandoen.

Maar het gaat er maar over: inwendig. En dat ziet het oog van de kraai niet. Die nieuwsgierige vogel blikt daar niet in.

Maar dat ziet God alleen.

En daarom, wanneer ge wegzakt in verdriet, dat ge van alles overwonnen zijt en niets te boven kunt komen, en dat ge er onder besloten ligt, dat ge moet zeggen: Daar is werkelijk een drieënig God in Zijn wijsheid voor nodig om een zodanige weg voor mij uit te denken. Want ge hebt het maar te verdragen, ge hebt u maar over uw rug te laten rijden en ze mogen u naar de keel grijpen en ze mogen alles tegen u zeggen, nietwaar?

En?

Ge gaat hoe langer hoe meer zwijgend uw weg.

Ja, ge kunt er soms tegenover opstuiven.

Verachting en hoon en smaad en kleinering, dat gaat ge hoe langer hoe meer verdragen. Ge wordt hoe langer hoe meer gelaten. Ge wordt hoe langer hoe meer stil.

Ja, ge moogt nog wel eens een keer ordentelijk opstuiven, maar daar komt ge juist weer mee in de vernedering. Want terwijl ge kwaad wordt en terwijl ge opstuift, voelt ge dat het mis gaat en voelt ge dat ge gedictieerd wordt van binnen, voelt ge dat de Heere Zijn aangezicht al komt te onttrekken, begint het al om vergeving te vragen bij u van binnen.

Terwijl ge het verzondigd, ja, terwijl ge vloekt met de hand op de mond, is er zoveel bij u van binnen, dat ge zegt: Ach Heere, doe mij maar weg, want dan hebt u nooit enige last meer van mij. Dan voelt ge het, dat ge God verdriet aandoet, dan gevoelt ge dat het mis is. Ge kunt niet anders. De zweep is u opgelegd, want ge wordt voortgedreven, en toch, wat is er dan van binnen? Kom, Heere Jezus, ja kom haastelijk!

Dan roept ge om een andere Minnaar: Kom Heere Jezus.

Voelt ge er iets van, dat de bruid geheel verheerlijkt is inwendig?

Kunt ge daar met een ander over praten?

Neen, geliefden.

Maar omdat er dan een Ander bij u inwendig is - inwendig komt van inwonen - zie, dan geeft mijn nardus zijn reuk. Wanneer die Koning aan zijn ronde tafel is gezeten, dan zegt zij: "Zet mij als een zegel op Uw hart, want de liefde is sterk als de dood, vlammen des Heeren. Al gaf iemand al het goed van zijn huis voor deze liefde, ik zal hem ten enenmale verachten".

O volk, wij kunnen niet met God voor de dag komen, maar God kan wel met ons voor de dag komen, namelijk alléén in Zijn Zoon.

Kunnen wij dan niet met God voor de dag komen?

Ja geliefden. "Ik bekleedde u met linnen en met hemelsblauw, en Ik schoeide u met dassenvellen. Ik gaf u honing en meelbloem en Ik trad met u in een verbond. En er ging van u een naam uit vanwege Mijn heerlijkheid en vanwege Mijn schoonheid, die Ik op u gelegd heb".

De kerk heeft geloof, maar dat is geen dood ding.

Neen, dat geloof van Gods kinderen is geen dood ding.

Wat is het dan?

"Ik hield niet op mijn hart en oog op te heffen naar omhoog". En zo wordt ge gezien in de wereld, dat gij niet geholpen wilt worden van de verkeerde kant. En dan is uw belijdenis: Die gelooft en niet werkt, maar dat God de goddeloze rechtvaardigt om niet.

Daarom heeft een "goddeloze" alles van God te hopen. Daarom heeft een "zondaar" alles van God te hopen. En daar mogen ze dan ook getuigenis van geven. Getuigenis?

Ja. Maar, zegt ge, God doet een afgesneden zaak.

Inderdaad. God doet zeker een afgesneden zaak. Dan komt God niet bij u op bezoek; dan laat God u uitteren. Dan laat God u alleen zitten. Dan komen er zoveel twijfelingen bij u op, dat ge besluit: Ik bemoei mij nooit meer met de godsdienst en ik bemoei me nooit meer met de Bijbel en nooit meer met Gods volk. Ik laat dat alles maar lopen, want als het nu zo moet, nu...

Ja, ge krijgt toch uw zin niet.

Maar God krijgt Zijn zin.

Het gaat tussen God en de ziel en dan moet uw lichaam er tussen uit, hoort ge het goed?

Dan moet ge er persoonlijk tussen uit. Dan wordt het vlees gekruisigd.

Want Hij opent de weg der verlossing, en de weg der verlossing dat is de kruisweg.

En de kruisweg is de hemelbaan, maar daar willen vlees en bloed niet aan.

God maakt het land ledig.

God neemt in Zijn liefde het liefste.

En God is in Zijn nemen net zo goed God en Liefde als in Zijn geven.

Inwendig verheerlijkt.

"Hoe kleeft mijn ziel aan het stof, ai, zie mijn nood".

Inwendig. Dat is de lijdzaamheid der heiligen.

"Verschoon mij toch naar Uw barmhartigheid".

Weet ge het dan niet, moeder in ons midden, dat ge gemakkelijker voor uw kinderen en voor uw kleinkinderen vragen kunt dan voor uzelf? Weet ge dan niet, dat ge uzelf wel zoudt willen wegcijferen, als de Heere die kleine maar nam? Weet ge niet, dat wanneer ge zit te wachten in uw ellende en wanneer ge daar treurende neerzit, dat ge zegt: Ach Heere, ik weet het niet meer, maar Gij kunt mij rechtvaardig en billijk voorbijgaan.

Zie, Hij is uw Heere, dies moet ge u voor Hem buigen met al uw ledigheid en met al uw gebrek en met al uw onafhankelijkheid en met al uw innerlijke verlorenheid, en met al uw rouw en met al uw tranen, wanneer de Heere dan de lust van uw ogen komt weg te nemen.

Ach, zegt ge, dan moet ge zulks ook hebben...

Wat is dan de lust van uw ogen?

Ik laat het gaan zoals het gaat, ook van die dingen heb ik wel enige wetenschap. Maar wanneer God de lust van uw ogen komt weg te nemen, dat is de Heilige Schrift. Wanneer dat een gesloten boek wordt. Wanneer daar het rouwkleed over gaat. Wanneer daar de lust vergaat en wanneer ge daar niet meer in

kunt komen. Dan zegt de Heere tegen Ezechiël: Ik zal de lust van uw ogen wegnemen, en? Gij zult er geen traan om laten. Gij zult er geen rouw over bedrijven.

Nu, daar zijn we dan toch zeker wel aan toe in onze dagen. De lust van de ogen is weggenomen, het Woord gesloten, opgerold de matten des gebeds. En er geen rouw over te hebben. Niet eens gevoel, niet eens droefheid. Hoe kan dat dan? Geheel verheerlijkt inwendig.

Die kerkbruid is in God, die kerkbruid is in Christus gezet. Wanneer er hier nu niets anders is dan verstoring, dan is hier een troostwoord: "Onze wandel is in de hemel, waaruit wij ook onze Zaligmaker verwachten".

En wanneer er nu niets anders is dan bespottung en wanneer er niets anders is dan het tegenovergestelde bij u, zie: Gij zijt gestorven.

"Ik ben gestorven - zegt de apostel - en mijn leven is met Christus verborgen bij God".

Ja, zegt ge, maar Paulus, ge leeft nog en ge eet nog en drinkt en ge preekt nog. Ja, ja, gij zijt gestorven.

Dat is een geloofszaak. Hij geloofde, dat is een geloofszaak: Ik ben met Christus gekruisigd. Weg, af, uit. Ik doe de zonde niet meer, maar de zonde die in mij woont.

Bedenkt de dingen die boven zijn, en niet die op de aarde zijn. Ja, zegt ge, maar ge zult toch uit de werken gerechtvaardigd worden?

Zeker, zeer zeker. Die werken lagen er van eeuwigheid.

Wij zijn, en vergeet dat nu nooit, naar toerekening verdoemelijk in de eerste Adam.

Naar toerekening.

En we zijn naar toerekening gerechtvaardigd en geheiligd in de tweede Adam.

En zo leeft de kerk uit twee nalatenschappen. Uit de nalatenschap van de eerste Adam, en dat is de verdoemenis en uw val en uw vloek uitleven, en uw vuile vlees, als een dagelijks kruis, meesjouwen.

Dat is naar toerekening. Daar kunt ge niet onderuit.

En naar toerekening zalig in de tweede Adam. En daar kunt ge ook niet onderuit... .

Want daar wordt ge onder gebracht en daar wordt ge onder gehouden. En al wordt het dan een afgesneden zaak, zoals het een afgesneden zaak werd in de gevangenis met Johannes de Doper. Een vreemde weg. Daar staat Christus aan de overkant van het water te prediken en de vierduizend en de vijfduizend geeft Hij daar brood en vis. Hij zit daar op de berg der zaligsprekingen, Hij houdt Zijn scheepsrede en?

Daar in de gevangenis, daar in Macherus, daar zit Johannes de Doper in de kerker.

Christus kijkt er niet naar om.

Hebt ge ook zo'n weg?

Hij neemt er niet eens notitie van. Nu heeft Johannes Hem nog al zó aangeprezen!

Een vreemde weg.

En daar was een gelegen dag. En daar bij het fakkellicht van de Romeinse krijgsknecht komt de beul binnen en daar grijpt hij Johannes bij de nek en bij de haren en zegt: Sprinkhaneneter, het moet nu maar uit zijn!

Hij neemt het zwaard en slaat hem het hoofd af en hij geeft het hoofd in een schotel.

En Johannes? Hij is zonder hoofd naar boven gegaan omdat zijn Hoofd boven was. Het ontzielde lichaam in de kerker. Zijn ziel wordt opwaarts gedragen in de schoot van de Eeuwige en van de Almachtige:

Ik roem in God, ik prijs 't onfeilbaar woord; Ik heb het zelf uit Zijne mond gehoord.

Johannes was geheel verheerlijkt inwendig in de Christus.

Verstaat gij het? Zeg maar eerlijk: neen, ik begrijp het niet.

Ziet ge het buiten u liggen?

Welgelukzalig, want wanneer ge het buiten u ziet liggen, dan is God op weg om het u te schenken. Want dan zal Hij het bevestigen: "En Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen, en Ik zal u op saffieren grondvesten".

Dat zijn de saffieren van Zijn verbondstrouw.

"En Ik zal uw ganse landpale maken van aangename steen".

Ge kunt het niet beslaan met uw gezicht en met uw geloof en met uw verstand. Maar ge kunt het alleen maar bij ogenblikken heel erg stil inwachten.

Denk er om, dat dat een zalige bezigheid is, volk, om op het Voorwerp van uw liefde te wachten. Daar kunt ge eigenlijk alleen op wachten.

Op deze en gene kunt ge wachten, ja, ja, maar als ge moogt wachten op Hem, o volk in smart, stort voor Hem uit uw ganse hart. Hij is een toevlucht te allen tijde.

En wat is uw hart uitstorten?

Dat ge zegt: Heere, ik heb alles liever dan U.

Nu, dat zegt natuurlijk een dominee niet. Nu ja, goed, ik zeg het dan wél.

Hier toe ben Ik in de wereld gekomen om u te overwinnen. Al mijn liefhebbers hebben mij bedrogen.

Hunkert ge nog naar het vlees? Doet ge het nog? Laat ik u dan voor de zoveelste en laatste maal raden: Het zal op een grote teleurstelling uitlopen.

Andere heren hebben over ons geheerst - het zijn wat een heren, die liefhebbers! - maar door U gedenken wij Uw Naam. Hebt ge het dan nooit ondervonden, dat Jezus al eer op Zijn knieën lag dan dat gij er komen kunt? Hebt ge het nooit ondervonden, wanneer ge 's avonds naar bed ging, dat er daar Eén lag voor die stoel? Nooit gezien? God geve u genade. Het is een God, Die de tijd heeft; een God, Die de tijd neemt. Een Vriend, Die te allen tijde liefheeft. Waarom?

De eeuwige God zij u een woning en van onder eeuwige armen.

Ja, dan wordt er gezongen: Ik heb alles verloren en Jezus verkoren, Wiens eigen ik ben. Kostelijk!

Ik zing het zo: Ik heb alles verkoren en Jezus verloren, Wiens eigen ik ben.

Hebt ge een ander hart?

Maar omdat Hij niet loslaat, daarom is zij geheel verheerlijkt inwendig.

Uit de 89e Psalm het 8e vers:

*Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht;
Uw vrije gunst alleen wordt d' ere toegebracht;
Wij steken 't hoofd omhoog en zullen d' eerkroon dragen,
Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen;
Want God is ons ten schild in 't strijdperk van dit leven,
En onze Koning is van Israels God gegeven.*

Inwendig, inwendig ligt het leven, namelijk hét Leven.

Wat denkt ge, de kinderen die daar zitten - ja, ge moogt ergerust een beetje meer notitie van nemen, hoor - wat denkt ge dat dat knaapje, dat dat meisje vraagt om pedagogie? Denkt ge dat ze vraagt om onderwijs? Liefde, liefde! Wat heb ik er aan of mijn man het geld al op tafel legt en zegt: Ge moet er maar mee zien te komen? Wat heb ik aan weldadigheid? Wat heb ik aan een gouden kooi? Wat heb ik aan luister? Wat heb ik aan mooie woorden? Liefde, liefde, liefde alleen.

Voelt ge het nu? Dat is inwendig schoon. Liefde.

Niet het andere in de allereerste plaats. Wat heb ik daaraan?

Wat heb ik aan weldadigheid? Wat heb ik aan voorzichtigheid?

Wat heb ik aan onderwijs? Wat heb ik aan verruiming?

Wat heb ik aan al die dingen? Wat heb ik er aan? O, dan schreeuwt het van binnen: Liefde.

Paulus, waarheen?

Paulus, de grote heidenapostel en de apostel van het genadeverbond.

Paulus, waarheen? Ik ga de wereld bekeren.

Paulus, waarheen? Ik ga de heidenen bekeren.

Paulus, waarheen? Liefde voortaan is het grootste en het grote gebod.

Ledeboer stond eens met zijn ouderling voor één van zijn boerenplaatsen - die man had geld - en die boerderij moest nodig opgeknapt worden. Nu, dat was niets voor vader Ledeboer om daar naar toe te gaan. Maar ja, hij was nu net in de buurt. Hij zegt: Nu gaan we maar eens even kijken. Nu het erf op. Ja, het dak scheef, enz. Hij zegt tegen zijn ouderling:

Laten wij maar weer gaan, want voor al die zwarte grond, geef mij liever een kus van Jezus' mond. Ja, die wist het ook wel. Nu, Hij kuste mij met de kussingen Zijnsmonds, dat is de verzekering en de verzegeling van de Heilige Geest.

Dan zal de Vorst van al uw schoon getuigen, wanneer ge zo diep en steil afhankelijk zijt, wanneer ge zo met uw koudheid en met uw verdorvenheid, met uw onverstand, wanneer ge zo in uw gebrek en met uw snoodheid daar neerzit, dat is: geheel verheerlijkt inwendig.

Ik wacht op Hem, Zijn hulp zal blijken.

Ja, en zou Hij u dan met Christus niet alle dingen schenken? Zoudt ge dan zien naar een zodanige man? Zoudt ge dan zien naar een zodanige vrouw?

Hij woonde in Londen, dat invalide jongetje; hij moest gedragen worden en in een invalidenwagentje gezet. Als het dan eens een beetje mooi weer was, dan kwam er zo'n vriendje uit de buurt en dan werd die ongelukkige jongen naar één van die parken gereden; dan kon hij ook er eens wat zien en genieten van de natuur en van alles.

Die buurjongen dacht: Ja, ik moet hem alles laten zien. Hij zegt: Zie je dat daar, die mooie fontein? Zie je daar die auto's? En hij moest hem alles laten zien. Zie je dat en zie je dat? En dat begon zeker dat jochie een beetje te vervelen, en hij zegt: Ja, ik zie dat allemaal, William, ik zie het allemaal. Waarom schreeuw je dan? zegt dat jongetje daar achter dat wagentje.

Ja, hij zegt: Jij zegt maar: kijk toch er eens, wat is dat mooi, en kijk toch er eens, wat is dat prachtig. Nu ja, zegt hij, daar hoeft je toch niet over te huilen?

Neen, zegt hij, maar zet er de Heere Jezus eens naast. Zet er Jezus eens naast, William.

Vat ge het niet?

Hij is een Roos van Saron. Hij is een Lelie der Dalen.

Ik kan u de schoonheid en de beminnenswaardigheid en de gepastheid van mijn Heere Jezus niet in die mate voor ogen stellen. Maar al wat aan Hem is, is zeer begeerlijk.

Ja, zulk Eén is mijn Liefste.

Eén, Die mij verdraagt. Eén, Die mij alles gunt. Eén, Die mij kleedt. Eén, Die mij voedt.

Eén, Die mij met Zijn Naam en Zijn zaak komt te trekken.

Mijn armoede is Zijn rijkdom. Mijn narigheid en mijn schande is Zijn weelde.

O Heere Jezus, dat ik toch altijd in U geloofde. Gelooft ge dan niet altijd?

Dat is nu juist de heerlijkheid. Dat is nu juist het innerlijk schoon, die geloofszaak.

Dat is het. Ik geloof in God.

Ik schei er uit met preken.

Amen.

O Heere, wilt U de preek maar voortzetten en wilt U de preek maar doen in het hart van dit arme volk, opdat Gij, als die geheel enige Bruidegom en als die geheel enige Heere Jezus het van al die andere minnaars kwaamt te winnen. Heere, wij hebben niet veel nodig, maar wij hebben alles nodig, om het ook van U te mogen verstaan, dat wij alleen maar schoon zijn in de Allerschoonste der mensenkinderen; en dat zijt Gij, dierbare Heiland.

Amen.

*Zo moet de Koning eeuwig leven!
Bidt elk met diep ontzag;
Men zal Hem 't goud van Scheba geven,
Hem zeeg'nen, dag bij dag.
Is op het land een handvol koren,
Gekoesterd door de zon,
't Zal op 't gebergte' geruis doen horen,
Gelijk de Libanon.*

Het is uit de 72e Psalm en daarvan het 8e vers.

Gaat thans henen in vrede:

De Heere zegene u en de Heere behoede u;

De Heere doe Zijn aangezicht aan u lichten en zij u genadig;

De Heere verheffe Zijn aangezicht over u, en geve u vrede.

Amen.